

# П. Г. УДХАУС

*Няколко на екс*



ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА • КРОНОС •

**П. Г. УДХАУС**  
**НЯКОЛКО НА ЕКС**

Превод: Стоян Бабалев

[chitanka.info](http://chitanka.info)

## ТЛЪСТА ПЕЧАЛБА

Въпреки че не я беше споделял с никого поради съмненията си, че това е просто една неосъществима идея, никак неприложима практически, мисълта да организира обзалагане за най-дебел чичо в клуба „Гъртеите“ отдавна се бе загнездила в съзнанието на Фреди Уиджън. Самият той притежаваше един от най-дебелите чичовци в Лондон — Родни, Лорд Блистър — и тъй като бе забелязал колко много други членове на Клуба имаха дебели чичовци, струваше му се, че си е чисто прахосване на материал, ако на тази база не се организира някакво спортно състезание, подобно на тези, провеждани в Ирландия и Калкута.

Техническата страна беше много проста. Поставяш имената на чичовците в една шапка, имената на участниците в друга, вадиш име от едната и после от другата и този, който изтегли най-дебелия чичо, печели джакпота. Фасулска работа.

Но имаше един проблем и то доста сериозен — как да се измери теглото на въпросните чичовци. Не може, например, да отидеш при Лорд Блистър и да му кажеш: „Бихте ли стъпили за малко върху този кантар, чичо Родни? Много е важно да убедим съдиите, че вие сте по-дебел от Херцога на Дънстабъл“. Дори и да го направеше, щяха да изникнат въпроси, а отговорите щяха да предизвикат засегнато честолюбие, лоши чувства и най-вероятно спиране на месечната издръжка. Накратко — проблемът беше непреодолим и Фреди бе започнал да гледа на идеята като на едно от многото хрумвания, които, въпреки че са отлични, не могат да се осъществят. Но една прекрасна сутрин, влизайки в бара, той забеляза една оживена група и чу бармана Макгари мъдро да заключава:

— Осемдесет и пет килограма.

Думите му бяха посрещнати с гръм от сърдечни поздравления и на въпроса за причината за този ентусиазъм, Фреди бе информиран, че Макгари е показал неподозиран талант. Той можел да познае теглото

на всяко нещо — от тиквичка до тенор в Ковънт Гардън само като ги погледне.

— Никога не греша повече от двайсетина грама — каза един Арабия. — Сред приятелите си е известен като човекът кантар. Голям талант, а, как мислиш?

— Не ще и дума — най-искрено се възхити Фреди. — Това решава единствения проблем за една моя отколешна идея.

И с няколко добре подбрани думи той обясни предложението си пред останалите.

Всички го приеха единодушно, както и се очакваше, и веднага сформираха комисия с председател един изявен Акъл, която да уточни подробностите на начинанието. Беше решено състезанието да се проведе в един часа в деня на мача между Итън и Хароу, когато всички чичовци ще се появят на обяд в „Търтеите“ заедно с племенниците си. Нямаше нищо по-лесно от това да ги накараш да минат като на парад пред Макгари за окончателна оценка, защото първото нещо, което винаги правеха, беше да се втурнат към бара като зажаднели бизони за глътчица вода.

Таксата за участие надхвърляше съдържание на кесията на много от членовете, но на последните им беше обяснено, че ако не им изнася, могат да се откажат или да си основат синдикат, така че до деня на тегленето на имената малцина не бяха дали своята лепта, за да може Акъла да обяви, че съдържанието на банката надхвърля 100 лири. Всеобщо бе мнението, че тази впечатляваща сума трябва безпрекословно да отиде у щастливеца, изтеглил името Лорд Блистър, защото колкото и внушително да изглеждаха състезателите, дълго време отглеждали талиите си, нито един от тях не влизаше в категорията на чичото на Фреди. Както се изрази една Начетена Глава, това си беше техен проблем, а не негов.

И, разбира се, както винаги се случва в такива случаи, Уфи Просър, милионерчето, единствената човешка душа (ако неговата може да се нарече такава), която няма нужда от пари, изтегли билетчето с лорд Блистър. На Фреди пък се падна чичото на Уфи — Хоръс. До този момент той нямаше представа, че Уфи има чичо Хоръс и след приключването на жребия се запъти там, където плутократът четеше сутрешната си поща за малко информация:

— Уфи, какъв е този твой чичо, дето го изтеглих? — попита той.  
— Не знаех, че имаш чичо.

— Нито пък аз — чистосърдечно отговори Уфи, — докато оня ден не получих писмо от него, подписано „чичо Хоръс“. Доста странно. Бих се заклел, че единствените ми чичовци бяха Хилдебранд, който получи апоплектичен удар през 1947, и Стенли, който умря от цироза на черния дроб през 1949, но очевидно този съм го пропуснал. Сигурно защото през последните двадесет години е живял в Аржентина. Върнал се е в Англия миналата седмица и сега е отседнал в някакво място, наречено Холрок Менър в Хъртфордшър. Още не съм го видял, но ще обядваме заедно тук в деня на събитието.

— Дали е дебел? — интересува се скромно Фреди.

— Не мисля — отвърна с глас на победител Уфи. — Топъл климат — Аржентина. Разбираш. Не позволява да качваш кила. А нали това е мястото, където по цял ден прекарваш времето си в яздене из пампасите. Не, не бих таил никакви надежди, Фреди. Няма шанс той да измести чичо ти Родни. Но, извини ме, приятелю, трябва да си дочета кореспонденцията.

Фреди се отдалечи опечалено, а Уфи се зачете отново в писмата си. На едно от тях стоеше адресът на Холрок Менър. Той го зачете без интерес. Послеписът малко го заинтригува:

*„П. П. — пишеше чичо му. — Сигурно се чудиш как изглеждам сега, след като не си ме виждал от дете. Изпращам ти една снимка, която направих оня ден в градината“.*

Уфи прегледа плика, но не намери никаква снимка.

После се огледа и видя, че тя е паднала на пода. Вдигна я и в следващия миг се строполи на стола със сподавен вик.

На снимката се виждаше възрастен господин в бански костюм, който, от един бърз поглед се разбираше, че прекалява с богати на нишесте храни от най-ранно детство. Един възрастен господин, толкова закръглен, толкова охранен, толкова изпъкнал във всички посоки, че Шекспир, ако го беше видял, би промърморил:

*„С каква храна се тъпче този Хоръс,  
че вече заприличал е на колос?“*

Да се чуди човек как един бански костюм, съшит от най-обикновени човешки ръце, може да побере такива огромни количества чичо, без да се пръсне по шевовете. В писмото до Уфи беше споменал, че идва в Англия да положи кости в старата родина, но на снимката нищо не подсказваше, че има каквито и да е кости.

Нищо чудно, че минавайки с поглед от ляво надясно по редовете, Уфи изпитваше същото чувство на сливане, както и ако чичо му бе паднал върху му от покрива на някой небостъргач. Беше безмилостно ясно, че билетът с името Блистър си беше направо мършав и нямаше никакъв шанс, а мисълта, че Фреди Уиджън, а не той ще спечели тази хубава сума парички, го прободде като нож в сърцето. Бяхме казали, че той не се нуждае от пари, но така си мислим ние, а не Уфи. Неговото мнение по въпроса бе съвсем различно. Ако наблизко се мотаеха някакви пари, той искаше да сложи ръка на тях. В „Търтеите“ за него се говореше, че въпреки възмутителното си богатство, той би извървял и десет мили, обут в обувки три номера по-малки, за да спечели едно пени. А някои споменават дори и по-малка сума.

Уфи не би могъл да каже колко време е стоял неподвижен, но след известно време тънкият му и пресметлив ум, временно блокирал, започна да функционира отново и той откри, че не всичко още е загубено. Имаше начин нещата да се подредят за успешен изход. Трябваше му помощта на някой нищо неподозиращ наивник, а има ли по-подходящ за тази роля от Фреди Уиджън — човек, чието доверие в другарите беше пословично.

Фредерик Уиджън, както му беше известно, вярваше на всичко, написано в „Тайм“.

Уфи го намери и положи нежно ръка върху ръкава му:

— Фреди, стари друже — каза възлюбено той. — Би ли ми отделил малко от така ценното си време?

Фреди отговори утвърдително.

— Не знам дали гледаше към мен преди малко?

Фреди отговори отрицателно.

— Е, ако беше, щеше да забележиш, че бях потънал в размисъл и ще ти кажа защо. Бил ли си някога бойскаут?

Фреди отново отговори отрицателно.

— А аз бях, скъпи ми друже, и никога не ще забравя това, на което ни учиха в онези дни, когато търсихме следи в гората, обути в



къси панталонки.

— Как се връзват възли и как се пали огън, като се търкат сухи пръчки ли имаш предвид? — искрено се заинтересува Фреди.

— Не толкова тези неща, колкото задължението всеки ден да извършваме по едно добро дело. Сигурно знаеш, че бойскаутите трябва да вършат поне по едно добро дело на всеки двадесет и четири часа. Това поддържа тонуса.

— Да, разбирам. Разбира се — поклати глава Фреди, а изражението на челото му ясно показваше, че съжالياва за отминалата възможност да бъде бойскаут.

— С годините човек започва да пропуска всекидневното си задължение да върши добри дела — продължи Уфи, — но това е лошо, не бива така. Това, че вече не носиш риза в цвят каки и свирка в джоба, не може да бъде никакво оправдание да пропускаш да правиш тези добри дела, които са сладостта на живота на всеки един от нас. Човек трябва да бъде упорит. Точно за това си размишлявах сега, когато си помислих за парите от предстоящия джакпот. Правилно ли е, справедливо ли е, питах се аз, човек като мен, за когото парите не означават нищо, да изтегли фаворита, докато на някой, който е наистина в нужда, например моят приятел Фреди Уиджън, се пада някакъв безнадежден аутсайдер? Отговорът е само един — не е правилно. Не е справедливо. Това нещо трябва да се поправи.

— Как така да се поправи? — подскочи Фреди.

— Много просто. Трябва да си разменим билетите. Аз взимам моя чичо, ти — твоя. Да, да — говореше Уфи, докато приятелят му го гледаше със зинала уста като озадачена риба, — естествено, че си изненадан. Вижда ти се абсурдно аз да се лиша от сто лири или колкото и да са там. Но това, което пропускаш, е, че мен ще ме озарява като сияние мисълта, че съм извършил своето добро дело и съм помогнал на една сродна човешка душа да тръгне по пътя към щастието. Какво значат сто лири пред това, а?

— Но... — запелтечи Фреди.

— Не казвай „но...“, скъпи ми приятелю. Настоявам! Не, не, не ми благодари. Мотивите ми са егоистични. Правя го заради сиянието.

И Уфи отиде при Акъла да отбележи размяната на билетите в официалната тетрадка, където бе списъкът на притежателите на билети. И наистина сияеше.

Трябва да си много нелюбопитен и флегматичен племенник, ако, имайки чичо с живо тегло петдесет килограма само сланината, не се разбързаш да го огледаш, дори само да се убедиш, че последният добре се справя с картофеното пюре и получава редовно необходимото количество хляб, масло, бира, мармеладов пудинг и пасти.

На следващата сутрин, след като предизвести с телеграма пристигането си за обяд, Уфи се качи на колата си и се запъти към Холрок Манър. Представяше си имението като спретната стара къщурка с просторни градини и щом пристигна, се убеди, че въображението не бе го подвело. С думи прости, Холрок Менър беше място, където паралиите си прекарваха добре и какъвто си беше лакомник, усети как устата му се пълни със слюнка при мисълта за обилен обяд, в който скоро щеше да участва. Шофирането беше изострило апетита му и Уфи за малко да се удави от слюноотделяне.

Уфи попита за господин Хоръс Просър и последният на момента се появи, пухтейки и след доста ето-те-и-теб-значи-та и най-послед-значи-та, неизбежни в такива случаи, двамата влязоха в трапезарията и се настаняха на една маса. Уфи забеляза със задоволство, че щом роднината се отпуснеше на стола, последният видимо потреперваше под тежестта и издаваше жален писък в знак на протест. По време на пътуването той бе връхлитан от неприятната мисъл, че е възможно снимката да преувеличава пропорциите на чичо му, но още първият поглед беше достатъчен да го увери, че това са били напразни страхове. Сега, виждайки чичо си от плът и кръв, той се почувства като Савската царица. Гледката беше божествена и далеч надминаваше очакванията му.

Единственото нещо, което го притесняваше, бе, че без съмнение в момент на разсеяност, неговият домакин не предложи обичайното мартини за аперитив, очакването за което го караше да облизва устните си през последния час. А когато сервитьорът донесе менюто, господин Просър се усети, че е пропуснал да съобщи нещо и побърза да обясни екстравагантното си поведение.

— Съжалявам, че не мога да ти предложа коктейл, момчето ми. Тук няма такива неща. Затова пък сервират превъзходен сок от пащърнак, искаш ли? Не? Тогава да поръчваме. Искаш ли задушена маруля, или може би един портокал? А, почакай, имаме късмет. Днес има стърган морков. Какво ще кажеш да започнем с един



разхлабителен бульон, след това стърган морков и да завършим гуляя с една освежаваща чашка кафе от глухарчета?

Още в самото начало на този монолог ченето на Уфи увисна като повехнала лилия. Затова той го придърпа нагоре, за да може да попита с пресъхнало от ужас гърло:

— Господи, какво е това място?

— Някога е принадлежало на лорд Еди-кой си или сър Еди-кой си, забравил съм вече. Като много други земевладелци е бил принуден да го продаде след войната. Непосилно било да поддържа имението. Тъжно, много тъжно.

— По-тъжно от разхлабителен бульон? — прекъсна го Уфи и лек спазъм премина през стомаха му.

— Не обичаш ли разхлабителен бульон? Тогава да поръчаме супа от водорасли, ако искаш?

— Нищо не разбирам. Това не е ли хотел?

— По-скоро клиника. Тук идваме да отслабваме.

Не е лесно да залитнеш, когато си седнал на стол, но Уфи успя. Той изгледа с облепени очи събеседника си, а разхлабителният бульон се изсипа от лъжицата в отпуснатата му ръка.

— „Да отслабваме“ ли каза?

— Точно така. Доктор Хейлшъм, който ръководи това чудесно заведение, гарантира по половин кило на ден, ако строго спазваме предписанията му. Смятам да сваля двайсетина кила тук — каза чичо Хоръс, а ведрата му усмивка се стори на Уфи отвратително гадна.

Уфи залитна отново. Трапезарията се завъртя пред очите му. Гласът, който излезе от устата му, сякаш не бе негов:

— Двайсет кила? — изхъхри той.

— Дори и повече — закима чичо Хоръс.

— Ти си луд!

— Кой е луд?

— Ти — облепи очи Уфи. — Защо, по дяволите, трябва да сваляш цели двайсет кила?

— Не мислиш ли, че съм малко дебел? — заоглежда се чичо Хоръс.

— Никак даже — заинати се Уфи. — Ти си просто приятно закръглен.

Хоръс Просър се закикоти жизнерадостно. Като че го обзе някакъв приятен спомен.

— Приятно закръглен, а? Ти си по-голям ласкател от Лорета.

— От кого?

— От госпожа Диланси, с която се запознах на кораба на път за Англия. Тя ме наричаше хипопотам — каза чичо Хоръс и се закикоти отново.

— Вулгарна... невъзпитана простачка — просъска Уфи.

— Моля, моля — строго изви глас чичо Хоръс и прекъсна злите излияния на Уфи. — Говориш за жената, която обичам.

— За жената, която какво?

Беше невъзможно да се определи дали червенина заля бузите на Хоръс Просър, защото и в нормалното си състояние те бяха по-червени от череша, но безспорно изглеждаше засрамен. Няма да е преувеличено, ако кажем, че той се усмихна неловко. Промърмори нещо от рода на: „О, тези лунни нощи“ и когато Уфи каза: „О, какви лунни нощи?“, той отвърна, че имал предвид лунните нощи, когато той и тази госпожа Диланси — вдовица от доста години — се разхождали заедно по палубата на кораба. По време на една такава разходка той ѝ предложил тя да стане негова съпруга и тя отговорила, че единствената пречка по пътя на предложеното сближаване бил неговият лоен резерв. Казала също, че отказва да пристъпи към олтара с хипопотам под ръка.

Хоръс Просър се изсмя отново.

— Начинът, по който го каза, бе, че жена, встъпила в брак с мъж с моите габарити, рискува да бъде съдена за бигамия. Тя призна, че често си е мечтаела за мъж като мен, но беше против идеята да получи два пъти повече, отколкото желае. Умна и забавна жена. От Питсбърг.

Уфи се задави с глътка от жълтия бълвоч, който му беше сервиран.

— И все пак мисля, че е невъзпитана и вулгарна.

— Така че решихме аз да отида някъде и да започна диета и ако някой ден пристигна при нея с двайсетина килограма намалено тегло, преговорите ще бъдат подновени в, както казват политиците, „атмосфера на сърдечност“. Скоро ще дойде да ме види и не мисля, че ще я разочаровам. Хапни си още морковчета, момчето ми. Освен че действат директно върху мастната тъкан, те са богати на витамин А, В, С, D, Е, G и К.

Господин Просър отиде на масаж, след като храносмели обяда си, а Уфи, шофирайки обратно за Лондон, още потръпваше при спомена за думите на чичо си за леко докосване, галене, фрикции, разтриване и вибрации, от които се състоеше масажът в Холрок Манър. Беше ужасен. С такива неща, в комбинация с разхлабителен бульон и кафе от глухарчета, беше ясно като бял ден, че до Големия Ден човекът ще заприлича на сянка. Лорд Блистър, дори и не във върховата си форма, би го направил за смях. Господи, че късмет!

Много млади мъже в такава ситуация биха вдигнали бяло знаме, но Уфи не се предаде.

— Трябва да се държа спокойно, спокойно — говореше си той на другия ден на път за „Гъртеите“ и наистина видът му излъчваше спокойствие, когато се обърна към Фреди Уиджън, похапващ сандвич с шунка на бара.

— О-о, Фреди, стари друже, радвам се, че те срещнах. Забелязваш ли, че треперя като трепетлика?

— Не — отвърна Фреди. — Като трепетлика ли трепериш?

— Можеш да се обзаложиш, че треперя като трепетлика.

— Защо трепериш като трепетлика?

— Че няма ли всеки добронамерен човек да трепери като трепетлика, ако на косьм се е отървал от това да разочарова стар приятел? Ето фактите накратко. С най-добри намерения, ако си спомняш, аз те убедих да разменим билетите с твоя лорд Блистър за моя чичо Хари. Спомняш ли си?

— Разбира се. Искаше да извършиш твоето бойскаутско добро дело за деня.

— Точно така. И сега какво открих?

— Какво откри? — настръхна Фреди.

— Ще ти кажа какво открих. Открих, че в сравнение с моя чичо, твоят чичо е направо хилка. Получих писмо от чичо Хоръс тази сутрин, в което имаше негова снимка. Хвърли й един поглед.

Фреди разгледа снимката и така се развълнува, че сандвичът падна от ръката му.

— Господи! — едва успя да промърмори той.

— Господи и още как!

— Боже мили!

— А също и „Боже мили!“. Казах си го и аз. Съвсем очевидно е, мисля ще се съгласиш с мен, че Блистър няма никакъв шанс. Добър състезател е, но този път попадна на истински шампион.

— Но ти ми каза, че чичо ти от години се поти под горещото слънце на Аржентина.

— Без съмнение слънцето не е било толкова горещо, колкото предполагах или пък порите му не функционират правилно. Казах също, че трябва да е яздил доста из пампасите. Грешал съм. Според тази снимка не е възможно да е яздил из пампасите дори един-единствен път. За щастие, успях навреме да открия това. Трябва да направим само едно нещо, Фреди. Трябва пак да разменим билетите.

Фреди зяпна.

— Ти... наистина ли... О, благодаря ти — каза той на една Умна Глава, която, минавайки, вдигна сандвича и му го подаде. — Наистина ли смяташ да го направиш? — попита той, след като отхапа голяма хапка и преглътна.

— Разбира се.

— Това е много благородно от твоя страна — завъртя глава и сандвич Фреди. — Много благородно.

— Е, знаеш как стоят нещата. Бил ли си бойскаут веднъж, оставаш такъв за цял живот — каза Уфи и само след миг уговаряше Акъла да поправи още веднъж списъка в тефтера си.

Уфи имаше навика, щом почувства, че животът в Лондон започва да губи от блясъка си, а разговорите с другите членове на Клуба — обичайното си лустро, да прескача до Париж за малко разнообразие и скоро след разговора с Фреди той отново се запъти към френската столица.

Една сутрин, както си отпиваше аперитива в едно бистро на Шан'з Елизе, мислите му отново се насочиха към чичо му Хоръс и не за първи път той се удиви как любовта на една жена може да накара мъжа да унищожи толкова много собствена плът. Уфи, например, не би пожертвал дори и парченце масло, ако ще да ставаше дума за ръката на хубавата Елена; или пък ако един брак с Клеопатра включваше като условие всекидневни порции разхлабителен бульон и супа от водорасли.

— Съжалявам — би казал той на египетската царица, — но ако това са представите ви, нямам избор и отменям поръчката си за сватбена торта и ще наредя шивачите да преустановят работа по роклите на шаферките.

Уфи погледна часовника си. По това време чичо му сигурно си поръчва сок от ряпа като въведение към останалите бълвочи от менюто за деня в малкия кокетен бар в Холрок Манър и при това с желание, защото любовта е над всичко и т.н. Е, на този свят трябва да има всякакви чешити.

Точно в този момент размишленията му бяха прекъснати от оглушителен трясък зад гърба му и щом се обърна, Уфи забеляза, че един от столовете на съседната маса се бе раздробил на парчета под тежестта на един много дебел мъж в костюм от туид. Непринуденият му смях по повод забавния инцидент изведнъж замръзна на устните му. Добре охраненото тяло, което се измъкваше от руините, беше на собствения му чичо Хоръс, когото току-що си представяше сред соковете от ряпа и супите от водорасли на Холрок Манър в Хартфордшир.

— Чичо! — извика той и забърза към мястото на инцидента.

— Здравсти, моето момче — отвърна господин Просър, изтупвайки дрехите си от праха. — Ти си тук? Започнаха да ги правят много крехки тези столове — промърмори той с видимо раздражение. — Или пък аз може да съм понатрупал някой и друг килограм през последните няколко седмици — добави той малко по-примирено. — Тази френска кухня... Тези сосове — не можеш да им устоиш. Разбираш, нали? А сега кажи какво правиш в столицата на света?

— Ти какво правиш в столицата на света? — попита Уфи. — Защо не си в онова ужасно място в Хъртфордшир?

— Напуснах преди цяла вечност — с радостен глас отвърна чичо Хоръс.

— А жената, която обичаш?

— Каква жена, която обичам?

— Тази, дето те нарекла хипопотам.

— А-а, Лорета Диланси. Всичко приключи. Оказа се, че е само един корабно-палубно-разходъчен романс. Значи как вълнуващо изглеждат, докато си по море, и как избледняват после, щом стъпиш на сушата. Дойде един път в Холрок Манър и очите ми се отвориха за

истината. Не мога да си представя какво изобщо съм видял в тази жена. Мисълта да мина през този ад от диети и масажи само заради нея ми изглеждаше толкова глупава, че още на другия ден ѝ изпратих официално писмо, в което я съветвах да се засили и скочи в най-близкото езеро. После си опаковах багажа и тръгнах. Радвам се, че те срещнах тук, момчето ми. Трябва да го отпразнуваме с един подобаващ гуляй. Задълго ли си в Париж?

— Заминавам днес — ядно каза Уфи. — Трябва да се видя по бизнес дела с един човек на име Уиджън.

Но не можа да се види с Фреди. Въпреки че киснеше денонощно в Клуба, копнеейки да съзре познатото лице, от Фреди нямаше и помен. Видя Бинго Литъл, видя Катсмийт Потър-Пирбрайт, видя Барни Фипс, Пърси Уимбуш, Нелсън Корк, Арчибалд Мълинър и всички други заслужили търтеи, които ежедневно обядваха в Клуба, но не и Уиджън. Този светъл лъч в Клуба липсваше. Все едно младият човек се бе изпарил от човешкия род както капитанът и екипажът на „Мария Селесте“<sup>[1]</sup>. Чак когато седна на по едно бързо с една Тиква — най-близкият приятел на Фреди — цялата мистерия с изчезването беше разбулена. При споменаването на името на отсъстващия, Тиквата въздъхна:

— А-а, Фреди — каза той. — Да, мога да ти разкажа за него. В момента е в деликатно положение. Дължи на един агент по залаганията петдесет лири и временно не е на разположение.

— Глупаво магаре — възмути се Уфи.

— Безспорно глупаво магаре, но така стоят нещата. Изтеглил името на някакъв чичо, който никой не познава и да пукна, ако най-неочаквано не уцелил джакпота. Показа ми снимка на човека и направо ме шашна. Веднага разбрах, че това е истинският лидер и то с такова предимство, че за никакво състезание не може да става и дума. Блистър може да бъде един достоен участник, но нищо повече. Невероятно колко често в такива големи състезания се появява един скрит фаворит и обърква всички сметки. Та с печалбата сигурна в джоба му, както ще се съгласиш, горкият стар Фреди си загубил ума и заложил и последната си риза на един кон на надбягванията в Кемптън Парк, който обаче завършил четвърти и сега, както вече споменах, дължи на букмейкъра петдесет лири, без никакъв шанс да ги върне, докато не събере печалбата си. А букмейкърът, като разбрал, че не

може да си вземе веднага парите, бащински го посъветвал да се пази много отгук нататък, защото въпреки че знаел, че било глупаво да си суеверен, той — букмейкърът — не можел да не си спомня, че всеки път, когато някой му дължал пари, нещо много лошо се случвало с длъжника. С всеки такъв случай той се убеждавал, че това не може да е просто съвпадение. По-скоро съдба, както казва букмейкърът. Така че Фреди се е покрил и е дегизиран с брада от Кларксън.

— Къде?

— В Източен Дълуич.

— Къде точно в Източен Дълуич?

— А-а, точно това би искал да знае и букмейкърът.

Проблемът при Източен Дълуич от гледна точка на един гладко обръснат човек, който се опитва да открие един брадат човек е, че е доста населен, правейки по този начин шансовете му съвсем нищожни.

В навечерието на мача между Итън и Хароу Уфи дебнеше насамнатам по улиците, надявайки се да срещне Фреди, но Източен Дълуич ревниво криеше тайната си. Денят на мача завари Уфи на стъпалата пред „Търтеите“, оглеждайки хоризонта като сестра Ана от приказката за Синята брада. Чувстваше, че Фреди не може да не посети Клуба в тази утрин на утрините.

Докато той стоеше там, един след друг членовете на Клуба влизаха в сградата, придружавани от чичовци с най-различна дебелина, но нито един от тях не бе Фреди Уиджън и кръвното на Уфи така се бе вдигнало, че всеки момент щеше да експлодира, когато един файтон спря и нещо брадато, изскачайки от вътрешността, се стрелна покрай него през входа на Клуба и изчезна надолу по стълбите към тоалетните. Силно окосмената личност пристигна в последния момент.

Когато Уфи нахлу в тоалетната няколко секунди по-късно с едно „здрасти“ на уста, Фреди се гледаше в огледалото — нещо, което друг едва ли би правил, като се има предвид как изглеждаше. Човек с по-слаби нерви от тези на Уфи би побягнал назад при ужасяващия вид на човека пред очите му. Когато бе купувал брадата от магазина на Кларксън, Фреди явно бе предпочел количеството пред качеството. Без съмнение продавачът трябва да му е предложил нещо в стил Ван Дайк, както се носи из дипломатическите среди, но Фреди беше като подгонен звяр, а когато подгонените зверове си купуват бради, те търсят нещо голямо и рунтаво, каквито са носели романистите от



Викторианската епоха. Човекът, когото Уфи бе търсил толкова дълго, в този момент спокойно можеше да влезе в клуба „Гарик“ от шейсетте години на миналия век, а Уилки Колинс и останалите апапи щяха да го приветстват като събрат, предполагайки, че е Уолт Уитман.

— Фреди — изпищя Уфи.

— О, здрасти, Уфи — отвърна на поздрава Фреди. Той дърпаше брадата си много внимателно, като че ли това му причиняваше болка. — Без съмнение си изненадан...

— Не, не съм. Бях предупреден. Защо не махнеш това проклето нещо?

— Не мога.

— Дръпни по-силно.

— Опитвах, но болката е ужасна. Залепена е с някакво лепило.

— Добре, остави брадата сега. Няма време да говорим за бради, Фреди, приятелю. Благодаря на Бога, че те намерих. Още само четвърт час и щеше да бъде вече късно.

— Какво щеше да бъде късно? — подскочи като ужилен Фреди.

— Това. Трябва да разменим онези билети.

— Какво, пак?

— Веднага. Спомняш ли си като ти разправях, че чичо Хоръс е отседнал на едно място, наречено Холрок Манър в Хъртфордшир? Естествено, предполагах, че това е един от онези луксозни провинциални хотели, където ще може да се тъпче с двойно повече бира, шампанско, ликьор и какво ли не. Но не би.

— Не е ли? Какво е тогава, щом не е това?

— Това е нещо, на което му викат клиника, ръководена от някакъв самозван доктор, където свръхдебелите отиват, за да отслабнат. Чичо ми отишъл там да угоди на някаква жена, която му била казала, че прилича на хипопотам.

— Той наистина прилича на хипопотам.

— Прилича, ама на снимката, която ти дадох. Но тя е била направена преди седмици, а през това време той живял само на ябълкови сокове, доматен сок, портокалов сок, ананасов сок, сок от ряпа, стъргани моркови, разхлабителен бульон и супа от водорасли. Също всеки ден му правили масажи, които включвали леко докосване, галене, фрикции, разтриване и вибрации.

— Боже помилуй! — въздъхна Фреди.

— Точно така — Боже помилуй! Няма нужда да ти казвам какъв е резултатът от такива неща. Досега трябва да е изгубил най-малко петнайсет килограма и е съвсем неспособен да се мери със стария Блистър. Така че, давай билета с чичо Хоръс, аз ще ти дам моя с Блистър и ще оправим пак нещата. За бога, Фреди, само като си помисля, че за малко не те разочаровах, мислейки си, че правя всичко за твое добро, тръпки ме полазват.

Фреди погали брадата си. За учудване на Уфи той изглеждаше разколебан.

— Не съм много сигурен в това — каза той. — Ти казваш, че чичо ти Хоръс трябва да е свалил петнайсет килограма. Аз съм на мнение, че той може да свали и двацет и пак ще бъде по-дебел от чичо Родни и се колебае дали да рискувам. Нали разбираш, страшно много неща зависят от победата ми в това състезание. Дълга петдесет лири на вездесъщ букмейкър, който, гледайки в магическото си кристално кълбо, бе предрекъл, че ако не се издължа, нещо ужасно ще се случи с мен и от това, което ми разказа, се убедих, че на това кълбо може да се разчита. Бих се почувствал истинско магаре, ако изпусна билета с чичо Хоръс и взема билета с чичо Родни, а чичо Хоръс победи и аз се окажа в болницата с хирурзи, дето пробват нови плетки върху нежната ми кожа.

— Само искам да помогна.

— Знам, че искаш, но въпросът е дали наистина ще ми помогнеш?

Уфи не можеше да поглади брадата си, защото нямаше, но опипа брадичката си. Мислеше с бързината, с която винаги мислеше, когато наоколо се въргаляха пари за прибиране. Не му трябваше много време, за да вземе решение. Въпреки че би било истинска агония да изживее раздялата с петдесет лири, все пак спечелването на джакпота щеше да му донесе чиста печалба. Не му оставаше нищо друго, освен да направи жертвата. Ако не рискуваш — няма да спечелиш.

— Ще ти кажа какво ще направя — каза той, вадейки от портфейла си няколко от онези банкноти, които винаги го издуваха. — Ще ти дам петдесет лири. Това ще оправи сметките ти с букмейкъра и така не рискуваш, каквото и да се случи.

Доколкото можеше да се забележи от рунтавата брада, лицето на Фреди засия. Изглеждаше като човек, скрит в купа сено, който гледа

невярващо към друг човек.

— Боже, Уфи! Наистина ли ще направиш това?

— Не е кой знае колко за един стар приятел.

— Но ти какво печелиш от цялата тази работа?

— Просто сиянието, старче, сиянието — въздъхна Уфи.

След това се качи по стълбите, намери Умната Глава в салона, преглеждащ списъка в тефтерчето си и му съобщи новината, че има още малко работа с молива.

— Не ми харесва това постоянно триене и записване — отвърна той, въпреки че нямаше нищо против правилата. — Хайде да се разберем за последно. Сега Фреди Уиджън е с билета с господин Блистър, а ти си с билета с Хоръс Просър. Така ли?

— Да, точно така.

— Да не е обратното?

— Не, не е обратното.

— Добре. Радвам се, че уредихме това. Похабих вече цяла гумичка за тия промени.

Точно в този момент портиерът, който от известно време се опитваше да привлече вниманието на Уфи, проговори:

— Един господин пита за вас, господин Просър. Името му е Просър, също като Вас.

— А, да, чичо ми. Къде е той?

— Влезе в бара.

— Така и трябва. Бихте ли му занесли един коктейл? — обърна се Уфи към Умната Глава. — Ще дойда при вас след минутка, след като поръчам маса в залата.

Уфи влезе в залата с чувството, че всичко се развива от хубаво по-хубаво в този хубав свят. Също като битката при Ватерло, беше дяволски трудно и всичко висеше на косъм, но победителят беше той и настроението беше приповдигнато. Не че си припяваше „тра-ла-ла“, когато резервираше масата, но мелодията почти се долавяше в лъчезарността на усмивката и блясъка в очите му. Връщайки се обратно в салона, засиял от радост, Уфи с учудване видя Умната Глава там.

— Здравсти — каза той. — Не беше ли на бара?

— Бях.

— Не видя ли стареца?

— Видях го — Умната Глава се държеше някак странно. Беше блед и гледаше укорително, както гледа Умна Глава, която смята, че са я изиграли. — Уфи — каза той, — майтапът си е майтап и никой не обича майтапите повече от мен, обаче всяко нещо си има граници. Не виждам нищо, което да оправдае джентълмен да опитва номера, когато става въпрос за състезание, важно като днешното. Ти знаеше правилата на джакпота много добре. Само истински чичовци се допускат, Уфи, истински! Предполагам си мислил, че е много смешно да извикаш човек, който не е истински чичо.

— Да направя какво?

— Това е толкова лошо, колкото да доведеш хрътка за Гранд Нешънъл<sup>[2]</sup>.

Уфи не разбираше нищо. Мина му през ум, че в момента говорят за човека, който обядваше за негова сметка.

— За какво, по дяволите, става дума?

— Говоря за приятеля със заоблените форми. Ти каза, че ти е чичо.

— Той ми е чичо.

— Нищо подобно.

— Името му е Просър.

— Без съмнение.

— Той подписа писмото си с чичо Хоръс.

— Много е възможно. Но това не променя факта, че е само твой далечен братовчед. Той ми разказа всичко, докато си пийвахме. Изглежда че като дете си го наричал „чичо Хоръс“, но без маска той просто е един далечен твой братовчед. Ако не си знаел това и не си искал да си правиш майтап, когато го доведе тук, извинявам се за думите си от преди малко. Ти си повече за съжаление, отколкото за укоряване, както изглежда, защото дисквалифицирахме този тип и джакпотът отива у Фредерик Фортескю Уиджън, собственик на билета с името на Блистър!

Да мислиш едновременно какво би могло да бъде и какво става сега не е лесна работа, но Уфи, чувайки тези думи на съдбата, усети, че го прави. И въпреки че мислите му сега бяха насочени към петдесетте лири, които даде на Фреди, за да се лиши от джакпота, в същото време беше съвсем наясно, че не след дълго ще го щава далечния си братовчед Хоръс с обяд, който Хоръс, не изневерявайки

никога на себе си, не би закръглил на по-малко от пет лири. Цялата му душа кипеше като цистерна, улучена от гръм, и изведнъж му причерня.

Умната Глава го наблюдаваше загрижено.

— Не преглъщай така, Уфи — каза той. — Тук не можеш да повръщаш.

Уфи не бе толкова сигурен. Чувстваше, че би могъл да повърне където си ще.

— Без съмнение — едва успя да каже той.

---

[1] „Мария Селесте“ — кораб, който безследно изчезва заедно с целия си екипаж в Бермудския триъгълник — Б.пр. ↑

[2] Гранд Нешънъл — ежегодни конни надбягвания с препятствия — Б.пр. ↑

## ПРАВИЛНИЯТ ПОДХОД

Темата вестникарски истории изникна съвсем неочаквано в бара „Въдичарски отдих“, както става с повечето теми на това място, защото в начина, по който разговорите в нашата малка група прескачат от това на онова, има нещо, което напомня алпийска коза, подскачаща от скала на скала. Ако си спомням точно, дискутирахме супралапсарианизма<sup>[1]</sup>, когато едно Уиски-със-Сода, което разлистваше „Сатърдей Ивнинг Пост“, собственост на нашата любезна и обичана барманка, госпожица Посълтуейт, изсумтя.

— *Gesundheit*<sup>[2]</sup> — каза една Наливна Бира.

— Не кихнах, а изсумтях — каза Уискито-със-Сода и добави с отвращение: — Защо ли изобщо ги публикуват тия неща?

— За кои неща става въпрос?

— Тези лигави измислени истории, илюстрирани с цветни рисунки, в които младежът се запознава с момичето на плажа, започват да си разменят закачки и двайсет минути, след като са се видели за първи път, вече са сгодени и определят деня на сватбата.

Господин Мълинър отпи от своя топъл скоч с лимон.

— И намирате това за неубедително? — попита той.

— Разбира се. Аз съм семеен човек и ми костваше две години и дори повече кутии шоколадови бонбони, отколкото ми се иска да си спомням, за да убедя дамата, която сега е моя съпруга, да се подпише на пунктираната линия. И въпреки че не е хубаво точно аз да го казвам, по онова време бях момче един път и доста хващах окото. Попитайте когото си искате.

Господин Мълинър кимна.

— Разбирам добре за какво става дума. Но и вие трябва да бъдете по-снизходителен към редактора на „Сатърдей Ивнинг Пост“. Той живее в свой собствен свят и наистина си мисли, че двама напълно непознати могат да се запознаят по бански костюми на плажа и да приключат още първия си разговор с уговорка за венчавка. Въпреки че, както вече споменахте, това рядко се случва в истинския живот. Дори

Мълинърови, повечето от които се влюбват от пръв поглед, са намирали развоя на нещата не толкова гладък и лесен, както описания тук. Налагало се е да запрятат ръкави и да свършат немалко черна работа. Сещам се за случая с племенника ми Огастъс.

— Запознавал ли се е с момичета по бански костюми по плажовете?

— Често. Но този път любовта го споходила на един благотворителен базар в един дом на име Балморъл в Уимбълдън, защото точно там се запознал с Хърмайъни Бримбъл и така го треснало, че ударът можел да се чуе чак в Пътни Хил.

Огастъс попаднал в градината на Балморъл благодарение на кръстницата си и по-точно на нейната слабост към базарите — продължи господин Мълинър. — Каква ирония на съдбата! Само като си помислиш, че когато тя го помолила да я придружи дотам, това му се сторило доста досадно, защото имал намерение да ходи на надбягванията в Кемптън Парк и с думи и жестове да подкрепя един кон, към който изпитвал финансов интерес. Но тъгата му бързо се изпарила. Причината за това бил образът на едно момиче, толкова божествено, че щом погледът му се спрял върху нея, цилиндърът на главата му се залюлял и само бързата реакция предотвратила изпускането на чадъра.

— А-ха — казал си той, докато я изпивал с очи, — това променя нещата.

Тя седяла зад една сергия под сянката на едно кедрово дърво в края на поляната и веднага щом успял да накара крайниците си да функционират, той се разбързал и започнал да купува всичко, което му попадало пред очите. И когато един калъф за чайник, две плюшени мечета, парченце плат за почистване на перодръжка, вазичка с изкуствени цветя и резбован калъф за лула сменили собственика си, младият мъж почувствал, че е време да се счита за член на клуба и да се представи.

— Чудесен ден — казал той с прегракнал глас.

— Прекрасен — отвърнало момичето.

— Слънце — отбелязал философски Огастъс, посочвайки нагоре с чадъра.

Момичето казало „да“. Било забелязало слънцето.



— Винаги съм си мислил, че когато слънцето грее, то прави нещата да изглеждат толкова по-ярки, ако разбирате какво искам да кажа — продължил вече настървено Огастъс. — Много ми е приятно да ви се представя. В случай че проявявате интерес, името ми е Мълинър.

Момичето отговорило, че нейното е Хърмайъни Бримбъл и последвалото запитване установило, че тя живее тук с леля си, госпожа Уилъби Гъджън. И тъкмо Огастъс се чудел дали не е вече време да я нарича Хърмайъни още отсега или е по-добре да изчака няколко минути, когато се появила една страховита жена от класа тежки бойни крайцери.

— Как върви, скъпа? — избоботила тя.

Момичето, обръщайки се към новодошлата с „лельо Беатрис“, рапортувало, че в началото разпродажбата е вървяла вяло, но съвсем наскоро потръгнала с пристигането на един сериозен купувач.

— Господин Мълинър — съобщила тя името на финансовата акула, посочвайки Огастъс, застанал на един крак с подкупваща усмивка.

— Мълинър? — попитала госпожа Гъджън. — Имате ли нещо общо с епископа на Богнър? Преподобният Теофинос Мълинър. Бяхме големи дружки, когато бяхме деца.

Огастъс чувал за първи път името на този прелат, но нямал намерение да пропуска и най-малкия шанс за затвърждаване на позициите си.

— О, разбира се, братовчеди сме, но винаги го наричам чичо Фил.

— Не съм го виждала доста отдавна. Как е той напоследък?

— О, добре. В цветущо здраве — продължил с лъжите си Мълинър.

— Радвам се да чуя това. Преди време имаше проблеми с гърлото — типично за свещениците, така беше и с бащата на племенницата ми Хърмайъни — покойният епископ на Стортфорд — казала госпожа Гъджън и в този момент Огастъс взел решението, което щяло да го хвърли в това, което Шекспир нарича „море от мъка“.

„Момичето — казал си той — е дъщеря на епископ и прилича на икона върху цветно стъкло. Чиста/невинна душа, ако такива изобщо

съществуват. Леля ѝ е от тоя тип жени, които се бутат из пасмината на висшето духовенство“.

Очевидно това, което би го поставило в положението на желан ухажор, било безупречна нравственост. Животът му до този момент бил доста разгулен, включвайки не по-малко от три глоби за дребно хулиганство по време на гребните гонки, но той твърдо решил още от този ден да бъде толкова нравствен и толкова непорочен, че и на момичето, и на леля ѝ така да им се вземе акъла, че да ахват с благоговение и да възкликват с възхита „Я виж ти!“ при всяка негова поява.

Хващайки се за информацията от страна на лелята, че базарът е в помощ на Лигата за Обществен Морал в Уимбълдън, Огастъс отпуснал диафрагмата си и започнал. Споменал, че е щастлив да узнае за подпомагането на Обществения Морал, защото той самият приветствал тази идея и винаги е било така. Имало млади хора, продължил той, които не биха разпознали Обществения Морал, дори ако им го поднесат на тепсия и това били младежите, които винаги е отбягвал. Дай му на Огастъс хубаво време и някое място с Обществен Морал и няма защо повече да те е грижа за него. Можеш да го оставиш и да си сигурен, че там той се чувства най-прекрасно. И не след дълго той получил сърдечна покана от госпожа Уилъби Гъджън да посети дома им, покана, от която той твърдо решил да се възползва.

Няма нужда да се задълбочавам в подробностите на последвалите събития. Достатъчно е да кажа, че при всяко посещение в Балморъл, Огастъс показвал такава непорочност, която би предизвикала коментари във всеки един Англикански Синод. Младият човек носел на момичето възсериозни книги и говорел за идеалите си. На няколко пъти по време на обяд отказвал втора порция от печената патица с грах или каквото там му сервирали, показвайки с държането си, че тези неща за него били неделикатни и бездуховни. И му било съвсем ясно, че никак не се бил излъгал в предположението си, че точно това е държането, което би впечатлило най-много дамите. От време на време улавял девойката да гледа към него със странен и замислен израз, като че ли си задавала въпроса дали това е истина и бил убеден, че любовта започва да пуска филизи.

В началото на ухажването имало моменти, когато изпитвал известно притеснение поради постоянното присъствие в Балморъл на

доведения син на госпожа Гъджън, Осуалд Стоукър, млад мъж, който пишел романи и за разлика от мнозинството романисти не приличал никак на нещо домъкнато от немного придирчива котка, а бил изключително представителен. Освен това бил много жизнерадостен и непринуден. Той не живеел в Балморъл, но често посещавал дома и всеки път неговите посещения съвпадали с тези на Огастъс, като последният с особена болезненост забелязвал сърдечност в отношенията му с Хърмайъни.

Разбира се, падали се нещо като братовчеди, а на братовчедите се позволява малко свобода в отношенията, но все пак това не му харесвало и с най-голямо облекчение един ден научил, че Осуалд е започнал да се подвизава на друго място, сгодявайки се за момиче на име Ивон Еди-коя си от филмовата индустрия. Това променило изцяло отношението му към младия човек. Сега можел да забележи, че Осуалд е очарователна личност, с която можело да го свърже красиво приятелство и когато един ден пристигнал в Балморъл за обичайния лов, заварвайки го с Хърмайъни във всекидневната, той го поздравил сърдечно и се позаинтересувал най-искрено за здравето му.

— Здравето ми — отговорил Осуалд Стоукър, след като благодарил за учтивостта — е прекрасно в този момент, но кой може да предположи как ще бъда утре по това време? Имам да върша много тежки задачи довечера, драги ми Мълинър. Ръсъл Клътърбък, моят американски издател, е в Лондон и ще вечерям с него. Вечерял ли си някога с Ръсъл Клътърбък?

Огастъс отговорил, че няма удоволствието да познава господин Клътърбък.

— Истинско преживяване е — казал Осуалд мрачно и излязъл, клатейки глава.

В контекста на новите чувства, които изпитвал към романиста, Огастъс много се разтревожил. Той споделил, че Осуалд е угрижен, а Хърмайъни въздъхнала.

— Мисли си за последния път, когато вечеря с господин Клътърбък.

— Какво се е случило? — с най-искрено съчувствие попитал Огастъс.

— Има празноти по въпроса — отвърнала след нова въздишка Хармайъни. — Казва, че паметта му била замъглена. Единственото

нещо, което си спомня, е, че на другия ден се събудил на пода в стаята си и подскочил до тавана, когато някакво врабче зачуруликало неочаквано. Чак си ударил главата. Така ми каза.

— Искаш да кажеш, че предишната нощ е злоупотребил сериозно?

— Доказателствата сочат точно това — отвърнало с още по-тежка въздишка младото момиче.

— Тц, тц, тц.

— Това шокира ли ви?

— Признавам, че да. Никога не съм могъл да разбера що за удоволствие намират мъжете в алкохола. Лимонадата е къде-къде по-освежителна. Самият аз не пия нищо друго — казал с лицемерен глас Мълинър.

— Но вие сте различен.

— Предполагам.

— Вие сте толкова добър и праволинеен — продължила Хърмайъни, поглеждайки го със същия странен и замислен поглед.

На Огастъс му се сторило, че едва ли му трябва по-добър случай от този. Затова мигновено се опитал да грабне ръчичката ѝ в своята, но не успял.

— Хърмайъни — изхъхрил той, — обичам те.

— Нима? — казала Хърмайъни.

— Ще се омъжиш ли за мен?

— Не — казала Хърмайъни.

Огастъс зяпнал удивено.

— Не?

— Не.

— Искаш да кажеш, че няма да се омъжиш за мен? — не можел все още да повярва бедният Огастъс.

Хърмайъни отговорила, че накратко казано, точно това е имала предвид. След това го погледнала, потреперила и излязла.

През целия ден, та чак до късна нощ Огастъс стоял в стаята си, размишлявайки върху необикновеното държане на девойката и колкото повече размишлявал, толкова по-объркано ставало. Той бил безкрайно озадачен. Преосмислил поведението си през последните няколко седмици и ако изобщо можело да има такова поведение, изчислено да накара дъщерята на епископ да усети, че точно това е

предопределеният ѝ спътник в живота, то това поведение било точно това, което той с неимоверно усилие поддържал. Ако Огастъс Мълинър в Уимбълдънския си период не я удовлетворявал, то значи тя е търсела нещо свръхестествено.

Чак към един след полунощ Огастъс стигнал до заключението, че Хармайъни не е имала предвид това, което е казала. Моминската скромност не ѝ позволила да каже това, което мисли, и той решил, че тази теория трябва веднага да се провери на място.

Времето малко било напреднало, но нашият пламенен любовник не задържал погледа си върху часовника. Огастъс, както всички Мълинърови, е човек на действието. Той станал от стола, взел си шапката и изскочил на улицата, напъхал се в едно минаващо такси и около четиридесет минути по-късно звънял на входния звънец на Балморъл.

С известно закъснение вратата била отворена от Станифорт — икономът, по пижама и халат. Последният се държал малко нелюбезно, Огастъс не могъл да се сети по каква причина, а икономът с рязък тон информирал племенника ми, че госпожа Гъджън и Хърмайъни в този момент били на бала на Дружеството за Обществен Морал в кметството и скоро не се очаквало да се върнат.

— Ще вляза да ги почакам — предложил Огастъс.

Но грешал. Още докато изричал това, вратата се хлопнала, оставяйки го сам в тихата нощ.

Един влюбен млад момък, оставен сам в тихата нощ, в градината на лелята на любимото момиче, не си казва: „Е, по-добре да се откажа“. Той се отдръпва от къщата и вперва благоговееен поглед в прозореца на момичето. И ако, както Огастъс, не знае кой точно е нейният прозорец, той вперва благоговееен поглед към всички прозорци. Един по един и подред. И тъкмо Огастъс правел това, премествайки погледа си от най-горния втори прозорец вляво към третия най-горен вляво, когато чул зад себе си глас, който го накарал да подобри европейския рекорд по скачане висок скок от място.

— А, Мълинър, стари друже — казал Осуалд Стоукър, защото гласът бил неговият, — мислех, че ще ви намеря тук. Гледате към прозореца, а? Съвсем естествено. Когато аз ухажвах, падна доста зяпане по прозорците. Няма нищо по-здравословно от това. Не се заседяваш вкъщи и дробовете ти се пълнят със свеж въздух. Докторите

от Харли Стрийт го препоръчват горещо. Но това достатъчно ли е? Ето това трябва да се запитаме. Аз казвам не. Трябва по-добър подход. В тази работа, ухажването, всичко се състои в избирането на правилния подход, твърдя аз, а това, скъпи Мълинър, още не сте направили. Бащински наблюдавам вашата страст към доведената ми братовчедка или каквато там, по дяволите, ми се пада, и това, което ме удивлява, е как сте пропуснал един много важен фактор за спечелването на едно моминско сърце. Намеквам за серенадата. Стоял ли сте някога пред прозореца и под акомпанимента на банджо да я молите да ви хвърли една роза от косите си. Доколкото знам, не. Трябва да поправите тази грешка колкото е възможно по-скоро, Мълинър, ако искате работата да се увенчае с успех.

На Огастъс изобщо не му допадала идеята неговата любов да бъде подлагана на анализ от човек, който в края на краищата бил почти непознат, но в този момент умът му бил зает с друг аспект на ситуацията. Видимостта била твърде слаба, за да огледа лицето на събеседника си, но нещо в тембъра на гласа му му дало възможност да постави бърза диагноза. В живота си имал безброй възможности да изучи симптомите и му било съвсем ясно, че човекът срещу него бил, ако не точно одървен, то поне гипсиран от пиене. Предавайки се на низките си страсти, в продължение на много часове трябва да е поглъщал от течността като всмукателна помпа.

Осуълд Стоукър изглежда почувствал мълчаливата критика, защото обърнал внимание точно на тази тема.

— Сигурно не ви е убягнало, Мълинър, че малко съм под въздействието на една течност. Пък и кой ли не би бил, след като е прекарал вечерта с Ръсъл Клътърбък от фирмата „Уинч и Клътърбък, Медисън Авеню, Ню Йорк, издатели на прекрасната книга“. Щом пристигне в Европа американският издател подивява като индианец, избягал от резерват. Освободен от досадното бреме да интервюира американски писатели, повечето от които носещи очила с рогови рамки, той притежава изключително чувство за свобода. Губи задръжки, отпуска му края. Когато ви казвам, че само за няколко часа Ръсъл Клътърбък предизвика собственото си и това на госта си изхвърляне от три ресторанта и един млечен бар, ще разберете за какво става дума. С право или не, той смята, че вентилаторите се поставят да бъдат замервани с яйца, така че въпросният господин се беше запасил

с голямо количество още преди да започнем обиколките си. Постоянно ми показваше как пичърът<sup>[3]</sup> при бейзбола хвърля топката. „Скоростта и посоката — казваше ми той — са най-важното нещо“.

— Сигурно се радвате, че сте се откачили от него — предположил Огастъс.

— Не съм се откачил. Доведох го тук да му покажа мястото, където съм играл като дете. Всъщност, не съм играл тук като дете, защото живеехме в Челтнъм, но за него ще бъде все едно. Трябва да е някъде наблизо и да дресираще кучето.

— Кучето?

— Той купи едно куче по-рано тази вечер. Винаги прави подобни покупки при визитите си. Помня, веднъж купи щраус. Мисля, че трябва да го потърся — казал Осуалд Стоукър и изчезнал в мрака.

Около две минути по-късно кучето, за което говорел, неочаквано влязло в живота на Огастъс.

Било огромно куче, странна порода, по вид и нрав не по-различно от Баскервилското, разбира се не било намазано с фосфор и изглеждало раздразнено от нещо. Приличало на куче, разкрило заговор срещу себе си и като чели било с впечатлението, че в лицето на Огастъс открило главатаря на заговорниците, тъй като злобата в държането му била несъмнена. Няколко обяснителни думи биха убедили животното в невинността на племенника ми, но Огастъс решил, че е по-мъдро ако не се бави и му ги спести. Само за миг и вече бил сред клоните на най-близкото дърво. Странно съвпадение било, че това се оказал същият кедър, в сянката на който в по-добрите дни бил купил от Хърмайъни Бримбъл един калъф за чайник, две плюшени мечета, парченце плат за почистване на перодръжка, вазичка с изкуствени цветя и един резбован калъф за лула.

Той се свил високо в клоните, докато кучето, доста озадачено, явно несвикнало да вижда представители на двукраките да ползват криле, се въртяло насам-натам като джентълмен, който търси загубеното копче на яката си. След това то изоставило търсенето и се оттеглило със сподавени ругатни. Малко по-късно Огастъс, надничайки от гнездото си, видял Осуалд Стоукър да се връща в компанията на някакъв здравеняк с бутилка шампанско в ръка, пеещ американския химн. Те се спрели под дървото.



В този момент било възможно Огастъс да разкрие своето присъствие, но нещо му подсказало, че колкото по-малко работа си има с Осуълд Стоукър в настоящото му неуравновесено състояние, толкова по-добре. Та значи, продължил да си седи горе в безмълвие, а Осуълд Стоукър заговорил:

— Амин — започнал той, — моят млад приятел Мълинър, за когото ви говорих току-що, изглежда ни е напуснал. Говорих ви, ако си спомняте, за голямата му любов към моята доведена братовчедка Хърмайъни и моето желание да направя всичко по силите ми да му помогна. Вашата песен ми напомня, че първата стъпка — серенадата — още не е направена. Без съмнение се каните да ми обърнете внимание на факта, че щом не е тук, той не би могъл да й изпее серенада. Много вярно. Но какво правят в театъра, когато титулярят отсъства? Използва се заместник. Предлагам да се притечем на помощ и да заемем неговото място. Много по-хубаво щеше да бъде, ако имах под ръка някой инструмент като клавикорд или тромбон за акомпанимент, но ако ми държите исото, мисля, че изпълнението ще бъде както трябва. Какво казахте?

Господин Клътърбък промърморил нещо, в смисъл че трябва първо да пуснат кораба на вода и поклатил глава неодобрително.

— Първо да пуснем кораба на вода — казал той. — Обичайна церемония — и запокитил бутилката с шампанско през един от прозорците на горния етаж. — Приятно пътуване и късмет на всички пътници — добавил той.

Сега пък дошъл ред на Осуълд Стоукър да поклати глава.

— Но, скъпи приятелю, ако нямате нищо против забележката ми, мисля, че се отклонявате от обичайната програма. Това, което трябва да се счупи, е бутилката, а не кораба. Както и да е — продължил той, след като горната част на иконома Станифорт се появила на прозореца, — резултат има. Осигурихме публика. Какво казахте? — обърнал се той към Станифорт.

Икономът, също както и кучето, поглеждал сърдито за нещо.

— Кой е там? — попитал Станифорт.

— Огастъс Мълинър на телефона. Или по-скоро — поправил се Осуълд — на сцената.

подаващата се от прозореца глава действала така на господин Клътърбък, че той дал всичко от себе си. Още веднъж Осуълд Стоукър

имал привилегията да е очевидец на етюда с бейзболния пичър, който в същността си много напомнял на движенията при първата фаза на епилептична криза. В следващия миг едно безпогрешно прицелено яйце достигнало целта си.

— Право в десетката — доволно отбелязал господин Кльтърбък, след което се оттеглил със съзнанието за добре свършена работа, а Осуълд Стоукър едва имал време да запали една цигара и да глътне няколко освежителни дози дим, когато към него приближил майордомът на госпожа Гъджън, въоръжен с пушка.

— А-а, Станифорт — казал сърдечно той. — Излязъл сте на разходка.

— Добър вечер, господин Стоукър. Търся господин Мълинър — казал икономът с ледена заплаха в гласа.

— Мълинър, а? Преди малко беше тук. Спомням си, че го видях. За нещо важно ли го търсиш?

— Мисля, че трябва да бъде задържан и затворен преди да се върнат дамите.

— Защо, какво е направил?

— Пееше под прозореца ми.

— Та това си е комплимент. За какво се пееше в песента?

— Доколкото си спомням, молеше ме да му подхвърля роза от косите си.

— Не го ли направихте?

— Не, господине.

— Много правилно. Розите струват пари.

— И ме замери с яйце.

— А-а. Ето защо имаш толкова жълтък по лицето. Помислих си, че е някоя от онези маски за разкрасяване на лицето. Ах, ти, Станифорт, буйна кръв, а?

— Господине!

— На годините на Мълинър човек има подобни изблици на весело настроение. Трябва да се прощава на младите.

— Не, не и пеенето под прозорците и хвърлянето на яйца в три посред нощ.

— Да, тук може би е отишъл твърде далеч. Беше малко превъзбуден през цялата вечер. Вечеряхме заедно и заради него ни изхвърлиха последователно от три ресторанта и един млечен бар за

нула време. Хвърляше яйца по вентилатора. Ехо-о! — провикнал се Осуалд Стоукър в отговор на плясък в далечината. — Мисля, че един приятел падна в езерото. Ще отида да видя. Може да има нужда от помощ.

И той се забързал нататък, а Огастъс почувствал облекчение. Но щастието му не било пълно, тъй като икономът не последвал примера му. Станифорт явно бил решил да прекара нощта навън. Останал в това статукво и скоро се чул шум от автомобил, който спрял пред вратата и госпожа Гъджън и Хърмайъни се показали по пътеката към къщата.

— Станифорт! — извикала младата девойка. До този момент не била виждала прислугата да се шляе из имението по малките часове и Огастъс останал с впечатлението, че ако не била толкова добре възпитана и не се познавала с няколко епископи, щяла да каже „По дяволите!“

— Добър вечер, госпожице.

— Какво правиш тук по това време?

— Преследвам господин Мълинър, госпожице.

— Преследваш какво?

След малка пауза, като че ли питайки се дали „кого“ е по-точната дума, тя допълнила въпроса си.

— Господин Мълинър е тук?

— Да, госпожице.

— В три часа през нощта?

— Да, госпожице. Намина малко преди два и позвъни на входната врата. Информирах го, че не сте си у дома и помислих, че е напуснал имението. Но случаят не бе такъв. Преди десет минути той счупи прозореца ми с бутилка шампанско и когато погледнах навън, изяви желание да му подхвърля роза от косите си. След това ме уцели по лявото око с яйце.

На Огастъс се сторило, че Хърмайъни издава вик на учудване, който бил заглушен от сумтенето на госпожа Гъджън.

— И това го направи господин Мълинър?

— Да, госпожо. От господин Стоукър, с когото говорих преди малко, разбрах, че поведението му през цялата вечер било в същия дух. Бил член на компанията, в която участвал и господин Стоукър, и той ми каза, че бил главната причина компанията да бъде изхвърлена от

три ресторанта и един млечен бар. Господин Стоукър отдаде буйното поведение на младостта и допълни, че подобно поведение трябва да се прощава при младите. Трябва да призная, че не мога да споделя толкова либерални възгледи.

Госпожа Гъджън за известно време не обелила нито дума. Явно се опитвала да анализира новите разкрития. Не е лесно за една жена да осъзнае, че е отгледала в пазвата си (защото точно това била правилата) змия, в лицето на племенника ми Огастъс. Най-сетне процесът на анализиране приключил и тя мрачно каза:

— Когато господин Мълинър се появи пак, Станифорт, аз не съм си у дома. Какво е това?

— Госпожо?

— Стори ми се, чух стон.

— Без съмнение вятърът въздиша в листата, госпожо.

— Може би си прав. Вятърът наистина въздиша често в листата.

Ти чу ли, Хърмайъни?

— Мисля, че чух нещо.

— Стон?

— Вопъл, бих казала.

— Стон или вопъл — продължила госпожа Гъджън. — Все едно отронен от устните на измъчена душа. — Тя замлъкнала при вида на една фигура, приближаваща от мрака. — Осуалд!

Осуалд Стоукър помахал весело с ръка.

— Ехо, вие там, ехо, ехо, ехо-о-о...

— Какво правиш тук?

— Тъкмо се прибирах. А, докато не съм забравил, моят издател падна в езерото. Сега е в оранжерията и се суши. Така че, ако отидете там и видите гол издател, правете се, че не забелязвате.

— Осуалд, ти си пиан.

— Практически не е възможно да не си — казал Осуалд Стоукър със сериозен глас, — когато си бил в компанията на Ръсъл Клътърбък от „Клътърбък и Уинч, издатели на прекрасната книга“, а твоят гост е Огастъс Мълинър. Между другото, точно него търся. Искам да го предупредя, че в езерото има цяло стадо лилави носорози. Много опасни са тези лилави носорози в сезона на чифтосването. Щом те видят и са те захапали за крака.

Хърмайъни заговорила с треперещ глас:

— Осуалд!

— Ку-ку?

— Истина ли е това, което Станифорт каза за господин Мълинър?

— Какво е казал?

— Че господин Мълинър пял под прозореца му и го замерял с яйца?

— Съвсем вярно. Аз съм свидетел.

Госпожа Гъджън се изпъчила заплашително:

— Утре ще напиша писмо на господин Мълинър. В трето лице. Няма да прекрачи повече прага на този дом. Ето пак... Сигурна съм, че това беше стон. Дали в градината няма призраци?

Тя се обърнала, а Осуалд Стоукър я погледнал тревожно.

— Не отивате в оранжерията, нали?

— Отивам в стаята си. Донеси ми чаша топло мляко, Станифорт.

— Много добре, госпожо.

Тя се отдалечила към къщата, последвана от иконома, а Осуалд Стоукър, обръщайки се към Хърмайъни, загрижено видял, че младото момиче се тресе в неконтролируеми ридания.

— Ей — казал той. — Нещо лошо ли се е случило?

Момичето преглътнало като спукан радиатор.

— Можеш да заложиш Итънските си жартиери, че е така. Загубих човека, когото обичам.

— Къде за последен път го видя?

— Как можех да знам — продължила Хърмайъни с треперещ от мъка глас, — че този Огастъс Мълинър е като... като огнено кълбо. Мислех го за мокър пешкир и пълна нула, а той винаги е бил спортсмен, който хвърля яйца по икономи и чупи прозорци с бутилки шампанско. Никога не съм си мислила, че съществува и тази му страна. Когато го видях за първи път, изпитах странно привличане, но като го опознах по-добре, разбрах, че той носи всички белези на първокласен чук. Реших, че е пълен смотаняк. От романтична гледна точка приличаше на индиец от магазин за цигари, а от врата нагоре — само дърво. Сега виждам, че по някаква причина той е криел таланта си, както казваше татко. Какво да правя? Обичам го, обичам го, обичам го!

— Е, и той те обича, така че сте квит.

— Да, но днес следобед той ме помоли да стана негова жена, а аз му отказах.

— Изпрати му официално писмо, че си променила решението.

— Твърде късно. Очарователен мъж като него сигурно вече е забърсан от някое друго момиче. О, какво...?

Тя би продължила, може би добавяйки „да правя“, но в този момент думите застинаха на устните ѝ. От клоните на дървото, в чиято сянка стояла, един страстен глас извикал: „Ехо-о-о!“ и поглеждайки нагоре, тя видяла лицето на племенника ми.

— О... аз... аз! — извикала тя. Неочакваното му появяване я накарало да си прехапе болезнено езика.

— А, Мълинър — казал Осуалд Стоукър. — На птичка ли се правиш?

— Такова — изблеял Огастъс. — Чух какво каза. Сериозно ли говореше?

— А, да, хиляди пъти да!

— Наистина ли ме обичаш?

— Разбира се, че те обичам.

— И ще бъдеш моя жена?

— Не би могъл да ме спреш и със съдебно разпореждане.

— Тогава... за да е ясно всичко, ако нямаш нищо против... ще бъде ли в реда на нещата, ако сляза долу и покрия чипото ти носле с горещи целувки?

— Съвсем в реда на нещата.

— Чудесно. След миг съм долу.

И двамата така се притиснали в такава прегръдка, че ако била в някой филм, щяла да накара студията „Джонстън“ да нацупи устни и да предложи да отрежат неколкостотин метра от лентата. Осуалд Стоукър въздъхнал сантиментално. Самият той годеник, много харесвал да вижда как разделени сърца се събират.

— Хайде, хайде — казал той. — Значи ще се жените, а? Започвате нов живот, а, вие, луди-млади? Тогава вземете тази обикновена жаба — предложил той и пхнал земноводното в ръката на Огастъс. — Сватбен подарък — обяснил той. — Скромно, но от сърце. И в края на краищата, важно е чувството, а не подаръка, не мислите ли? Лека нощ. Бог да ви благослови. Трябва да тръгвам и да видя как е Ръсъл Клътърбък. Виждали ли сте американски издател да седи в

оранжерия, чисто гол, само с едни очила с рогови рамки? Гледката си заслужава, но не бих я препоръчал на хора със слаби нерви и инвалиди.

И той изчезнал в мрака, оставяйки Огастъс озадачено загледан в жабата. Всъщност жабата не му трябвала, но било невъзпитано да изхвърля първия си сватбен подарък.

И изведнъж му хрумнала идея.

— Мила!

— Кажу ми, ангеле мой?

— Чудя се дали, кралице моя, знаеш коя е стаята на иконома?

— Разбира се, кралю мой. Защо?

— Помислих си, че ако сложиш тази жаба в леглото му някоя вечер, малко преди да се прибере за сън... Само предложение, разбира се.

— Възхитително предложение. Ела, мъж на моите мечти — казала Хърмайъни, — хайде да се поразтършуваме дали няма да намерим още няколко.

---

[1] Супралапсарианизъм — калвинистка теория, която учи, че предопределението предхожда сътворението и разрушението — Б.пр. ↑

[2] Наздраве, (нем.) — Б.пр. ↑

[3] Пичър (бейзбол) — играчът, който подава топката. — Б.пр. ↑

## ДЖИЙВС ЗАБЪРКВА ОМЛЕТ

В тези напрегнати дни, в които живеем, сигурно на всички мислеци мъже е идвало наум, че нещо драстично трябва да се направи относно лелите. Ако говоря за себе си, отдавна съм на мнение, че не камък по камък, ами улица по улица трябва да се преобърне, за да може най-после да се сложи юзда на въпросните роднини. Ако някой дойде и ми каже: „Устър, проявяваш ли интерес да участваш в сдружение, чиято цел е унищожаване на лелите или поне да осигури да бъдат вързани за къс синджир и да не им се позволява да се шляят насам-натам на свобода и да носят опустошения наляво и надясно?“, бих му отговорил: „Уилбъръм (ако името му е Уилбъръм), аз съм с теб, с цялото си сърце и душа. Запиши ме като член-основател“. И спомените ми мигновено ще ме пренесат в онова зловещо преживяване с леля ми Далия и Фодърджил Винъс, от което в момента бавно се възстановявам. Само да ми прошепнете в ухото „Маршъм Манър“ и отново започвам да треперя като колибри.

Спомням си, че в самото начало, ако това е точната дума, се чувствах на върха на формата си и не ме бе грижа за нищо на света. Тъкмо се наслаждавах на заслужен отдых след две партии голф и вечеря в „Търтеите“, излеждавах се на гостоприемния диван и попълвах кръстословицата в „Телеграф“, когато телефонът иззвъня. Чух как Джийвс отговаря и след малко той доплува, за да ми съобщи:

— Госпожа Травърс, сър.

— Леля Далия? Какво иска? — попитах небрежно, без да се помръдна и на милиметър от временното си статукво.

— Не сподели с мен, сър — осведоми ме Джийвс, — но изглежда нетърпелива и желае да установи контакт с вас.

Останах изумен от новината.

— Да говори с мен? Това ли имаш предвид? — попитах аз.

— Точно така, сър.

Малко странно ми се струва сега, връщайки се към спомените си, че се запътих към телефона без обичайното в такива случаи



предчувствие за надвиснала опасност. Проблемът ми е, че все още не съм развил достатъчно така нужните парапсихични способности. Без никакви подозрения в каква каша се забърквам, аз приветствах възможността да обменя някоя и друга мисъл с тази сестра на покойния ми баща, която, както е широко известно, е моята добра и заслужаваща уважение леля (не я бъркайте с леля Агата-вълкодавката, с която съвсем наскоро се бяхме сджафкали отново).

— Здравей, кръвна роднино — казах аз.

— Здравей, Бърти, отвратително младо петно върху пейзажа — отвърна ми тя с присъщата ѝ сърдечност. — Трезвен ли си?

— Като съдия — признах скромно.

— Тогава слушай внимателно. Аз съм в едно малогабаритно селце в Хампшър, наречено Маршъм-в-долината. Отседнала съм в Маршъм Манър с Корнелия Фодърджил, писателката. Чувал ли си за нея?

— Бегло. Не е от списъка ми любими автори.

— Щеше да бъде, ако не беше мъж. Тя е майстор на сладникавите романи за женската аудитория.

— А, да, като госпожа Бинго Литъл. Знаеш я като Роузи М. Банкс — включих се веднага в интелектуалния разговор.

— От този тип, Бърти, от този тип, но още по-сладникава. Там, където Роузи М. Банкс само докосва сърдечните струни, Корнелия Фодърджил направо ги сграбчва с две ръце и ги връзва на възел. И така, скъпо мое изродче, опитвам се да я склоня да пуснем новия ѝ роман на части в моя „Будоар“.

Схванах. Всъщност по-късно леля ми продаде вестника си, но по времето, за което говоря, скъпата ми родственица бе собственик или собственичка на седмично издание, ориентирано към малоумните жени и наречено „Будоарът на Милейди“, което веднъж и аз подпомогнах с една статия или „парче“, както ние, старите майстори на словото го наричаме — „Какво носи добре облеченият мъж“. Както всички седмични издания „Будоарът на Милейди“ го беше закъсал доста и добре разбрах, че сериал от перото на специалист на сладникави историйки за хайлайфа би бил в голяма помощ.

— Как вървят нещата? — заинтересувах се най-искрено. — Някакъв успех?

— Засега никакъв. Опъва се.

— О-какво? — недочух аз.

— Пъва се, магаре такова.

— Искаш да кажеш, че на твоите молби тя отвръща с, както казва Джийвс, *nolle prosequi*<sup>[1]</sup>?

— Не точно това. Оставила ми е една вратичка за мирно уреждане на нещата, но както казах о...

— ... пъва се — успях да завърша преди нея и останах доволен от схватливостта си.

— Точно така. Не казва „не“, но не казва и „да“. Проблемът е, че Том пак се прави на Гаспар Скъперника.

Намекваше за чичо ми Томас Портарлингтън Травърс, който плащаше борчове на вестника, наричан от него „Нощницата на Милейди“. Той е богат като керосин<sup>[2]</sup> (мисля, че така се казва), но като повечето богаташи, мрази да дава пари. Ако не сте го чули как се произнася по данъка общ доход, все едно че нищо не сте чули.

— Няма да отпусне повече от петстотин лири, а тя иска осем — продължи част от плътта ми.

— Прилича ми на задънена улица — поклатих глава аз.

— Така беше до тази сутрин.

— Какво се случи тази сутрин?

— А, нещо като разкъсване на облачността. Каза ми нещо, от което останах с впечатление, че може да отстъпи и че още един напън може да свърши работа. Все още ли си трезвен?

— Да.

— Тогава задръж така до следващия уикенд, защото трябва да си тук.

Бях удивен.

— Кой, аз ли?

— Ти, лично.

— Но защо?

— За да ми помогнеш да я склоним. Трябва да употребиш целия си чар...

— Не разполагам с кой знае колко — признах чистосърдечно.

— Ще употребиш цялата наличност. Покажи й старото лустро, свирни на нея като на арфа.

Прехапах устни. Не си падам по такива срещи с непознати. Ако животът ме е научил на едно нещо, това е, че благоразумният мъж стои

далеч от писателки на романи. Но кой знае, можеше да става дума за едно весело парти. Заинтересувах се по този въпрос.

— Ще има ли и други хора, имам предвид бляскаво общество, млади хора?

— Не бих ги нарекла млади, но са много бляскави. Съпругът на Корнелия, художникът Евърард Фодърджил, както и баща му, Едуард Фодърджил. Той също е нещо като художник. И за миг няма да скучаеш, глупчо глупав. Така че кажи на Джийвс да ти опакова нещата и ще те очакваме в петък. В къщата ще останеш до понеделник.

— Затворен заедно с двама художници и писателка на лиготии за хайлайфа? Не ми харесва.

— Не е нужно да ти харесва — увери ме възрастната ми роднина. — Просто го направи. А, и между другото, като дойдеш тук, има нещо дребно, което искам да направиш за мен.

— Какво дребно нещо?

— Като се видим, ще ти кажа. Една дреболия в помощ на твоето лелче. Ще ти хареса.

И с едно сърдечно „тут-ту-у-у-т“ скъпата ми родственица затвори телефона. Знам, че много хора се изненадват, че Бъртрам Устър, по принцип мъж от желязо, става восък в ръцете на леля си Далия, хуква да изпълнява и най-малката ѝ заповед като тюлен в цирка, който подскача за парченце риба. Но те не знаят, че тази жена притежава скрито оръжие, т.е. винаги може да ме зачеркне от завещанието. Казано с прости думи, ако ѝ откажа каквото и да било, тя ще затвори пътя ми до масата за вечеря и ще ме лиши от печеното и супите на своя готвач — французинът Анатоли, дар божи за стомашните ми сокове. Когато ми каже „Тръгвай“, то аз тръгвам, не се опъвам. Така се случи и в този петък, двацет и седми. Седях зад волана на спортната си кола, препускайки из Хампшър с Джийвс, седнал до мен, и налегнат от страшни предчувствия.

— Джийвс — рекох аз, — налегнат съм от ужасни предчувствия.

— Наистина ли, сър?

— Да. Какво ли, мисля си, ще ме сполети?

— Не ви разбирам, сър.

— А трябва, Джийвс, трябва. И то много добре.

Докладвах вербално разговора ми с леля Далия.

— И би трябвало, Джийвс — продължих аз, — да си натъпкал всяка една дума под бомбето си. За да ти опресня паметта, след известна доза закачки тя ми каза: „Има едно дребно нещо, което искам да направиш за мен“, а когато я попитах какво е то, тя ме отрязва. Така ли се казваше?

— Да, сър.

— Отрязва ме с „... една дреболия в помощ на твоето лелче“. Какво заключение вадиш от тези думи?

— Изглежда, че госпожа Травърс желае да направите нещо за нея, сър.

— Ясно, че е така, но какво? Спомняш си какво се получава винаги, когато нежният пол е искал да направя нещо за него. Особено леля Далия. Не си забравил аферата със сър Уоткин Басет и сребърната сметаниера във форма на крава, нали?

— Не, сър.

— Ако не беше ти, Бъртрам Устър щеше да лежи в дранголника. Кой знае дали тази дреболия, за която стана дума, няма да ме натресе на подобно изпитание. Бих искал да мога да се измъкна сух и този път, Джийвс — проплаках аз.

— Мога да си представя, сър.

— Но аз не. Чувствам се като войник от леката кавалерия. Нали знаеш как стоят нещата при тях?

— Много добре, сър. Не разсъждавай, а го направи или умри.

— Точно така. Оръдия отляво, оръдия отдясно, гърмят и сеят смърт, а те се врязват между тях без страх. Разбирам как са се чувствали — казах аз, настъпвайки газта без настроение.

От нелеките мисли челото ми се набръчка, духът ми бе съвсем отпаднал, а пристигането ми в Маршъм Манър не допринесе с нищо за отпускането на първото и повдигането на второто.

След като ме въведоха в антрето, видях, че е обзаведено толкова уютно, колкото може да си представи човек — огромна камина, удобни столове и масичка за чай, от която се носеше съживяващият аромат на препечени филийки с масло и кифлички, с които бе чудесно да се запознае човек след продължителното шофиране в студения зимен следобед. Но дори само един бегъл поглед към личния състав бе достатъчен да разбере, че бях попаднал на едно от онези места, където човешкото присъствие само загрозява красотата на пейзажа.

При влизането си заварих цели три човешки същества, притежаващи най-тъпите физиономии, каквито едва ли човек би намерил в цял Хампшър. Първото беше дребно, слабавато, с брада, която би те хвърлила в емоционална криза. Моят домакин, предположих, а до него седеше друг образ, от горе-долу същото тесто, както първия, който реших, че е бащата. Той също носеше брада чак до хрилете. Третото същество бе една огромна жена с очила с рогови рамки — професионална деформация, която се получава обикновено при драскачите от другия пол. Удивително как тези очила я правеха да прилича на леля ми Агата, та бих излъгал читателите, ако кажа, че сърцето ми не падна в петите. Да свириш на такава жена като на струнния инструмент, който спомена прародителката ми, нямаше да бъде толкова просто, както си го мислеше скъпата ми леля Даля.

След кратка пауза за изясняване на положението тя ме представи на бандата и тъкмо се канех любезно да запитам Евърард Фодърджил дали не е рисувал нещо напоследък, когато той изтръпна.

— По дяволите! — извика той. — Чувате ли котешко мяукане?

— Ъ? — попитах аз.

— Котешко мяукане. Сигурен съм, че чувам котешко мяукане. Чуйте!

Докато всички се заслушахме, вратата се отвори и в стаята влезе част от плътта ми — скъпата ми леля Даля. Евърард мигновено зададе въпроса си и на нея.

— Госпожа Травърс, да срещнахте мяукаща котка навън?

— Не — отвърна възрастната ми роднина. — Никаква мяукаща котка не съм срещала. Защо, да не би да сте поръчали?

— Не мога да понасям мяукащи котки — рече Евърард. — Лазят ми по нервите тези мяукащи котки.

За момента това бе всичко по въпроса за мяукащите котки. След като чаят бе отсервиран, аз скромно опитах малко от препечените филийки и така дългият ден се изниза и дойде време за преобличане за вечеря. Кланът Фодърджил потегли и тъкмо се бях запътил в същата посока, когато леля Даля ме спря.

— Само секунда, Бърти — каза тя. — Преди да сложиш чиста риза, бих искала да ти покажа нещо.

— А аз — отвърнах — бих искал да узная каква е тази работа, дете искаш да свърша.

— За това ще говорим по-късно, уродче мое. Нещото, което искам да ти покажа, е свързано с нея. Но първо новини от нашия спонсор. Направи ли ти впечатление нещо у Евърард Фодърджил току-що?

Припомних си близкото минало.

— Би ли го описал като малко нервозен? — продължи с въпросите си леля Даля. — Като че ли използваше мотива за мяукащата котка малко повече отколкото човек е готов да приеме?

— Точно така — съгласих се мигновено като социалист на разпит. — Пълен невротик.

— Корнелия ми каза, че навремето много обичал котките и още не е безразличен към тях, но тази проклета картина му разбила нервите.

— Каква е тази проклета картина?

— Ще ти покажа. Ела, оттук.

Родственицата ми ме заведе в трапезарията и светна лампата.

— Виж — каза ми тя.

Това, което искаше да представи на вниманието ми, беше една голяма картина с маслени бои. Класическа работа, веднага бихте отбелязали. Едно яко женище, с минимум дрехи по себе си, разговаряше с гълъб.

— Венера? — попитах и сто процента бях сигурен, че това е верният отговор.

— Да, рисувана е от стария Фодърджил. Типично за него е да нарисува дама, къпеща се нощно време в турска баня и да я нарече Венера. Подарил е картината на Евърард като сватбен подарък.

— И по този начин спестил парички за манджата. Умно, много умно. И доколкото разбирам от това, което ми казваш, на младия хич не му харесва.

— Разбира се, че не му харесва. Това е просто мацаница. Дъртакът е само един некадърен аматьор. Но тъй като Евърард е добър син, много уважава баща си и не иска да нарани чувствата му, той не може ей така да я махне оттук и да я захвърли в килера. Не може да се отърве от нея, а трябва да я наблюдава всеки път, щом седне на масата за храна. И какво се получава?

— Храната става на пепел в устата му — предположих аз.

— Точно така. Това го вбесява. Защото Евърард е истински художник. Неговите картини са много хубави. Погледни това — посочи тя другото платно. — Едно от неговите неща.

Хвърлих един поглед. Също класика, според моето аматьорско виждане, както и първата, но като предположих, че от мен се иска някаква критична оценка, казах:

— Харесва ми патината.

В такова изказване също няма грам риск, но като че ли това не бе което се очакваше от мен, защото родственицата изсумтя звучно.

— Не, нещастни глупако. Ти дори не знаеш какво е патина.

Тук, разбира се, ме хвана натясно. Наистина не знаех.

— Ти, с твоите проклетите патини! Както и да е, разбираш защо Евърард го хващат нервите. Ако човек рисува толкова хубаво, колкото той рисува, съвсем естествено е, че е убийствено да гледа цапаница като Венера, когато сяда на масата. Представи си, че си велик музикант. Ще ти хареса ли да слушаш лоша и бездарна музика всеки ден? Или представи си, че всеки път, щом отидеш на обяд в „Гъртеите“, ти се налага да сядаш срещу някой, който изглежда като Гърбавия от Нотр Дам. Ще ти харесва ли? Разбира се, че не. Ще се чувстваш ужасно.

Схванах мисълта ѝ. Много пъти в „Гъртеите“ ми се е налагало да седя срещу Уфи Просър и винаги това е разваляло иначе добрия ми апетит.

— Сега схващаш ли как стоят нещата, тъпако?

— Много добре и сърцето ми кърви, разбира се. Но не виждам какво може да се направи.

— А аз виждам. Попитай какво.

— Какво?

— Ще откраднеш тази Венера.

Погледнах я с искрена почуда, онемял и сам-самин на този връх в Дариен. Не са мои думи, на Джийвс са.

— Да я открадна?

— Тази нощ.

— Като каза да я открадна, имаше предвид да я открадна? — доуточних аз.

— Точно така. Това е малката дреболийка, за която ти споменах, дребната услуга, с която ще помогнеш на лелчето си. За бога — думите

й издаваха нетърпение, — не разбирам защо ме гледаш като закляно прасе. Точно по твоята част е. Нали постоянно свиваш полицейски шлемове?

Задължен бях да я поправа.

— Невинаги, а само от време на време, за тръпка. Например в нощта след гребните гонки. Освен това краденето на картини е много различно от задигането на най-високата част от униформата на полицаи. Много по-сложно е.

— Нищо сложно няма в това. Лесно е като цепене на трески. Просто я изрязваш от рамката с добре наточен нож.

— Нямам добре наточен нож.

— Ще имаш. Разбираш ли, Бърти? — продължи тя. Скъпата ми леля, цялата бе ентузиазъм. — Невероятно е как нещата се нареждат. През последните седмици в околността се появи някаква банда от крадци на картини. Досега са откраднали един Ромни от съседна къща и един Гейнсбъро<sup>[3]</sup> от друга къща. Това ме подсети за тази идея. Когато изчезне Венерата му, старият Фодърджил нито ще подозира някого, нито пък ще се разстрои. Тези мародери са познавачи, ще си каже той, прибират само най-доброто. Корнелия е съгласна с мен.

— Ти си й казала? — подскочих аз.

— Естествено. Предлагах й цена за романа. Казах й, че ако даде честна дума, че „Будоарът“ ще публикува лиготиите й, намалявайки цената така, че да устройва кесията ми, ти ще ликвидираш Венерата на Едуард Фодърджил.

— Така ли? И тя?

— Тя ми благодари трогателно, казвайки, че това е единственият начин да спаси Евърард от умопобъркване и аз й казах, че ще те извикам тук, готов на всичко още този уикенд.

— Бог да благослови старото ти добро сърце.

Захващай се с работата, момчето ми, и нека небето да помага на усилията ти. Всичко, което трябва да направиш, е да отвориш някой от прозорците, за да изглежда, че е действано отвън, да вземеш картината, да я занесеш в стаята си и да я изгориш. Аз ще се погрижа камината да гори добре.

— О, благодаря.

— А сега, е по-добре да се преоблечеш. Нямах много време, а Евърард страшно се нервира, ако някой закъснее за вечеря.



С наведена глава и с чувството, че върху ми се е стоварило проклятие, аз се запътих към стаята си. Там заварих Джийвс, който подреждаше ризите ми и без да губя време му резюмирах случилото се. Отношението ми към Джийвс при такива случаи е като това на изгубилата се овца при среща със стопанина си.

— Джийвс — казах му, — помниш ли, когато ти казвах в колата, че тая неясни предчувствия?

— Да, сър.

— Бил съм напълно прав. Нека ти разкажа накратко и с думи прости какво леля Далия иска да направя.

Казах му накратко и с думи прости и лявата му вежда се повдигна, може би на три милиметра, показвайки колко е потресен.

— Много обезпокоително, сър.

— Наистина. А най-ужасното нещо е, че ще трябва да го направя, струва ми се.

— Страхувам се, че да, сър. Имайки предвид вероятността, че при отказ да сътрудничите, госпожа Травърс ще ви наложи санкции по отношение ястията на Анатоли, изглежда че нямате никакъв друг избор, освен да се съобразите с нейните желания. Зле ли ви е, сър? — попита той, наблюдавайки моите гърчове.

— Не, само се протягам. Шокиран съм, Джийвс. Не бих си и помислил, че може да й хрумне такова нещо. Човек би си представил професор Мориарти<sup>[4]</sup> да замисля подобно нещо, но не и една съпруга и майка, дълбоко уважавана в Маркет Снодсбъри, Устършър.

— Женските видове са много по-опасни от мъжките, сър. Може ли да попитам дали имате изработен някакъв план?

— Тя ми нахвърли един — да отворя прозореца, за да прилича на обир от някой външен човек.

— Извинете, че ви прекъсвам, сър, но мисля, че тук госпожа Травърс греша. Един счупен прозорец би изглеждал много по-правдоподобно.

— Няма ли да вдигна на крак цялата къща?

— Не, сър, може да се направи съвсем безшумно като намажем малко амбалажна хартия с меласа, залепим хартията върху стъклото и ударим силно с юмрук. Това е най-уважаваният и модерен метод в бизнеса.

— Но откъде амбалажна хартия и откъде меласа?

— Аз ще ги осигуря, сър. Моята цел е да нося удовлетворения. Извинете, мисля, че чух някой да чука.

Той отиде до вратата, отвори я и каза:

— Разбира се, мадам, ще го предам на господин Устър незабавно — и се върна с някаква недорасла сабя.

— Ножът ви, сър.

— Благодаря, Джийвс, по дяволите — казах аз, поглеждайки към предмета. Честно казано, тръпки ме полазиха, но след това успех отново да се промъкна унило в едроплетеното си бельо.

След като взехме съдбоносното решение, ние планирахме делото за един часа през нощта, когато се очакваше всички в къщата да ползват полагаемите им се осем часа. Точно в един Джийвс се вниза в стаята ми.

— Всичко е в готовност, сър — доложи той.

— Меласата?

— Да, сър.

— Амбалажната хартия?

— Да, сър.

— Ами тогава би ли разбил прозореца?

— Вече го направих, сър.

— Така ли? Значи беше прав, като каза, че ще е безшумно. Не чух никакъв шум. Предполагам, че трябва да се отправим към трапезарията. Няма смисъл да се туткаме повече.

— Прав сте, сър. Ако нещо си струва да се направи, то нека се направи бързо<sup>[5]</sup> — каза Джийвс и аз си спомням, че за кой ли път си помислих колко ясно умее да се изразява.

Няма смисъл да се преструвам — слизайки надолу по стълбите, аз не бях безгрижният млад човек, когото познавате. Краката ми бяха ледени и ако се чуеше нещо подозрително, бих си изкарал акъла от уплаха. Мислите ми за леля Далия, подложила ме на този нощен ужас, определено не включваха любовта, която трябва да изпитва един племенник. Даже не би било преувеличено, ако кажа, че всяка крачка затвърждаваше убеждението ми, че това, което възрастната ми родственница заслужава, е един бърз шут по меките части отзад.

В едно отношение обаче трябваше да ѝ призная правотата. Тя беше казала, че отделянето на картината от рамката ще бъде лесно като цепене на дърва — нещо, което никога не бях правил през живота си,

но което, както си го представях, е доста просто за изпълнение. Така се и оказа. В никакъв случай не беше надценила остротата на ножа, с който ме беше снабдила. Четири бързи разреза и платното излезе като охлюв от черупката си на върха на вилицата. Навих го и забързах към стаята си.

В мое отсъствие Джийвс беше разпалил камината и сега тя грееше с весели пламъци. Канех се да ги нахраня с творбата на Едуард Фодърджил и да я поръчкам с машата, но той властно спря ръката ми.

— Неразумно би било да горим такъв голям предмет наведнъж, сър. Има опасност да предизвикаме пожар.

— А, да, разбирам какво имаш предвид. Предлагаш първо да я накъсаме.

— Мисля, че е неизбежно, сър. Мога ли да ви предложа да донеса уиски и един сифон за газирана вода, за да убиее монотонността на задачата?

Загледах се в изпъкналата задна част на главата на Джийвс. За кой ли път бях възхитен. Господи, какво ли не прави по-голямата консумация на риба!

— Знаеш ли къде ги държат? — попитах аз.

— Да, сър.

— Тогава покажи им пътя насам.

— Много добре, сър.

— През това време аз ще се захвана за работа.

Така и направих и се справях доста добре, когато вратата се отвори без да чуя и леля Далия се промъкна вътре. Тя заговори още преди да усетя присъствието ѝ и това ме накара да подскоча до тавана с приглушен вик.

— Всичко наред ли е, Бърти? — изпищя тя в ухото ми.

— Да беше натиснала клаксона — отвърнах, идвайки отново на себе си и влагайки голяма доза горчивина в гласа. — Разтърси ме целия. Да, нещата се движат според плана. Но Джийвс настоява да изгорим *corpus delicti*<sup>[6]</sup> парче по парче.

— Разбира се. Нали не искаш да направиш пожар?

— И той каза така.

— И както винаги е бил прав. Донесох ти моите ножици. Къде е Джийвс? Защо не е до теб, в безкористна служба?

— Защото е в безкористна служба на друго място. Отиде да донесе уиски.

— Какъв човек! Няма друг като него! Няма! По дяволите — продължи старата родственица малко по-късно, когато седяхме пред камината и режехме платното, — как това нещо възкресява спомените за скъпото старо училище и момичешките ни забави с какао. Щастливи дни, щастливи дни! А, Джийвс, влез и остави запасите някъде да са ми под ръка. Напредваме, забелязваш ли? Какво е това нещо, дето си го повесил на ръката си?

— Градинските ножици, мадам. Желая да помогна с всичко, което е по силите ми.

— Тогава започвай. Шедьовърът на Едуард Фодърджил те очаква.

И без да пестим усилия, ние тримата скоро свършихме работата. Тъкмо бях изпил първото си уиски със сода и започвах второ, когато всичко, което бе останало от Венера, ако не броим пепелта, беше едно парченце от югоизточния край, което Джийвс държеше в ръцете си. Той го гледаше с, както ми се стори, замислен поглед.

— Извинете, мадам — каза той. — Правилно ли разбрах, че малкото име на господин Фодърджил е Едуард?

— Да, но можеш да мислиш за него като за Еди, ако желаш. Защо?

— Просто защото картината, която сме взели, е подписана от Евърард Фодърджил, мадам. Мислех, че трябва да ви го спомена.

Да кажеш, че лелята и племенника приеха това спокойно, би било все едно да не кажеш истината. Подскочихме чак до небесата.

— Дай ми това парче, Джийвс. Изглежда ми като Едуард — промълвих, след като го разгледах.

— Ти си луд — каза леля Даля трескаво, сграбчвайки го от ръцете ми. — Пише Евърард, нали Джийвс?

— Определено такова впечатление добих и аз, мадам.

— Бърти — леля Даля се обърна към мен с глас, който мисля, че обикновено наричат сподавен, и ми отправи такъв поглед, който в дните, когато ходеше на лов с Куорн и от време на време с Пичли, би отправила към хрътка, заета с преследването на заек. — Бърти, ти, проклятие на цивилизования свят, ако си изгорил друга картина...

— Разбира се, че не съм — отвърнах твърдо. — Вие и двамата сте нещо пияни. Но ако това ще ви успокои, ще сляза до трапезарията и ще хвърля един поглед. Забавлявайте се някак си, докато се върна.

Това го казах твърдо, както вече споменах, и слушайки ме, без съмнение бихте си казали: „Всичко е наред с Бъртрам. Той не е ни най-малко обезпокоен“. Но аз бях. Страхувах се от най-лошото и вече треперех като трепетлика при мисълта за страстната реч, засягаща умствените ми и морални несъвършенства, която щеше да произнесе леля Далия при следващата ни среща. Много по-дребни поводи са я карали в миналото да си създаде мнение за мен като това на сержант, недоволен от новобранец, който още не е оттренирал добре „за почест“ и „при нозе“.

Следователно никак не бях в състояние да получавам и допълнителен шок, но го получих в края на пътуването си, защото с влизането ми в трапезарията някой изскочи от нея и ме блъсна като побеснял овен. Олюляхме се в антрето, хванати в здрава прегръдка и когато успях да светна лампите, за да избегна блъскането в различни мебели, можах да разпозная моя партньор в танца здрав и читав — както би казал Джийвс. Беше Фодърджил-старши, по чехли и халат. В дясната си ръка държеше нож, а в краката му имаше някакъв вързоп, който бе изтръвал, когато се блъсна в мен, а когато го повдигнах вежливо, той се разтвори и това, което видях, изтръгна едно удивено „Господи!“ от устата ми. В същия миг от неговата се отрони вик на агония. Беше пребледнял и под бакенбардите си.

— Господин Устър — гласът му затрепери, — слава Богу, че не сте Евърард.

Аз също бях благодарен на този факт, разбира се. Последното нещо, което бих искал да съм, е дребен, мършав и брадат художник.

— Без съмнение — продължи той все още треперейки, — вие сте изненадан да ме видите, че местя моята Венера по този начин, с кражба, но мога всичко да ви обясня.

— Е, това е добре — поокопитих се аз.

— Вие не сте художник...

— Не, по-скоро човек на перото. Веднъж написах една статия „Какво носи добре облеченият мъж“ за „Будоарът на Милейди“.

— Както и да е, мисля, че ще мога да ви обясня какво означава тази картина за мен. Тя бе като мое дете. Гледах я как расте. Обичах я.

Бе като част от моя живот.

Тук той направи пауза, изглежда много се развълнува, а аз подхвърлих едно „Много правдоподобно“ ей тъй, да поддържам разговора.

— И тогава Евърард се ожени и в момент на лудост, аз му я подарих като сватбен подарък. Колко горчиво съжалявах за това. Но стореното — сторено. Беше невъзвратимо. Гледах как цени картината. Очите му по време на ядене бяха приковани в нея. Не можех да събера кураж да си я поискам обратно. И в същото време без нея за мен нямаше живот.

— Малко пообъркано — съгласих се аз. — Трудно е да намериш разрешение.

— За известно време изглеждаше невъзможно. И изведнъж този бум на кражби на картини в околността. Чували ли сте за тях?

— Да, леля Даля спомена веднъж.

— Няколко ценни картини бяха откраднати от къщи наоколо и изведнъж ми хрумна, че ако махна Венера, Евърард би помислил, че това е работа на същата банда и няма да подозира никого. Борих се с изкушението... Моля?

— Просто казах „Я виж ти!“.

— О? Както казах, направих всичко, за да устоя на изкушението, но тази вечер му се отдадох. Господин Устър, вие имате физиономия на добър човек.

За момент помислих, че каза „физиономия на гробар“ и го погледнах с възмущение. После схванах какво каза.

— Много мило от ваша страна.

— Да, сигурен съм, че сте добър човек и няма да ме издадете. Няма да кажете на Евърард, нали?

— Разбира се, че не, щом не искате. Няма съм като гроб, нали така?

— Точно така.

— Добре тогава.

— Благодаря ви, благодаря ви. Безкрайно съм ви задължен. Е, вече е малко късно и е време за някои хора да си лягат. Така че ще ви кажа лека нощ — каза той и след като го направи, се втурна нагоре по стълбите като заек, обхванат от носталгия по дома.

И тъкмо изчезна — ето ти леля Даля и Джийвс.

— А, ето ви и вас — казах.

— А, ето ни и нас — отвърна роднината с груба нотка в гласа. —  
Защо се забави толкова?

— Щях да свърша по-бързо, но бях възпрепятстван от попове.

— От какво?

— Брадати попове. Шекспир. Така ли беше, Джийвс?

— Съвършено вярно, сър. Шекспир описва войника брадясал  
като поп<sup>[7]</sup>.

— И — каза леля Далия — пълен с ругатни. Някой от тях ще  
чуеш съвсем скоро, ако не ни кажеш за какво бръщолевеше.

— А, не ви ли споменах? Бъбрихме си с Едуард Фодърджил —  
вметнах небрежно.

— Бърти, ти си пиян.

— Не пиян, моя стара кръв и плът, но доста разтърсен. Лельо  
Далия, имам да ви разкажа нещо невероятно.

И аз им разказах невероятното нещо.

— И така — приключих аз, — отново се убеждаваме в  
максимата, не се отчайвай колкото и мрачно да изглеждат нещата.  
Буреносни облаци се събраха, небето притъмня, а сега какво виждаме?  
Слънцето грее и пойната птичка е заела отново старото си място.  
Госпожа Фодърджил искаше Венера да се унищожи. Воала — казах аз  
както правят парижаните.

— И когато тя разбере, че благодарение на твоето тълпоумие  
ценната картина на Евърард също е унищожена?

Млъкнах с едно х-м. Разбрах какво има предвид.

— Да, наистина — съгласих се аз.

— Ще е по-бясна от мокра кокошка. Тогава няма да имам  
никакъв шанс за романа й.

— Страхувам се, че си права. Не взех под внимание това. Взимам  
си назад думите за слънцето и птичката.

Скъпата ми родственица напълни дробовете си с въздух и дори  
за най-нешколуваното око бе очевидно, че се кани да започва.

— Бърти.

Джийвс се прокашля тихичко по неговия си начин, дето звучи  
като овца, прочистваща гърлото си на склона на някоя далечна  
планина.

— Не зная дали мога да ви предложа нещо, мадам?

— Кажи, Джийвс. Но след това ми напомни да продължа мисълта си — просъска тя и ми хвърли един огнен поглед. — Имаш думата, Джийвс.

— Благодаря, мадам. Просто ми хрумна... така... като блуждаеща мисъл, че има решение на проблема, срещу който сме изправени. Ако сутринта намерят господин Устър да лежи тук в безсъзнание, прозорецът счупен и двете картини отнесени, госпожа Фодърджил лесно би могла да бъде убедена, че господин Устър е открил крадците при опита им за грабеж и докато се е опитвал да защити нейното имущество, е бил повален от тях. В известен смисъл тя би била задължена.

Леля Далия изплува като подводница от дълбините на мрачното си настроение. Лицето ѝ, винаги червено, заради ходенето на лов и зиме, и лете, когато била млада, сега придоби по-наситен ален цвят.

— Джийвс, ти удари десетката. Виждам какво имаш предвид. Тя толкова ще му е задължена за храбрата постъпка, че не би могла да ми откаже за романа.

— Съвършено точно, госпожо.

— Благодаря ти, Джийвс.

— Няма за какво, госпожо.

— След много години, когато свърши и твоя земен път, трябва да завещаеш мозъка си да го мариноват и да остане собственост на нацията — продължи скъпата ми прародителка. — Планът ти е колосален, нали, Бърти?

Слушах гореспоменатата размяна на реплики без капка от ентузиазма на леля Далия, защото веднага бях съзрял слабото място на този план — не бяха забелязали факта, че аз всъщност не лежа в безсъзнание. Споменах им това.

— О, така ли? — каза леля Далия. — Това ще го уредим. Мога да те прасна по главата с... С какво, Джийвс?

— Бухалката за гонга сама подсказва за себе си, госпожо.

— Точно така, с бухалката. Точно така ще стане.

— Е, лека нощ на всички — казах аз. — Лягам си.

Тя ме изгледа като леля, която не може да повярва на ушите си.

— Искаш да кажеш, че няма да участваш?

— Точно така.



— Помисли добре, Бъртрам Устър. Представи си какво може да последва. Няма и да помиришеш повече от гозбите на Анатол с цели месеци. Той ще готви своите канарчета в пастет от раци, телешки медальон по тулузки и какво ли още не, но ти няма да си там, за да получиш своя вкусен дял.

Аз се изпънах пред нея в целия си ръст.

— Не ме е страх, лельо Даляя, от твоите заплахи, защото... Как беше по-нататък, Джийвс?

— Защото тез заплахи минават покрай вас като лек ветреца, от който вашта честност не се бои.

— Точно така. Доста мислих по този въпрос за произведенията на Анатол и стигнах до заключението, че това е нож с две остриета. Разбира се че е райска наслада да вкусиш от пушените му лакомства, но какво става с талията? Последният път, когато се радвах на твоето гостоприемство през летните месеци, аз наддадох цели два сантиметра там. По-добре ми е без кухнята на Анатол. Не искам да изглеждам като чичо Джордж.

Говорех за настоящия лорд Йаксли, забележителен в лондонските клубни среди, който става все по-забележителен всяка година, особено ако го погледнеш в профил.

— Така че — продължих аз, — колкото и мъчно да ми е, готов съм да си взема последно сбогом с тези медальони, за които говориш, но намерението ти да ме праснеш с бухалката по главата аз решително отхвърлям с *nolle prosequi*.

— Това е последната ти дума, така ли?

— Да, това е — казах и наистина беше, защото щом се обърнах, нещо ме тресна по тила и паднах като отсечено дърво под брадвата на дърваря.

За коя дума искам да се сетя? Започва с „х“... Хаотично, да, това е думата. За известно време след това нещата следваха хаотично. Това, което си спомням с някаква яснота, беше, че се бях озовал в леглото си, а някакъв кънтящ звук се разнасяше наблизко. След като мъглата се вдигна, успях да разпозная нещо като говора на леля Даляя. Нейният глас е завладяващ. Използвала го е, както съм споменавал досега, при ловуване и въпреки че аз лично не съм ходил на лов, разбирам, че същността му е да бъдеш чул през три изорани ниви и няколко гори.

— Бърти — говореше тя, — бих желала да ме слушаш без да се разсейваш. Имам новини за теб, които ще те накарат да се разтанцуваш из цялата къща.

— Ще мине известно време — отвърнах студено, — преди да се разтанцувам в която и да е проклета къща. Главата ми.

— Да, разбира се. Без съмнение е малко неудобна за носене. Но да не се отклоняваме със странични неща. Искам да ти разкажа крайния резултат. Мръсната работа я приписахме на бандата, вероятно международна, която напоследък задига картини из тези околности. Корнелия Фодърджил е във възторг от храброто ти поведение, както Джийвс предрече, и ми предостави романа при много изгодни условия. Прав беше за птичето — то пее.

— Главата ми също.

— Обзалагам се, че е така. Ти би се изразил със „сърцето кърви“... Но на всички ни се налага понякога да правим жертви. Не можеш да направиш омлет, без да счупиш яйцата.

— Ти ли го измисли?

— Не, Джийвс. Каза го тихичко, гледайки остатъците.

— Така ли? Е, вярвам, че за в бъдеще... О, Джийвс! — казах аз, щом той влезе в стаята, носейки нещо като ободряваща напитка.

— Сър?

— По въпроса за яйцата и омлетите. Отсега нататък, ако успееш да намалиш първото и да зарежеш второто, ще съм ти много задължен.

— Много добре, сър — каза верният приятел. — Ще го запомня.

---

[1] Nolle prosequi, лат. юр. — отказвам се (от иск) — Б.пр. ↑

[2] Бърти Устър бърка фразата „богат като Крез“ — Б.пр. ↑

[3] Ромни, Джордж (1734–1802) — англ. художник-портретист; Гейнсбъро, Томас (1727–1788) — англ. художник и основател на Кралската академия — Б.пр. ↑

[4] Професор Мориарти — злодей от разказите за Шерлок Холмс на Артър Конан Дойл — Б.пр. ↑

[5] Джийвс изменя англ. поговорка „Ако нещо си струва да се направи, трябва да се направи добре“ — Б.пр. ↑

[6] Corpus delicti, лат., юр. — целият труп — Б.пр. (Всъщност преводачът бърка, фразата означава „веществено доказателство“ — Б.ел.кор. ↑

[7] Цитатът е от Шекспир, „Както ви се харесва“ — Б.пр. ↑

## НАВРЕМЕ КАЗАНА ДУМА

Между имената в списъка от кандидати за изборите в клуба „Търтеите“ се появи, предложено от Р. П. Литъл и подкрепен от един влиятелен Мозък, следното име: ЛИТЪЛ, АЛДЖЕРНЪН ОБРИ и няколко Симпатяги, Скици и Образи, които се бяха насъбрали около таблото за обяви, го зяпаха загрижено. Във всеки клуб се намират неумолими консервативни елементи, които гледат накриво и с подозрение на новото и необичайното.

— Не може да си позволява тук такива неща — каза един Симпатяга, изразявайки мислите на цялата група. — Ей — продължи той, обръщайки се към Мозъка, който току-що влизаше, — какво ще кажеш за предложението на Бинго Литъл?

— Да — каза един Образ, — може да се мъчи колкото си иска да ни хвърля прах в очите с това Алджернън Обри, все едно е брат, или братовчед, или каквото ще да е, но си остава фактът, че това е неговото бебе. Не ни трябва младици да циврят и повръщат<sup>[1]</sup> в „Търтеите“.

— Я изясни — обади се една Скица.

— Шекспир — обясни Образът.

— О, Шекспир? Съжалявам. Не — каза Скицата, — не ни трябва тук бебета, по дяволите.

Мозъкът го изгледа свирепо.

— Това точно ти трябва — каза той. — Не можеш да си позволиш да не го приемеш. Последните събития са убедили Бинго, че отрочето му е талисман екстра качество и е на мнение, че Клубът ще има голяма полза от него. След като изслушах разказа му, аз също съм съгласен. Способността на това получовече да прави подходящото нещо в най-подходящото време е необикновена. Мисля, че детето е почти човешко същество.

Красноречието му не остана без резултат. Но въпреки че някои от недоволните се разколебаха, Симпатягата остана непреклонен.

— Всичко това е много хубаво, но въпросът, който остава, е „И докога така?“. Каква гаранция имаме, че ако изберем този младенец,

Бинго няма да започне да звъни на старата си дойка или на чичо си Уйлбърфорс, или на собственика на онова детско вестниче, дето му е редактор, как му беше името... Пъркис ли?

— Не мога да кажа за дойката или за чичо му Уйлбърфорс — каза Мозъкът, — но за Хенри Кътбърт Пъркис няма за какво да се тревожите! Отношенията между Бинго и неговият сюзерен в момента са служебни, дори студени. Заради този Пъркис наскоро му се наложило да употреби такива усилия на мозъка, каквито досега никога не бил полагал. И въпреки че, благодарение на безпогрешното чувство за време на бебето си — благодетел, успял да излезе от кашата, в която бил вече нагазил до колене, не би простил това лесно. Той недвусмислено ми заяви, че ако Хенри Кътбърт Пъркис се подхлъзне на бананова кора и си разтегне някое сухожилие, той не би имал нищо против.

— Какво е направил този Пъркис?

— Всъщност става дума за това какво не е направил. Отказал да плати десет лири за един разказ на Бинго и това по време на една от Бинговите кризи, когато десет лири са могли да го спасят от съдба, पोлюша от смъртта, т.е., скъпата му половинка да поеме дълбоко въздух и да прогледне с ококорени очи. Бинго разчитал на Пъркис да оправи нещата, но гаднярът му с гадняр го предал.

Ето накратко фактите. Както повечето от вас знаят, Бинго се покри преди няколко години и се ожени за именитата писателка Роузи М. Банкс, авторка на „Момиче от фабриката“, „Мървин Кийн“, „Светски мъж“, „Това се случи през май“ и други лоени историйки. Знаете и това, че един ден на Лондонската сцена се пръкна бебе на име Алджернън Обри. Фактът е много приятен за тези, които касае, разбира се, но проблемът е там, че тези неща въдят разни мухи в главите на писателките на романи. И една вечер, както си седели на масата, госпожа Бинго вдигнала поглед от порцията си пържола с пържени картофки и изчуруликала:

— О, кексчето ми — защото именно така тя се обръщала към другата половина на този скеч, — нали не си забравил, че Алджи има рожден ден на двайсет и трети? Само си помисли. Става на една годинка.

— Старее, старее — отбелязал философски Бинго. — Сребърни нишки в златните къдрици, а? Трябва да му купим някоя дрънкалка

или нещо такова.

— Можем да направим нещо по-хубаво от това. Да ти кажа ли каква прекрасна идея ми хрумна?

— Говори, друже в щастие и неволи — великодушно рекъл Бинго, без да знае, че от този момент неприятностите започват бързо да се струпват над главата му.

И госпожа Бинго му казала, че е решила да открие една малка сметчица на името на Алджернън Обри в местната банка. Тя смятала да внесе десет лири, майка ѝ щяла да внесе десет лири, същото щяла да направи и лелята на Алджи по майчина линия — Изабел, и каква приятна изненада щяло да бъде за младежа, когато порасне и разбере, че всички любящи го скришом са се потрудили да напомним здраво капиталите му. А Бинго, разнежен от бащинска любов, се заразил от колективизма на мероприятияето ѝ казал, че щом нещата са взели такава насока, да пукне, ако и той не внесе своята лепта от десет лири.

Щом чула това, госпожа Бинго казала: „О, кексчето ми!“, разцелувала го с плам и завесата на първо действие паднала при щастлив и задружен дом.

И така, въпреки че в момента, когато направил този красив жест, Бинго всъщност имал десет собствени лири, които успял да изкопчи от Пъркис като аванс от заплатата си, някои биха си помислили, че на другата сутрин, след като прецени нещата и откъм другата им страна, на Бинго му е идвало да се изяде от яд заради глупавата си постъпка, която го е лишила от последното му петаче. Но тези люде ще сгрешат. На следващия ден, все още размекнат от бащинска любов, единственото нещо, за което Бинго си мислел, било, че за супербебе като Алджернън Обри десет лири са чисто скъперничество. Със сигурност двайсет лири били нещо много по-подходящо, а тях щял да спечели, ако заложи своите десет на кон с име „Горещ картоф“<sup>[2]</sup> на състезанията в Хейдък Парк в два и трийсет. Предната вечер си бил изгорил устата, като непредпазливо поставил в нея пържен картоф с температура около четиридесет градуса по-висока отколкото трябвало да бъде, а знаете — Бинго е твърде склонен да приема предзнаменование като това за сигурна информация. Заложил парите, а в два и четиридесет и пет бил информиран от финалната лента, че вече няма пукнат грош.

Както можете да си представите, на Бинго не му отнело много време да осъзнае, че пред него била надвиснала криза от първа степен. Госпожа Бинго, очарователна жена, но без никакъв спортен дух, му била забранила строго да рискува пари на скоростта и издръжливостта на състезателни коне и откритието, че той е изпробвал късмета си още един път, щяло да доведе до неприятна сцена, от което той изтръпнал от върха на косата си, та чак до големия пръст на десния си крак. Както всеки съпруг знае, няма нищо по-неприятно от това да се чуе скърцането на зъби на малката женичка след думите „Как можа?“, последвани от около две хиляди други, които се забиват в душата като куршум в масло.

А това, че тя ще разбере, при положение че не успее да скърпи бюджета, било неизбежно. Рано или късно госпожа Бинго щяла да хвърли един поглед на спестовната книжка на своето чедо и на мига щяла да забележи нещо нередно в сумата. „Ей — щяла да извика тя, — къде са десетте лири, които обеща да внесеш?“, а оттук до последвалия скандал има само една крачка.

В такава ситуация повечето хора биха си затворили очите, докато всичко свърши. Но Бинго не е такъв. Внезапно вдъхновение му показало изхода от положението. Той седнал и написал разказ за едно малко момиченце на име Гуендълайн и нейния котарак Тиби. Идеята, разбира се, била да го отпечата в „Дребосъчета“ и да оправи нещата.

Не било лесно. Докато не започнал работа, той нямал никакво понятие колко кръв и пот се изискват от горкия некадърник, който се опитва да подходи към живота литературски и така възхищението му към госпожа Бинго нараснало многократно. Той знаел, че госпожа Бинго си пишела дневната порция от три хиляди думи без никакво усилие, а за да завърши своята история с Тиби, въпреки че била около хиляда и петстотин думи, му отнело повече от седмица, през време на което на няколко пъти бил на ръба на полудяването.

Както и да е, завършил историята най-накрая, преписал я на чисто, представил я пред собственото си критично мнение, прочел я със значителен интерес и я одобрил, поставяйки я в класацията за хонорари като една от най-добрите. И когато дошъл денят за заплати и не получил десетачката, поискал среща с Пъркис.

— О, господин Пъркис — казал внимателно той, — извинете за нахлуването ми тук в момент, когато сигурно медитирате, но става

въпрос за онзи разказ.

Пъркис го изгледал рибешки. Природата го била създала такъв, че да не можел да гледа хората другояче, тъй като лицето му било като на камбала<sup>[3]</sup>.

— Разказ?

Бинго обяснил нещата. Казал, че е автор на „Чудесните приключения на Тиби“ в настоящия брой и Пъркис казал: „Ах, да“ и добавил, че го е прочел с голям интерес, и Бинго казал: „Ах, благодаря ви!“ и се усмихнал угоднически, а след това последвала дълга тишина.

— Какво ще кажете за хонорара? — попитал Бинго най-накрая, засягайки същината на разговора.

Пъркис трепнал. Рибешкият блясък в очите му се усилил. В този момент приличал на камбала, помолена от друга камбала да ѝ послужи с няколко лири до следващата сряда.

— Мисля, че трябва да получа десет лири — казал Бинго.

— О, не, не, не, не — казал Пъркис. — Не, не, не, не. Всички неща, чийто автор си ти, се покриват от заплатата ти.

— Какво? — извикал силно възмутеният Бинго. — Искате да кажете, че няма да получа нищо?

Пъркис го уверил, че нещата стоят точно така и Бинго се изнизал от офиса му и се запътил към Клуба да се подкрепи с няколко бързи. Тъкмо привършвал втората, когато влязъл Уфи Просър. Само един поглед към него подсказал на Бинго, че това е спонсорът, към когото било нужно да се обърне. Някой трябвало да му заеме десет лири и той почувствал, че Уфи е точно този човек.

Няма нужда да ви казвам, че човекът, който ще ви заеме десет лири, трябва да притежава две необходими качества. Първо — да разполага с необходимата сума и второ — да се съгласи да се раздели с нея. Уфи отговарял на първото условие, но опитът бил научил Бинго, че второто условие било изпълнимо. Въпреки това, изпълнен с исторически оптимизъм, той се дотърлил до своя стар приятел. Спомнил си, че Уфи се пада кръстник на Алджернън Обри и било съвсем естествено да предположи, че би бил щастлив да зарадва кръщелника си с подарък за рождения ден. Може би не точно щастлив. И все пак, с малко повече настойчивост, Бинго вероятно би могъл да изкопчи необходимото.



— О, Уфи, здравей, стари приятелю — рекъл той небрежно. — Знаеш ли какво, Уфи, старче? Алджи има рожден ден тия дни.

— Алджи кой?

— Алджи О. Литъл... Бебчо... Твоят кръщелник — пояснил Бинго.

Силна тръпка преминала през тялото на Уфи. Изведнъж си спомнил за онази сутрин, когато главата му се пръскала от болка, а Бинго довел дребосъка в апартамента му и ги запознал.

— О, мили боже! — възроптал той. — Онова малко зъбоболче?

Тонът му не бил окуражаващ, но Бинго продължил:

— Подаръците сега просто се сипят и знам, че ще ти е много криво, ако нямаш възможността да допринесеш с нещо дребно. Хрумна ми, че десет лири биха свършили тази работа. Най-простото нещо би било, ако сега, например, ми дадеш парите. Може да забравиш на самия ден.

Уфи се изчервил под гнойните пъпки на лицето си.

— Чуй ме сега — казал той и решителността в гласа му била несъмнена. — Когато ме накара, въпреки моето лично мнение, да стана кръстник на дете, което прилича на чучело на някой вентрилок<sup>[4]</sup>, аз ясно поставих условието, че правилата на играта трябва да се приемат без уговорки и в този смисъл ние сключихме джентълменско споразумение. Аз все още държа на него.

— Десет лири не са кой знае колко — продължил все в същия тон Бинго.

— Но са с десет лири повече, отколкото ще измъкнеш от мен — не се давал Уфи.

С нежелание Бинго трябвало да признае истината.

— Всъщност, Уфи, старче, не бебето се нуждае от парите, а аз, твоят стар приятел, когото познаваш от ей такъв. Ако не успея да измъкна отнякъде една десетарка, у дома ме очаква катастрофа. Така че, бъди щедър, Уфи, какъвто винаги си бил.

— Не — извикал Уфи. — Не, не и хиляди пъти...

Думите замрели на устните му. Като че ли го осенила някаква мисъл и челото му се прояснило.

— Виж какво — казал той. — Имаш ли някаква работа тази вечер?

— Не. Освен ако не реша да свърша в реката.

— Можеш ли да се измъкнеш от къщи?

— Това може без проблеми. Така се случи, че съм сам-самичък в момента. Жена ми и госпожа Пъркис, нежният блян на шефа ми, заминаха за Брайтън на някакъв купон на бившите съученички и няма да се връщат до утре.

— Добре. Искам да вечеряш в „Риц“.

— В „Риц“?... О’кей. Не виждам нищо лошо в това. Ще се срещнем там, така ли?

— Не. Днес следобед заминавам за Париж. Ще се срещнеш с едно момиче на име Мейбъл Мъргатройд, с червени коси, много емоционална и с трапчинка на лявата буза. Ще я поканиш на вечеря.

Бинго се изправил рязко. Бил удивен от странните представи на събеседника си как един семеен мъж трябва да се държи, когато съпругата му отсъства.

— Направи го и ще получиш десетачката — подхвърлил Уфи, а гласът му бил като този на Луцифер.

Бинго седнал на мястото си.

— Слушай — продължил Уфи. — Ще ти разкажа всичко.

Това била подозрителна и непочтена история. По всичко личало, че преди време Уфи пърхал покрай това момиче като пъпчива пеперудка, докато изведнъж осъзнал, че поради емоционалната си природа почти е влязъл в брачния хомот. Още една крачка и щял да падне в пропастта. И всичко това било заради тази трапчинка. Оставен до необмислена близост с нея, той бил склонен да плещи неща, за които в трезво състояние съжалявал.

— Поканих я на вечеря тази вечер — завършил разказа си Уфи, — а ако отида, съм загубен. Само офейкване на момента може да ме спаси. Но това не е всичко. Искам не само да й правиш компания, но и окончателно и безвъзвратно да я откажеш от мен. Изкарай ме по-черен от дявола. Прави се, че в твоите очи аз съм най-голямата отрепка на света.

Думата „прави се“ не била най-точният избор според Бинго, но той кимнал с разбиране.

— Ето ти десетачката — казал Уфи. — А това са парите за вечерята. Не се оставяй трапчинката да те захласне и да забравиш да ме очерниш.

— Няма — обещал Бинго.

— Бъди безжалостен. Ще ти нахвърлям някои неща.

— Не, не, не бери грижа. Ще се справя и сам.

На Бинго не се наложило да чака дълго във фойето на „Риц“. И когато на втория етаж се появило момичето, толкова изчервена и с такава трапчинка на лявата бузка, Бинго без всякакво колебание се отправил към нея, за да ѝ се представи.

— Госпожица Мъргатройд?

— Самата истина.

— Казвам се Литъл. Р. П. Уфи Просър ме помоли да го замествам, тъй като му се наложи да напусне страната по неотложни дела.

— Мисля, че е страшно тъпо да поканиш момиче на ресторант и после да напускаш разни страни — отбелязала трапчинката.

— Не и за Уфи — казал Бинго, започвайки задачата си. — Обикновено той се държи много по-тъпо от това. Не зная колко добре го познавате.

— Доста добре.

— Когато го опознаете наистина добре, ще разберете, че сте се натъкнали на нещо изключително. Взимате един африкански глиган, добавяте няколко голи охлюва, от онези, дето стоят под плоските камъни, ръсите обилно с пъпки и получавате нещо, което въпреки че съвсем не е толкова отвратително като Ализандър Просър, ще ви даде най-обща представа.

И с тези думи той я въвел в салона.

Вечерята започнала и минала като по ноти от началото до края. Мнението на момичето за Уфи се оказало същото като това на Бинго. Тя му казала, че излизала с този Просър, защото той така настоявал, но ако трябвало да изрази собственото си виждане, тя не би го докоснала и с кол за овчарски скок. И тъй като Бинго също не би го докоснал даже с още по-дълъг кол, установила се абсолютна хармония.

Около два часа по-късно момичето станало.

— О, не си тръгвайте толкова скоро — помолил Бинго, защото му се струвало, че още не са изчерпали темата „Уфи“, но младата дама била твърдо решена.

— Налага се — казала тя. — Обещах да се срещна с един познат в един от онези частни клубове за хазарт.

Думите разтърсили Бинго като сигнал за тревога. Бил чувал много за тези места, но никога не бил имал възможност да посети някое и десетачката, която Уфи му дал, започнала да подскача възбудено в джоба му. Формално, разбира се, тя принадлежала на Алджернън Обри, но той знаел, че синът му няма да има нищо против да му послужи за една вечер, особено за такава достойна цел.

— По дяволите — казал той, — ще можете да ме вземете със себе си, нали?

— Разбира се, щом искате да дойдете. Намира се близо до парка „Сейнт Джоне Ууд“.

— Наистина ли? Тогава това е на път за вкъщи. Аз живея там.

— Имам някъде записан адреса. Да, „Магнолия Роуд“, четиридесет и три.

Бинго, винаги намирайки предзнаменования, подскочил на мястото си. Всякакви съмнения относно разумността на заема от Алджернън Обри се изпарили за миг. Очевидно това щяла да бъде неговата нощ на късмета и той щял да бъде много изненадан на сутринта, ако не е в състояние да плати двайсет или трийсет лири в сметката на малкото бебче.

— И това ако не е съвпадение. Та това е през една къща от собственото ми гнезденце.

Момичето казало: „Да, представи си“, добавяйки колко малък е светът и Бинго се съгласил, че много рядко е срещал по-малки светове.

Полицейското нападение над „Магнолия Роуд“ четиридесет и три, колкото и странно да ви се струва, се провело точно когато Бинго се канел да си ходи. Вече бил изгубил до последно взетия назаем капитал на рулетка, заради грешното предположение, че ще излезе червено и стоял до отворен прозорец, надявайки се полъхът на чист въздух да разпръсне меланхолията, появяваща се у играчите в такива случаи, когато изведнъж започнали да звънят разни звънци отвсякъде и част от присъстващите, изтиквайки го настрана, успяла да се измъкне в свински тръст през прозореца.

Като човек, който винаги е съобразявал бързо, само за миг Бинго схванал, че хората действат много правилно. Той знаел какво се случва на тези, дето се туткат или не знаят какво да правят в такива случаи — на следващия ден застават пред Негова светлост в съда, обвинени, че са заловени в забранено от закона място, по силата на писмено

нареждане, подписано от полицейски комисар, по причина, че там се играе хазарт, в разрез с член шест от Закона за хазарта от 1845 година. А това било последното нещо, което млад съпруг, чиято съпруга се отнася отрицателно към хазарта, би желал да му се случи.

Затова Бинго с най-високата възможна скорост се опитал да се включи в множеството. Рязък спринт и вече се намирал в градината на къщата, съседна на своята, скрит в един варел за вода точно до сайванта и само миг след това към него се присъединила Мейбъл Мъргатройд в кисело настроение.

— Вече за четвърти или пети път ми се случва такова нещо — казала тя сърдито, щом успяла да се намъкне във варела. — Защо тия ченгета нямат сърце и продължават да спъват частната инициатива? Знаете ли какво, бях заложила една лира на шестнайсет и точно шестнайсет излезе, но преди да успея да събера парите, звънците задрънчаха и започна цялата суматоха. Трийсет и седем лири на вятъра! Отместете се малко, ако обичате.

Бинго се отместил малко.

— Тези варели са винаги толкова тесни — казал Бинго. — Добре, че в този поне няма вода — добавил той, поглеждайки и от добрата страна.

— Това ни остава. Последният път се крих в разсадник за краставици. Не можеше да се нарече комфортно... Отдръпнете се малко, притискате ме. Не можете ли да не се протягате така?

— Просто дишах.

— Не дишайте тогава. Между другото, този варел ваш ли е?

— Не, наемател съм. Как ви хрумна?

— Мисля, че ми казахте, че живеете в съседство с онова казино.

— Да, но през една къща. В момента се радваме на гостоприемството на един художник на име Куинтин.

— Симпатията ли е?

— Не особено.

— Кой ли пък е? Нещата май се укротиха или греша? Като че ли свириха отбой — предположила младата дама от варела.

Така се и оказало. Те излезли от варела, казали си по едно сърдечно „сбогом“ и след това всеки хванал своя път.

С чувството на човек, минал през чистилицето, Бинго прескочил оградата, промъкнал се в дома си и след това в леглото.

На следващата сутрин спал до късно и тъкмо се приготвял да отиде в офиса на „Дребосъчетата“, въпреки че никак не се чувствал в настроение да осигурява младите читатели с качествено четиво, когато госпожа Бинго пристигнала от Брайтън.

— О, здравей, зайче на моите мечти — казал Бинго с цялото добро настроение, което успял да изкопчи. — Добре дошла в Медоусуит Хол. Липсваше ми, ангелче.

— И ти на мен, кексче мое пухкаво. Изглежда съм изпуснала голямото събитие. Госпожа Симънс ме срещна и ми каза за снощи. Очевидно съседите от номер четиридесет и три са държали заведение за хазарт и снощи са ги нападнали полицаи.

— О, небеса!

— Не се учудвам, че си шокиран. И двамата не желаем такива неща на „Магнолия Роуд“.

— Разбира се, че не. Отвратително — продължавал да лицемерничи Бинго.

— Но колко странно, че не си чул нищо.

— Спя много дълбоко.

— Сигурно от оглушителните крясъци и полицейски свирки, но господин Куинтин е бил вбесен. До късно през нощта хора тичали из градината му, а ти го знаеш колко е дребнав. Оплакваше се, че Алджи плаче, оплакваше се от твоята китайска китара и от какво ли не. Винаги се оплаква. За службата ли си се запътил?

— Тъкмо излизах.

— Няма ли да закъснееш? Надявам се, че господин Пъркис няма да се ядоса.

— Не се тревожи. С Пъркис се разбираме чудесно. Той има око за добрия служител. Често ми е казал: „Не изпускай възможността добре да си отспиваш“.

— Не ми приличаш на добре отпочинал. Имаш странен жълтеникав цвят — отбелязала госпожа Бинго.

Интелектуална бледост — казал Бинго и излязъл.

Щом пристигнал в службата, той с нежелание се захванал да разгледа писмата за читателската страница, но все не можел да се съсредоточи. Разумът на малките дописници, пишещи на редактора на „Дребосъчета“ за домашните си любимци, никога не бил за хвалене, но днес му се струвало, че или той, или те съвсем са се побъркали. Едно

от писмата било за костенурка на име Рупърт, която по негово мнение би свършила работа като пропуск на нейния автор за която и да е психиатрия в кралството.

Единственото нещо, което му дало сили да се бори до края на работното време, било отсъствието на Пъркис. Той се бил обадил по телефона, че има ужасно главоболие и ще остане вкъщи. В това състояние и без друго не би могъл да издържи присъствието му.

С чувство на облекчение Бинго се запътил към къщи в края на дългия ден и тъкмо бил отключил вратата и поставял шапката си на закачалката, когато госпожа Бинго се обадила от всекидневната.

— Би ли дошъл за малко, Бинго.

Сърцето му, и без това свито, направо изчезнало. Имал чувствително ухо и не му харесал тембърът на гласа ѝ. Обикновено гласът на госпожа Бинго му се струвал като звън на сребърни звънчета над дъхава ливада при залез-слънце, но сега бил различен и му се струвало, че доловил онази метална нотка, която семейните мъже толкова много мразят.

Тя стояла по средата на стаята и го гледала със студен и строг поглед. В ръцете си държала някаква хартия.

— Бинго — казала тя, — къде си бил снощи?

Бинго прекарал пръст по яката на ризата си. Челото му било оросено от честна пот. Но си казвал, че трябва да е спокоен, хладнокръвен и безгрижен.

— Снощи? — казал той, правейки замислена физиономия. — Чакай да си спомня, това трябва да е било вечерта на петнайсети юни. Нали така! А-ха. Да. Нощта на...

— Виждам, че си забравил — казала госпожа Бинго. — Нека да ти опресня паметта. Бягал си от полицията, защото са те сгащили да играеш комар на номер четиридесет и три.

— Кой, аз? Сигурна ли си, че са имали предвид мен? — запремигал Бинго.

— Прочети това — казала госпожа Бинго и му подхвърлила документа, който държала.

Това било писмо със следния текст:

Сейнт Джоне Ууд, Лондон

Госпожо,

Въпреки че се отнасям с разбиране към желанието на съпруга ви да избегне ареста за игра на комар в забраненото заведение, ще ви бъда много благодарен, ако го помолите следващия път да не се крие във варела ми за вода, както стори миналата нощ с една непозната дама.

Оставам винаги ваш:

Данте Габриел Куинтин

— Е? — каза госпожа Бинго.

Гръбначният стълб на Бинго се превърнал в желатин. Изглеждало безполезно да се съпротивлява повече. Рицарският му дух бил сломен. И тъкмо, щял да хвърли кърпата<sup>[5]</sup> и да признае всичко, когато отвън се чул шум като от бурен вятър и дойката на Алджернън Обри се дотъррила в стаята. Очите ѝ били изцъклени, дишала тежко и всичко говорело, че е под въздействието на силни чувства.

— О, госпожо — извикала тя. — Бебето!

Майката у госпожа Бинго се събудила. Забравила и за Бинго, и за полиция, и за варели с вода, и за всичко останало. Тя ахнала, Бинго ахнал, дойката така или иначе вече била ахнала. Ако някой непознат бил влязъл в стаята в този момент, би си помислил, че е попаднал на конференция на астматици.

— Болен ли е?

— Не, госпожо, не, той току-що каза „коте“.

— Коте?

— Да, госпожо, толкова ясно, колкото вие ме чувате сега. Показвах му неговата книжка с картинки и като стигнахме до носорога, той го посочи с пръстче, погледна ме и каза „коте“.

Тук трябва да обясним нещо в полза на тези, които не са семейни. Може би те си мислят, че „коте“ не е чак толкова възвишена или пък сложна от граматична гледна точка дума. Но това, което правело произнасянето на тази дума от Алджернън Обри такава сензация било, че това бил първият успешен опит да произнесе каквото и да е. До този момент той бил едно от онези безмълвни бебета, които се задоволявали само да въртят езика от единия край на устата и само от време на време да произнасят гъргорещи звуци. Лесно



можем да си обясним, че ефектът от тази новина върху госпожа Бинго бил същият, както появяването на говорещото кино върху филмовите магнати в Холивуд. Тя излетяла от стаята като изстреляна от пушка. Дойката хукнала след нея.

А Бинго останал сам.

Първото му чувство било благоговение за спасението си от ешафода в последния миг, но скоро осъзнал, че му е дадена само малка отсрочка и при завръщането на госпожа Бинго ще трябва да разполага с някоя добре скалъпена и неуязвима история за пред нея, но колкото и да се напъвал, не можел да измисли нищо задоволително за изискания ѝ вкус. Пробвал идеята за късен разговор с Пъркис миналата нощ с цел дискутиране на политиката на издателството, но бързо я изоставил.

Първо, Пъркис никога не би помогнал за невинната измама. Доколкото добре го познавал, собственикът на „Дребосъчета“ бил един от онези праволинейни мазоли с висок морал, които, въпреки че са гръбнака на Англия, никога не биха помогнали на приятел в нужда. Пъркис бил от тези хора, към които щом се обърнеш с молба за алиби, се втренчват рибешки и казват: „Трябва ли да разбирам, господин Литъл, че ми предлагате да участвам в лъжа?“.

Освен това Пъркис бил у дома си със силно главоболие, което означавало, че преговорите трябва да се провеждат по телефона, а такова нещо от разстояние не става. Ще липсва умолителният поглед и приятелското потупване.

Не, това не ставало и изглежда нищо не можело да се направи, освен да стене глухо и тъкмо започнал да прави това, когато вратата се отворила и прислужницата съобщила:

— Господин и госпожа Пъркис.

Когато влезли, Бинго, който се разхождал из стаята с невиждащи очи, съборил една масичка за цветя, три снимки в рамка и една купа с ароматизирани цветчета. Тя се разбила на пода с грохота на избухнал снаряд, а Пъркис онемял и подскочил до тавана. Когато отново заел изходна позиция, Бинго забелязал, че лицето му било зелено като водите на Нил, а под очите му имало тъмни кръгове.

— А, а, господин Литъл — казал Пъркис.

— Здравейте — отговорил Бинго.

Госпожа Пъркис мълчала. Изглеждала замислена за нещо си.

Пъркис продължил. Той премигвал, докато говорел, като че ли артикулацията му причинявала болка.

— Надявам се, че не ви безпокоим, господин Литъл?

— Ни най-малко — казал любезно Бинго. — Но си мислех, че сте си у дома с главоболие.

— Бях у дома с главоболие — казал Пъркис — в резултат, мисля, на седене на течение и хващане на някаква невралгия или мигрена. Но съпругата ми настояваше да потвърдите моето обяснение, че снощи бяхме заедно с вас. Не сте забравили, че до късно бяхме в моя клуб? Без съмнение ще си спомните колко учудени погледнахме към часовниците си и разбрахме как неусетно времето е минало.

Слушайки тези думи, на Бинго му се сторило, че някакъв скрит оркестър е започнал нежно да свири, а в стаята се разнесъл аромат на теменужки и резеда<sup>[6]</sup>. Очите му, които преди това били помръкнали и от тези на Пъркис, изведнъж заблестели и това, което мислел, че са спагети в средата на гърба му, се превърнало в гръбначен стълб. И то какъв!

— Да — казал той, поемайки дълбоко дъх, — точно така. Бяхме във вашия клуб.

— И как неусетно мина времето.

— Дума да няма. Но така се бяхме отплеснали по темите, които дискутирахме.

— Точно така. Дискутирахме задълбочено политиката на издателството.

— Завладяваща тема.

— Изключително завладяваща.

— Вие казвате това-онова, аз казвам така-онака.

— Наистина.

— Едно от нещата, които изникнаха — казал Бинго, — беше, ако си спомняте, въпросът за хонорара на оня мой разказ.

— Така ли? — казал Пъркис недоверчиво.

— Не може да сте забравили — казал Бинго. — Казахте ми, че сте размислили по този въпрос и сте решили да ми платите десет лири за разказа. Или — продължил той, впервайки настойчив поглед към другия, — може би греша?

— Не, не. Сега си спомних всичко.

— Мога и още сега да ги взема — казал Бинго. — Ще спестим доста канцеларска работа.

Пъркис изпъшкар, може би не толкова глухо, както Бинго преди появяването му, но определено глухо.

— Много добре — казал той и щом като парите разменили господарите си, госпожа Бинго влязла в стаята.

— О, здравейте, господин Пъркис — каза тя. — Джулия, няма да повярваш! Алджи току-що каза „коте“.

Госпожа Пъркис видимо се развълнувала:

— Коте?

— Да, не е ли прекрасно! Ела горе в детската, бързо. Може би ще успеем да го накараме да повтори.

И тогава заговорил Бинго. Изправената му фигура излъчвала гордост и достойнство, същински крал Артур, когато хванал в изневяра съпругата си Гуиневиър.

— Роузи, много бих желал да ми отделиш малко от драгоценното си време.

— Да?

— Няма да те задържам дълго. Просто бих желал да кажа това, което се канех да кажа, преди да хукнеш като див заек в прериите на Дивия Запад. Ако попиташ господин Пъркис, той ще ти каже, че вместо да се крия от органите на властта във варели за вода, аз бях до късно през нощта с него в неговия клуб. Дискутирахме някои проблеми, възникнали около работата в „Дребосъчета“. И понеже с господин Пъркис не сме от тези хора, които постоянно си гледат часовниците, времето напреднало. Докато другите спят, ние работим!

Последвала дълга пауза. На госпожа Бинго като че ли се подкосили краката, все едно една невидима ръка ги била изгладила с шивашка ютия. Очите ѝ плувнали в сълзи. Разкажание било изписано на всяка нейна черта.

— О, Бинго!

— Просто исках да ти спомена.

— О, какво да кажа, кексчето ми? Страшно съжалявам.

— Няма нищо, няма нищо. Не ти се сърдя. Съвсем малко само бях огорчен.

Госпожа Бинго се хвърлила в прегръдките му.

— Ще съдя господин Куинтин за клевета!

— О, не бих се тревожил с такива неща. Просто се отнасяй към него с безмълвно презрение. Не мисля, че ще изкараш дори и десетачка от такъв като него. О, между другото, понеже стана дума за десетачка, ето тази, която исках да внеса в сметката на Алджи. Най-добре е да я вземеш. Все забравям за тези неща. Без съмнение преумора в службата. Но да не ви задържам, госпожа Пъркис. Сигурно желаете да отидете в детската стая.

Госпожа Бинго и госпожа Пъркис излезли от стаята. Бинго се обърна към Пъркис и погледът му бил суров.

— Пъркис — казал той, — къде бяхте вие в нощта на петнайсети юни?

— Бях с вас — казал Пъркис. — А вие къде бяхте?

— Бях с вас — казал Бинго, — а вие бяхте много интересен събеседник, ако ми позволите да се изразя така. Но хайде, елате да послушаме Алджернън Обри по въпроса за котетата. Казват, че си заслужавало да се чуе.

---

[1] Цитат от комедията на Шекспир „Както ви се хареса“ — Б.пр.

↑

[2] Горещ картоф — трудно, опасно, неприятно положение — Б.пр. ↑

[3] Камбала — вид риба — Б.пр. ↑

[4] Вентрилок — човек, който притежава способността да издава звуци, които идват сякаш от друго място — Б.пр. ↑

[5] Да хвърли кърпата — идва от бокса; когато треньорът хвърли кърпата на ринга, признава поражението на своя състезател — Б.пр. ↑

[6] Резеда (бот.) — едноименното цвете — Б.пр. ↑

## ГОЛЯМАТА СДЕЛКА

В един ъгъл на бара „Въдичарски отдих“ беше възникнал разгорещен диспут между един Млад Костур и една Светла Бира. Гласовете им се повишаваха все по-сърдито.

— Олд<sup>[1]</sup> — викаше Младият Костур.

— Ол — викаше Бирата.

— Обзалагам се на милион лири, че е Олд.

— Обзалагам се на милион трилиона лири, че е Ол.

Господин Мълинър ги погледна снизходително, отпивайки от топлия скоч с лимон. В случаи като този, винаги го викаха за арбитър.

— Какъв е спорът, господа?

— За песента „Олд Ман Ривър“ — каза Младият Костур.

— „Ол Ман Ривър“ — настоя Бирата. — Той казва, че е „Олд Ман Ривър“, а аз казвам, че е „Ол Ман Ривър“. Кой е прав?

— Мисля — каза господин Мълинър, — че и двамата. Господин Оскар Хамърстейн, който е написал тези прекрасни стихове, предпочитал „ол“, но аз смятам, че и двата варианта са еднакво правилни. Моят племенник понякога използваше единия, а друг път другия, според вдъхновението на момента.

— Кой племенник?

— Реджиналд, синът на покойния ми брат. Той е пял тази песен много пъти и когато съдбата му претърпя внезапен обрат, трябваше да я изпее на годишния концерт в Долно Бръщолевене в графство Устършър, където си живееше съвсем скромно по това време.

— Съдбата му претърпя обрат, така ли?

— Забележителен. Та Реджиналд си репетираше полугласно над яйцата с бекон за закуска точно това парче, когато чул пощальонът да чука на вратата и станал да отвори.

— О, здравей, Багшот — казал той. — Премести сандъка.

— Сър?

— Вдигни тази бала.

— За каква бала говорите, сър?

— Пийни си малко и... О, извинявай — казал Реджиналд. — Мислех си за нещо друго. Забрави какво съм ти говорил. Това писмо за мен ли е?

— Да, сър. Препоръчано.

Реджиналд се подписал за писмото и поглеждайки го, видял, че името и адреса на гърба на плика били на Уотсън, Уотсън, Уотсън, Уотсън и Уотсън от Линкълнс Ин Фийлдс. Отворил го и прочел, че бандата го кани на посещение колкото се може по-скоро, за да разбере за нещо от голяма полза за него.

„Голяма полза“ било нещо, което Реджиналд искал да конкретизира колкото се може по-бързо, така че хванал влака за Лондон, отбил се в Линкълн Ин Фийлдс и се почувствал толкова замаян, че ако някой го бутнел с клечка за зъби, би паднал, когато Уотсън, или Уотсън, или Уотсън, или пък Уотсън, или пък може би Уотсън го информирал, че според завещанието на един братовчед от Аржентина, когото Реджиналд не бил виждал от години, последният, сиреч Реджиналд, трябвало да получи сумата от петдесет хиляди лири. Не е чудно, че при тази вест племенникът ми се олюлял и дори щял да падне, ако не се хванал за някакъв минаващ Уотсън. Такова нещо би замаяло всеки, особено някой, който като Реджиналд е оцетен в главата. Освен способността да пее „Олд Ман Ривър“, може би инстинктивно, той не блестял с нищо особено. Аманда Бифън, момичето, което обичал, въпреки че се възхищавала от външния му вид — защото както всички Мълинърови, той бил изключително красив — никога не би променила мнението си, че ако мъжете бяха плочки за домино, той щял да бъде двойно празно.

Първото нещо, което направил, като излязъл от офиса на Уотсъните, било, разбира се, да поръча телефонен разговор с Долно Бръщолевене и да каже на Аманда за този изключителен късмет, който го бил споходил, защото това щяло коренно да промени развитието на тяхната любов. Досега те трябвало да пазят в тайна годежа си, защото нито единият, нито другият искали да безпокоят чичото на Аманда и неин опекун, сър Джаспър Тод, пенсионираният финансист.

Реджиналд разполагал с приличен ергенски доход, който позволявал на човек да похапне три пъти на ден и да ходи от време на време на лов и риболов, но преди тези парички да му паднат от небето, той в никакъв случай не бил зет-мечта и теорията на Аманда, че сър

Джаспър, ако научел за годежа, щял да получи петдесет и седем истерични припадъка, била без съмнение вярна.

— Кой беше това, скъпа моя? — попитал сър Джаспър, когато Аманда затворила телефона.

Тя му отговорила, че това бил Реджиналд Мълинър, който ѝ се обадил от Лондон и продължила:

— Съобщи ми най-прекрасната новина. Наследил петдесет хиляди лири. Представяш ли си?

— Нима? — вдигнал вежда сър Джаспър. — Брей, брей! Я виж ти!

Когато един финансист, пък ако ще и пенсиониран, научи, че млад човек от умствения калибър на Реджиналд Мълинър се е сдобил с петдесет хиляди лири, той не казва просто: „Я виж ти!“ и с това да приключи. Той се оттегля в кабинета си, слага мокра кърпа на чело, нарежда да му донесат много кафе и започва да тъкми планове как да измъкне парите. Сър Джаспър имал много разходи и новината, че младият му приятел е наследил такава голяма сума пари му изглеждала, понеже той бил набожен човек, като отговор на молитвите му. Той често си мислел каква горчива ирония е тъпанар като Реджиналд, толкова скъпернически създаден от природата и идеален обект за измъкване на парички, да няма нищо, което да му измъкнеш.

Няколко дни по-късно той позвънил на Реджиналд у дома му.

— Добро утро, Мълинър, мойто момче — цъфнал сър Джаспър.

— О, здравейте, сър.

— Аманда... Какво каза?

— А?

— Стори ми се, че чух да казваш: „Той не сади картофи, той не сади памук.“ Кой не сади картофи и в каква връзка ги казваш с този памук?

— О, ужасно съжалявам. Ще пея „Олд Ман Ривър“ на концерта на селото тази вечер и сигурно несъзнателно съм си тананикал.

— Разбирам. Смешна песен, а? — изгукал сър Джаспър.

— По-скоро би могла да се нарече тъжна. Или може би кахърна. Става дума за един негър от Мисисипи, който го втриса, щом стане въпрос за работа.

— Да, да. Мисля, че с повечето негри е така. Добре, да прави каквото ще този негър. Аманда ми разказа за твоя голям късмет. Моите

сърдечни поздравления, момчето ми. Дали ще ти бъде удобно да ми отделиш малко време да се видим тази сутрин? Бих искал да си поговорим малко.

— О, разбира се.

— Но не веднага, ако нямаш нищо против, защото имам среща с един човек от застрахователната компания след няколко минути, за да увеличим застраховката на къщата. Да речем, след един час.

— Чудесно.

В уречения час Реджиналд слязъл от новия си мотоциклет пред вратата на резиденцията на сър Джаспър и видял сър Джаспър на входната врата да се разделя с някакъв мъж с бомбе. Бомбето си заминало, а сър Джаспър погледнал към мотоциклета, както се сторило на Реджиналд, с неодобрение.

— Нова придобивка, а?

— Купих го преди няколко дни — скромно промълвил Реджиналд.

Сър Джаспър поклатил глава.

— Скъпа играчка, момчето ми. Надявам се, че не си от онези младежи, които щом забогатеят изведнъж, започват да вирят нос и да пилеят богатството си за глупости и шарении?

— В някакъв случай — отвърнал Реджиналд. — Имам намерение да се залепя за сумичката си като лейкопласт. Адвокатът, който ми съобщи добрата вест, ми препоръча да вложи парите в нещо, наречено Инвестиционен заем. Не ме питайте какво означава, защото нямам и най-смътна представа, но е нещо, ръководено от правителството. Купуваш си едно, а получаваш две — все едно си намерил парите на улицата. Плащат по четири и половина процента на година, каквото и да значи това, с чистата печалба, както ми го обясни правната акула. Така че моите петдесет хиляди ще ми носят повече от две хиляди на година. Бих казал, че това е доста прилично и е чудно от колко време се занимават с това.

За негова изненада сър Джаспър не изглеждал заразен от ентузиазма му. Би било пресилено да се каже, че го изгледал подигравателно, но било нещо много близко.

— Две хиляди не е много — изхриптял той.

— Не е ли?



— В тези инфлационни времена и увеличаване на цените си е направо милостиня. Не би ли желал да са двадесет и пет хиляди?

Реджиналд не се замислил.

— Би било добре — казал той.

— Можем много лесно да го уредим. Правил ли си проучване на петролния пазар?

Реджиналд останал изумен от новината.

— Не знаех, че има специален пазар за петрол. Аз ходя да зареждам на бензиностанцията.

— Но знаеш колко важен е петролът за промишлеността?

— О, разбира се. Сардини<sup>[2]</sup> и разни такива.

— А така — завъртял глава сър Джаспър. — Няма по-сигурна инвестиция. Случайно разполагам с акции на компанията „Вонящата река“, може би най-доходните на борсата, и мисля, че мога да ти продам за петдесет хиляди, тъй като ти си — мога ли така да се изразя — личен приятел. Ще ти носят сигурни петдесет процента.

— На година?

— Точно така.

— На човек?

— Да. Годишната доходност, мисля, ще бъде някъде около двадесет и пет-тридесет хиляди лири.

— Я виж ти! Звучи страхотно. Сигурен ли сте, че можете да ми продадете тези акции? Няма ли да загубите пари?

Сър Джаспър се усмихнал.

— Когато станеш на моята възраст, момчето ми, ще разбереш, че парите не са всичко в този живот. Както някой беше казал: „Не вярвам да живея два пъти живота си. Така че всякакво добро дело, което мога да извърша и всякаква добрина към ближния, нека сторя сега, защото друга възможност може и да нямам“. Подпиши тук — казал сър Джаспър, вадейки от вътрешния си джоб купчина документи, празен чек, писалка и парче попивателна хартия.

С приповдигнато настроение Реджиналд се запътил да търси Аманда. Намерил я облечена за тенис, тъкмо когато се качвала в колата си, за да отиде в съседното имение и ѝ съобщил голямата новина. Доходът му — казал ѝ той — от този момент нататък щял да бъде двадесет и пет хиляди лири или някъде там всяка календарна година, което не можеш да отречеш, че е тлъста сумичка и това прекрасно

състояние на нещата изцяло се дължало на благоразположението на чичо й Джаспър. Казал й още, че без никакво колебание ще се моли на господ да благослови сър Джаспър Тод.

Момичето, за негово притеснение, вместо да се разтърчи наляво-надясно, пляскайки с малките си ръчички, подскочило право нагоре като котка, седнала върху горещ радиатор.

— Искаш да кажеш — извикала тя, след като се приземила и се втренчила в него с пламнали очи, — че си му дал всичките петдесет хиляди?

— Не „дал“, любов моя — отвърнал Реджиналд развеселен. Жените разбират толкова малко от финанси. — Това, което става в такива случаи, е един човек, например аз, дава на друг човек, например чичо ти, малко пари и в замяна на това получава едни неща, на които им казват акции. И тези акции, защо точно, още не съм успял да разбера, са източник на богатство, много по-голямо и от най-смелите мечти. Тези акции на „Вонящата река“, например...

Аманда изсумтяла толкова гръмовно, сякаш в градината някой е стрелял с пистолет.

— Нека да ти кажа нещо — казала през зъби тя. — Един от най-ранните ми детски спомени е как седях на коленете на чичо Джаспър и го слушах с ококорени очи да разказва, че в момент, когато не бил съвсем на себе си, след удар по главата с бутилка от някакъв недоволен акционер на общо събрание, позволил на някакъв мошеник да му пробута тези акции на „Вонящата река“, които са без никаква стойност. Още помня блясъка в очите му, когато спомена за твърдото си решение някога някъде да открие глупак, за да се отърве от тях. Той знаеше, че такъв глупак трябва да е глупакът на глупаците, този, който срещаш само веднъж в живота си, но това беше звездата, която той следваше търпеливо през целия си живот, без да се отклонява от целта и беше уверен, че ще успее. За илюстрация цитираше лорд Тенисън<sup>[3]</sup>, като обясняваше какво е имал предвид, когато е писал, че използваме мъртвото си аз като брод към по-висока цел.

Не е лесно да накараш Реджиналд Мълинър да се притесни, но този разказ постигна това. Думите й, според него, означавали само едно нещо.

— Искаш да ми кажеш, че тези акции не струват нищо?

— Може би като тапети биха придали естетичен привкус на някой кабинет или детска стая, но иначе бих определила стойността им като несъществуваща.

— В такъв случай аз съм ограбен.

— Също и разорен.

— Тогава как ще се оженим?

— Просто няма. Нямам намерение — хладно каза Аманда — да свързвам живота си с мъж, който без съмнение е почетен член на Клуба на Прахосниците. Ако се интересуваш от бъдещите ми планове, ще те информирам накратко. Сега отивам да играя тенис с лорд Нъбъл от Нъбъл Тауърс. Между сетовете, или може би поднасяйки ми джин с тоник в края на мача, той ще ми предложи да стана негова съпруга. Досега винаги е правил така. Този път моят отговор ще бъде положителен. Сбогом, Реджиналд. Беше ми хубаво заедно с теб. Ако хванеш алеята вдясно, ще намериш обратния път.

Реджиналд не е от тези, дето бързо схващат, но четейки между редовете, той почувствал какво тя искала да му каже.

— Звучи ми като скъсване.

— Така е.

— Искаш да кажеш, че всичко свърши?

— Да.

— Захвърляш ме като... как се казват тези неща, дето хората хвърлят?

— Скъсана ръкавица, предполагам, е фразата, която търсиш.

— Знаеш ли — казал Реджиналд, осенен от внезапна мисъл, — не мисля, че някога съм изхвърлял скъсана ръкавица. Моите винаги ги давам на Армията на Спасението. Както и да е, това е друга тема. Въпросът сега е, че това ми къса сърцето.

— Момиче, което не умеє да се контролира като мен — каза Аманда, замахвайки с ракетата, — би ти счупило празната тиква.

Ситуацията, в която се оказал Реджиналд Мълинър в този слънчев летен ден, можела да се характеризира в няколко точки: бил загубил петдесет хиляди лири, момичето, което обичал, бил с разбито сърце и му излизала пъпка отзад на врата — комбинация, която според него била истинско наказание от съдбата. Единственото нещо, което можело да се счита за положително, било, че душевните терзания му

помогнали да влезе в изключителна форма за песента „Олд Ман Ривър“ на концерта на селото.

Много малко внимание отделихме на проблема как трябва да се изпее песента „Олд Ман Ривър“, при все че този въпрос е от изключителен интерес. Досега май не беше споменато, че тази песен не може да се изпълни правилно от певец, който се чувства на седмото небе и е преливащ от щастие. Целият аромат може да се предаде и всяка нотка да се изстиска само от човек, потънал в алкохол, размишлявайки мрачно за живота по принцип. Хамлет би я изпял прекрасно. Също и Шопенхауер, и Дж. Б. Пристли<sup>[4]</sup>.

И така, в осем часа същата вечер, на естрадата в кметството, изправен до госпожица фризби, учителката по музика, която му акомпанирала, Реджиналд Мълинър запял на фона на Британското знаме.

Трудно му било дори да започне при вида на Аманда на първия ред, в близост до един млад мъж с конска физиономия, огромни уши и без никаква брадичка, в когото разпознал лорд Нъбъл. Лицето на Реджиналд било в хармония с чувствата, а във всеки тон се долавяло нещо от духа на Хамлетовия баща. Когато стигнал до пасажа: „Сигурно знае нещо, но не казва нищо, само скита без посока...“ в цялата зала нямало око без сълзи — и да е имало, били са само няколко — а аплодисментите от сектора с билети по два шилинга и от този с по един шилинг, и от този с по шест пенса, и от този с правостоящите за по три пенса, могат да се опишат само като гръмотевични. Изпял три биса, излязъл още за шест поклона и ако не пуснали завесата, щели да станат седем. Това издание за културния живот — „Варайъти“, не отразява любителски концерти в места като Долно Бръщолевене, но ако го правеше, заглавието за изпълнението на Реджиналд щяло да бъде:

МЪЛИ ГИ РАЗБИВА

Това торнадо от възхищение имало забележително въздействие върху Реджиналд. Все едно че минал през някакво велико духовно

преживяване. След това изпълнение той бил изцяло променен човек. Обикновено плах, в този момент усещал някакво странно чувство на сила. Почувствал се уверен и силен и за първи път способен да се изправи срещу сър Джаспър Тод, който досега предизвиквал у него само страхопочитание, за да му каже какво мисли за него.

Още преди да излезе на чист въздух му хрумнали шест чудесни сравнения за сър Джаспър, като най-невинното било „дърт шкембест мошеник“. Решил да не губи повече време и да ги сподели с финансиста очи в очи.

Не бил видял сър Джаспър сред публиката. На стола, на който би трябвало да седи, отдясно на Аманда, погледът му забелязал нещо, приличащо на жена от добро семейство, която гледа много котки. Заключение било, че въпросният господин е пропуснал концерта и се наслаждава на спокойната вечер в дома си. Точно към този дом се запътил и Реджиналд.

Имението на сър Джаспър било огромна сграда от времето на Тюдорите, една от онези внушителни постройки, които пенсионирани финанристи толкова често си купуват, за да се заселят в провинцията и когато разберат колко разходи ще им струва поддръжката им, започват горчиво да съжаляват. Построена по времето, когато стопаните са смятали, че домът не е дом, ако в него няма място за шейсет гости и съответния брой прислуга, тя се издигала, напомняйки крепостта Уиндзор<sup>[5]</sup>, и в разговор с други пенсионирани финанристи сър Джаспър я наричал бял слон<sup>[6]</sup> и болка в тила.

Когато Реджиналд стигнал до масивната входна врата, фактът, че неколкотократно позвъняване не предизвикало никаква реакция, му подсказало, че прислугата сигурно е пусната в отпуск заради концерта. Но младият човек бил сигурен, че човекът, когото търсел, бил някъде вътре и тъй като току-що бил измислил още пет нови имена, като по този начин ги закръглил на единадесет, нямал намерение да отстъпва пред никаква си врата. Както и Наполеон би направил на негово място, той се заоглеждал наоколо, докато намерил стълба. Взел я, подпрял я на балкона на една от стайте на първия етаж и се покачил. В този момент измислил дванайсетото име и то било най-хубавото от всички.

Прозорците на провинциалните къщи рядко се заключават нощно време и Реджиналд с лекота отворил този, до който успял да се добере.

Озовал се в богато украсена приемна, минал по коридора и стигнал до антре, водещо към главния хол.

В момента там нямало никого, но скоро сър Джаспър се появил през вратата от другата страна на стаята. Сигурно е бил долу в мазето, защото носел голяма кутия, в която бъркал и ръсел по пода нещо, очевидно парафин, ако се съдело по миризмата. Правейки това, той си пеел тихичко песента „Орем нивята и хвърляме добри семена по земята“. Реджиналд забелязал, че целият под бил посипан с хартия и дървени стърготини.

Странно, помислил си той. Без съмнение това е някой от модерните методи за чистене на петна. Сигурно много ефективен, но ако отношенията им били по-сърдечни, той би извикал на финансиста, предупреждавайки го, че по този начин може да направи пожар. Парафинът е опасно нещо.

Но Реджиналд не бил в настроение да предупреждава добронамерено този човек. Единственото нещо, което искал, било да започне да го нарича с обидните имена, вече четиринайсет на брой, кипящи и напираси от врящия казан на душата му. И тъкмо се канел да го направи, когато погледнал случайно ръката си, подпряна на перилата, и видът ѝ го възпрял.

Бях пропуснал да спомена — човек така се увлича в разказа, че забравя подробностите — че за да постигне съвършено изпълнение на „Олд Ман Ривър“, Реджиналд си бил нацапал лицето и ръцете със сажди. Артистът у него му бил подсказал, че би било глупаво човек в изрядно вечерно облекло, с карамфил на ревера и розово личице над бялата яка, да се опитва да убеди интелигентната публика, че е един страдащ негър, който иска да избяга от Мисисипи.

В случая това рязко променило сценария. Въпреки че, както досега се видя, не блестял с остър ум, Реджиналд разбрал, че ако някой — да го наречем X, иска да окаже натиск върху някой друг — да го наречем Y, то X е в много неизгодна ситуация, ако е нацапан със сажди. Още самото начало би насочило нещата в погрешна посока. Необходимо било, ако ще раздрусва здраво стария мошеник сър Джаспър Тод, да отскочи до вкъщи и да се измие.

Цъкайки с език, защото този пропуск го разочаровал и ядосал, Реджиналд се върнал при стълбата и слязъл по нея. И тъкмо кракът му

стъпвал на земята, когато една тежка ръка го хванала за рамото и глас, строг и официален по интонацията си, отбелязал:

— Хоп.

Това бил полицай Попджой, бдителният пазител на реда в Долно Бръщолевене. Последният бил един от малкото жители на селото, които не присъствали на концерта. Концертите не значат нищо за полицай Попджой. Дългът и гласът на Бога му подсказвали — концерт-неконцерт да обхожда маршрута си през нощта. И той ги послушал.

Задълженията му включвали и хвърляне на едно око на дома на сър Джаспър Тод, и окото, което сега хвърлил, закачило някакъв крадец-негър, слизащ по стълба от балкона на първия етаж. Това му се сторило доста подозрително. „Добра работа“ — помислил си полицай Попджой и както споменахме, хванал Реджиналд за рамото.

— Хоп — казал още веднъж. Той бил човек на малкото думи, с подчертан вкус към едносричните.

А какво се случило през това време с Аманда?

По време на вълнуващото изпълнение на Реджиналд тя слушала със затаен дъх, объркана и с разтърсена до дъно душа. С всяка нота, която той изтръгвал дълбоко чак от подметките на обувките си, тя отново чувствала старата любов да се завръща у нея и много преди той да излезе за шестия си поклон, тя знаела, че това е мъжът, ако можем така да се изразим, единствената глава лук в яхнията и би било лудост да търси щастието си другаде, особено като съпруга на мъж с огромни уши и без никаква брадичка, и с физиономия на участник в следобедните надбягвания в Кемптън Парк.

— Обичам те, обичам те — шепнела тя и когато лорд Нъбъл дочул това, се усмихнал и казал:

— Само така, моето момиче, така те искам!

Тогаво Аманда се обърнала и му отвърнала хладно:

— Не става въпрос за теб, нещастнико!

И развалила годежа.

И сега тя била на път за къщи, изпълнена с тъжни мисли за човека, когото обожавала, мъжът, изгубен за нея завинаги, както се страхувала.

Ще й прости ли някога суровите думи, които му изрекла?

Много съмнително.

Ще го види ли отново?

Срещу този въпрос спокойно може да запишете „да“, защото в този момент, успял да се измъкне от хватката на полицаия с хитър ритник по левия глезен, Реджиналд се задал в галоп зад ъгъла с шейсет километра в час. Докато размишлявала какво може да накара човек да бяга с такава скорост, от мрака изплувал полицай Попджой, развивайки скорост около седемдесет километра в час.

Когато човек със скорост седемдесет километра в час преследва друг човек, способен да развива скорост само шейсет километра в час, развръзката е само въпрос на време. В този случай полицай Попджой дошъл даже по-рано, отколкото бихте очаквали, защото Реджиналд се препънал в един камък и паднал като чувал с картофи. Властта се изправила над него като великан.

— Хоп — казал отново полицай Попджой, защото, както беше вече изяснено, той бил човек с ограничени речеви ресурси и всичко женско у Аманда изведнъж се оживило. Тя нямала никаква представа за какво става въпрос, но било съвсем очевидно, че мъжът, на когото била отдала сърцето си, бил на път да бъде отведен в полицията и само верен приятел можел да го спаси. Посягайки към кутията с инструментите, тя извадила един гаечен ключ и безшумно се приближила към полицаия изотзад. Той паднал с тъп звук на земята и Реджиналд, поглеждайки нагоре, видял кой е този, който се бил притекъл на помощ. Душата му мигновено се изпълнила с бурни чувства.

— О, здравей — казал той. — Ето те и теб.

— Да.

— Приятна вечер.

— Прекрасна. Как си, Реджи?

— Великолепно, благодаря, след като очисти ченгето.

— Забелязах, че нещо ти досажда.

— Така си беше. Не мислиш, че може да се оправи и да ми се нахвърли пак, нали?

— Мисля, че ще бъде извън обръщение още известно време. В това отношение той се различава от мен, защото аз съм отново в обръщение.

— Ъ?

— Развалих годежа с Пърси Нъбъл.



— О, добре.

— Ти си този, когото обичам.

— О, още по-добре.

— А сега — продължила Аманда, — разкажи ми всичко. Как се случи така, че ченгето те подгони?

Тя изслушала замислено разказа на Реджиналд за събитията през тази нощ и неочаквано се почувствала изключително заинтригувана от описанието на действията на чичо й Джаспър.

— Казваш, че ръсел парафин наляво и надясно?

— Обилно.

— А на пода имало хартия и дървени стърготини?

— В огромни количества. Доста опасно, както ми се стори.

— Прав си. Ако случайно изтърве запалена клечка кибрит...

— Виж — казала Аманда. — Отивай у вас и се измий. Аз ще остана тук и ще помогна на ченгето, щом дойде на себе си.

Няколко минути по-късно полицай Попджой отворил очи и попитал:

— Къде съм?

— Ами тук — отвърнала Аманда. — Видяхте ли какво ви удари?

— Не.

— Беше оня руски спътник, за който сигурно сте чели по вестниците.

— Ужас!

— Ужас е точната дума. Тези спътници халосват здравата, нали? Главата ви се нуждае от бифтек или нещо друго, с което да бъде наложена. Качвайте се в колата ми и да видим какво може да ни предложи килера на чичо Джаспър.

В това време сър Джаспър бил използвал всичкия парафин от килера и бил излязъл до гаража за бензин. Той приближавал стълбите, когато Аманда паркирала колата. Вълнението му при появата й било доста видно.

— Аманда, не те очаквах в следващите два часа.

Момичето слязло от колата и го дръпнало настрана.

— Така — казала тя, — мисля, ме всичко ми стана ясно още щом Реджи Мълинър ми разказа преди малко, че те е видял да посипваш пода в хола с хартия и дървени стърготини и да ръсиш отгоре им парафин.

Ненапразно сър Джаспър бил председателствал стотици общи събрания. Той запазил спокойствие. Близък наблюдател, вглеждайки се в лицето му, не би могъл да разбере, че сърцето му, подскачащо чак до гърлото, току-що му разклатило двата предни зъба. Той заговорил с приповдигнат тон, с който толкова често укротявал непокорни акционери.

— Абсурд! Няма никакви стърготини и хартии по пода.

Реджи ми каза, че ги е видял.

— Оптическа измама, несъмнено.

— Може би си прав. И все пак, така, за разнообразие, ще отида да погледна. Ще взема и полицаи Попджой с мен. Сигурна съм, че ще му е интересно.

Сърцето на сър Джаспър направило салтомортале.

— Полицаи Попджой? — потреперил той.

— Той е в колата ми. Мислех, че е разумно да го повикам. Сър Джаспър я стиснал нервно за ръката.

— Не, не, не влизай, особено в компанията на Попджой. Истината, мила моя, е, че има малко от веществото, за което ти е споменал младият Мълинър. Така се случи, че наистина изпуснах няколко стърготини и малко хартия, която носех със себе си — не мога да си спомня защо — а после се препънах от невнимание в една кутия парафин и я разлях. Такова нещо може да се случи на всеки, но твърде възможно е човек като Попджой да си извади погрешни заключения.

— Може да си помисли, че искаш да измамиш застрахователната компания с една значителна сума.

— Допустимо. Тези полицаи са склонни да си мислят винаги най-лошото.

— Не би си и помислил да правиш такова нещо, нали?

— Разбира се, че не.

— Или да пробутваш на доверчиви малоумници петролни акции без никаква стойност? А, сетих се нещо, чичо Джаспър. Знаех си, че трябва нещо да ти кажа. Реджи размисли за тези акции от „Вонящата река“. Не ги иска. Наистина — добавила Аманда в отговор на забележката на сър Джаспър, че той ги е закупил с удоволствие, — но той иска ти да му ги откупиш обратно.

— Искане му се, така ли?

— Казах му, че ще е удоволствие за теб.

— Каза му, така ли?

— Няма ли да е удоволствие за теб?

— Не, няма.

— Много лошо. Попджой!

— Госпожице?

— Елате, ако обичате.

— Моля те! — извикал сър Джаспър. — Моля те, моля те, моля те!

— Един момент, Попджой. Какво решаваш, чичо Джаспър?

— Ако наистина младият Мълинър иска да ми продаде обратно тези акции...

— Да, иска. Със сигурност. Станали са му страшно неприятни.

Последвала пауза. След това от вътрешностите на сър Джаспър се откъртил стон, доста наподобяващ този в песента „Олд Ман Ривър“.

— Добре. Съгласен съм.

— Чудесно. Попджой!

— Госпожице?

— Не идвай насам.

— Добре, госпожице.

— А сега — казала Аманда — да отидем в кабинета ти, където искам да напишеш чек на името на Реджиналд Мълинър за сто хиляди лири.

Сър Джаспър се олюлял.

— Сто хиляди? Той ми плати само петдесет хиляди.

— Цената им много се вдигна на борсата. Със сигурност никой по-добре от теб не разбира колебанията на борсата. Моят съвет е да сключим сделката веднага, докато акциите не са скочили още. Или може би предпочиташ да помоля още веднъж Попджой да дойде насам?

— Не, не. В никакъв случай.

— Както искаш. Попджой!

— Госпожице?

— Все още не идвай насам.

— Много добре, госпожице.

Още един стон се откъртил от сър Джаспър. Погледнал с укор племенницата си.

— Ето как се отплащаш за моята безкрайна доброта. От години аз те обсипвам с любовта на...

— А сега ще обсипеш Реджи със сто хиляди лири.

На сър Джаспър му хрумнала внезапна идея.

— Чудя се — казал той, — дали вместо чек за тази сума младият Мълинър няма да предпочете пакет акции от „Тъмносин Атлантик“ на същата стойност. Това е компания, основана с цел извличане на злато от морската вода, и възможностите ѝ са безгранични. Бих бил изненадан... не, стъписан, ако някой, инвестирал в нея, не си осигури деветдесет процента върху...

Тук сър Джаспър бил прекъснат рязко от младото момиче.

— Добре — казал той, след като тя свършила. — Да, да. Разбирам те — и въздъхнал тихо. — Беше просто едно разумно предложение.

---

[1] Олд (англ.) — стар; може да се произнася и като „ол“ — Б.пр.

↑

[2] Сардини — игра на думи; на английски петрол и олио е една и съща дума. Р. Мълинър има предвид сардини в растително масло — Б.пр. ↑

[3] Лорд Тенисън — (1809–1892), англ. поет, известен предимно с елегиите си — Б.пр. ↑

[4] Дж. Б. Пристли — (1733–1804) — англ. учен и духовник, открил газираната вода и химическия елемент кислород през 1774 г. — Б.пр. ↑

[5] Уиндзор — замък на река Темза, построен през XIV в., сега резиденция на английското кралско семейство — Б.пр. ↑

[6] Бял слон — (англ. идиом) — имущество, което е скъпо за поддържане и носи само главоболия — Б.пр. ↑

## ОСТАВИ ТОВА НА АЛДЖИ

Както често се случва през август, когато хората ползват годишния си отпуск, любимият на много хора курорт Брамли-на-морето се бе натъпкал толкова много с любители на озона, че нямаше място къде да стъпиш. Хенри Кътбърт Пъркис, собственик на популярното списание за деца „Дребосъчета“, бе там със съпругата си, госпожа Пъркис. Уфи Просър, милионерът от клуба „Гъртеите“, бе също там. Бе отседнал в хотел „Манифик“ и имаше съвсем глупав вид — на главата си носеше панамена шапка с яркочервена панделка. Един изтъкнат гост от САЩ — карикатуристът Уоли Джъд, автор на поредицата комикси за „безстрашния Дезмънд“, разпространяван от хиляда и шестстотин американски вестника, също прекарваше уикенда си тук. На плажа пред хотел „Манифик“ внимателният наблюдател, заглеждайки се в тълпата, би забелязал сред присъстващите и Бинго Литъл, обещаващият млад редактор на „Дребосъчета“, със своята съпруга, госпожа Литъл, по-известна като писателката Роузи М. Банкс. Дватама наблюдаваха невръстния си син Алджернън Обри как строи пясъчен замък и се разтапяха от умиление.

Беше прекрасен слънчев ден с дъх на балсам, антициклонът вършеше своето и цялата природа се усмихваше. Но както често се случва в този неспокоен следвоенен свят, когато цялата природа се е ухилила, на много нещастници, изпаднали в беда, не им е до веселие и Бинго беше един от тях. Слънцето грееше, но сърцето му тънеше в мрак; небето бе ясно, но затова пък мислите на младия баща бяха мрачни. И то не защото госпожа Литъл трябваше да замине за Лондон, за да вземе участие в годишната сбирка на клуба „Перодръжка и мастило“. Въпреки че госпожата винаги му липсваше при отсъствията си, Бинго Литъл носеше отпечатъка на силна меланхолия, а това, което бе потопило гемиите му и бе разстроило бойния му дух, бе една проста забележка, отронила се току-що от нейните устни.

Говорейки за тайнствено изчезналите му златни копчета за ръкавели предишния ден, тя беше убедена, че това със сигурност е

било работа на някой професионален крадец на копчета на ръкавели и че Бинго трябва да остави тази работа в ръцете на полицията.

— Те ще обиколят навсякъде — обясняваше тя — и ще поразпитат из всички зложни къщи.

Точно това изявление бе скрило слънцето за Бинго и го караше да чувства как, въпреки топлия ден, стоножки с ледени крака маршируват нагоре-надолу по гръбнака му. Ако имаше нещо, което бе в пълен разрез с желанията му, това бе полицията да започне да разпитва из този вид учреждения, особено в това на улица „Сивю Роуд“. Защото точно там, за да получи пет лири, които да заложи на един кон, който финишира седми, Бинго собственооръчно заложи въпросните копчета за ръкавели. А отношението на госпожа Литъл към този род занимания беше непримиримо-осъдително.

— Наистина ли смяташ, че подобни действия са разумни? — замънка той.

— Разбира се. Точно това е нещото, което трябва да се направи.

— Доста допълнителна работа за горките момчета.

— За това им плащат, а мисля, че разследването им носи истинско удоволствие. Боже Господи — каза госпожа Литъл, поглеждайки часовника си, — кога стана толкова часа? Трябва да хукам. Довиждане, ангелчето ми. Грижи се за Алджи.

— Неговото благополучие ще е моя постоянна грижа.

— Не го изпускай нито за миг от погледа си. Ще се върна утре вечер. Довиждане, съкровище.

— Довиждане, овошке, на която виси плодът на моя живот — извика след нея Бинго и след миг остана сам с мислите си.

Все още бе потънал в дълбок размисъл, когато един глас произнесе съвсем наблизно:

— А, господин Литъл, добро утро — и излизайки стреснато от унеса си, Бинго видя, че е в компанията на семейство Пъркис.

— Гъди-гъди — обърна се женската Пъркис към Алджернън Обри.

Детето отвърна на репликата с нямо презрение и госпожа Пъркис обезсърчена сподели, че трябва да бърза за час при фризьорката си. Щом тя се оттегли, от устните на господин Пъркис се отрони сподавен стон, а Бинго забеляза, че втрещеният му поглед се е спрял върху собствения му син и наследник.

— Уф! — каза Пъркис. Целият беше разтреперан.

— Моля? — попита Бинго. Гласът му беше студен. Той нямаше илюзии по отношение на физиономията на първородния си син, знаейки добре, че времето, което, както всички знаем, лекува всичко, ще превърне Алджернън Обри в едно изискано конте, какъвто бе и самият Бинго. За момента малчуганът притежаваше, както толкова много деца в тази възраст, отегчителните белези на сериен убиец, който страда от растящ навътре нокът на крака. Въпреки това, обаче, на Бинго не му хареса начинът, по който другият изрази ужаса си. Пъркис, който също не можеше да се нарече шедьовър на някой от старите майстори, нямаше абсолютно никакво право на критика.

Пъркис побърза да обясни:

— Съжалявам. Не трябваше да позволявам чувствата да вземат връх. Просто в положението, в което съм, дори само видът на младото поколение ме кара да изтръпвам до мозъка на костите си. Господин Литъл — продължи Пъркис, избягвайки погледа на Алджернън Обри, защото детето го гледаше с погледа, с който Джек Демпси<sup>[1]</sup> смразяваше противниците си на ринга, — утре тук ще се състои конкурс „Най-хубавото бебе“, а аз трябва да бъда съдия.

Високомерието на Бинго се стопи. Разбираше добре чувствата на другия, защото знаеше какво може да означава това. Фреди Уиджън от клуба „Търтеите“ веднъж бе избран да оценява едно подобно състезание в Южна Франция и разказът му за това, което е трябвало да преживее, бе накарал пушалнята в Клуба да онемее.

— Боже мой! — извика той. — Как се случи това?

— Госпожа Пъркис го уреди. Според нея една публична проява на собственика на „Дребосъчета“ би увеличила тиража на списанието, привличайки нови абонати. Абонати! — повтори той, размахвайки ръце темпераментно. — Не искам абонати. Искам само да прекарам една тиха и спокойна отпуска без никакви хубави бебета. Бих дал цялото злато на света, само да можем да се отърва от това задължение.

Все едно електрически ток мина през Бинго. Той подскочи цяла педя.

— Така ли? Цялото злато на света?

— Цялото.

— Като казваш цялото злато на света, би ли достигнал до сумата пет лири?

— Разбира се. И бих считал това за добра сделка.

— Тогава ги дай насам — каза Бинго, — а в замяна на това аз ще заема твоето място като съдия. Моето явяване също би увеличило тиража на „Дребосъчета“, та нали пред обществеността ще се появи неговият главен редактор.

За миг възторгът завладя Пъркис и го разтрепери от глава до пети. На устните му затрептя победоносното „Ура“, но веднага след това озареното му лице угасна.

— А госпожа Пъркис? Тя вече даде нарежданията си. Как да не се подчиня?

— Скъпи господин Пъркис, използвайте мозъка си. Просто трябва да изкълчите глезена си, да си сецнете кръста или нещо подобно — да паднете от прозореца, да ви прегази камион... Всеки шофьор на камион с удоволствие ще ви прегази, ако му бутнете някой и друг шилинг. И тогава — никакви грижи. Разбира се, старата чанта... пардон, госпожа Пъркис, не може да иска от вас да се размотавате по разни конкурси за най-хубави бебета, при положение че лежите в болнично легло с натрошени кокали. Споменахте нещо за пет лири, господин Пъркис, бих ги приел мигновено с радост.

Като в сън Пъркис извади банкнота от пет лири. Като в сън я подаде. А Бинго като в сън я пое.

— Господин Литъл — започна Пъркис. После думите му изневериха и с предизвикателен поглед към Алджернън Обри, както туземецът гледа смаяния крокодил, когато се е почувствал в безопасност сред клоните на близкото дърво, той се отдалечи, тананикайки си весело, с шапка, кипната на едната страна. А Бинго влюбено разглеждаше банкнотата и тъкмо да я дари с целувка, игривият морски бриз я изтръгна от ръката му и я понесе към кея, все едно я бе дарил с криле.

В такава ситуация и най-острият ум би се объркал, а този на Бинго съвсем. Инстинктът го накара да хукне към изгубеното съкровище, но въпреки че мускулите му бяха тренирани от кросовете сред природата, през ума му минаха като мълния последните думи на госпожа Бинго да не изпуска от погледа си Алджернън Обри. Той знаеше какво се има предвид с тези думи. Оставено без надзор, детето можеше да се запъти към морето и да изчезне във водата, както беше се случвало на два пъти или да наруши закона, удрайки някой



летовник по главата с лопатката си. Никой не знаеше по-добре от Бинго колко склонен към съсичане на вратовете, както би казал поетът, бе малкият, щом някоя лопатка му попадне в ръцете. Защото винаги се случваше някой да носи мека шапка с неотразимо привличане.

Бинго усети тежестта на това, което обикновено наричат „рогата на дилемата“. Стоеше като Хамлет — нерешително-меланхоличен и докато се колебаеше, проблемът бе решен от самосебеси. Пърхайки, банкнотата падна в един автомобил, който тъкмо потегляше. С поглед, който говореше за внезапното му убеждение, че чудеса в този свят все още се случват, шофьорът я взе и потегли.

След около десетина минути, през което време бе стоял със заровено в ръцете си лице, Бинго се тътреше с Алджернън Обри в прегръдките си по пътя към хотел „Манифик“. И точно тогава той видя как Уфи Просър излиза от хотела.

Поетът Уъртсуърт<sup>[2]</sup> ни е казал, че сърцето му имало навика да подскача, щом зърне в небесата седемцветната дъга. Точно по този начин реагира и Бинговото сърце, щом съзря Уфи Просър. Не че у Уфи имаше нещо красиво... Дори само пъпките му бяха достатъчни, за да не може да попадне в класа на дъгите..., но той имаше качеството, което толкова много отвратително богати хора имат — да изглеждат отвратително богати. А в добавка към това, че бе отвратително богат, Уфи се падаше и кръстник на Алджернън Обри. С плаха надежда в душата Бинго се обърна към него:

— Уфи, старче!

Забелязвайки това, което Бинго носеше в ръцете си, Уфи отстъпи притеснено.

— Хей! — извика той. — Не насочвай това срещу мен!

— Това е просто моят малчуган.

— Не се и съмнявам! Обърни го на другата страна.

— Мисля, че иска да те целуне — предположи Бинго.

— Не приближавай! — извика Уфи, размахвайки панамената си шапка. — Въръжен съм.

На Бинго му се стори, че разговорът тръгва не към желаната посока и побърза да смени темата.

— Не знам дали си забелязал, Уфи, че съм блед и съсипан?

— Изглеждаш ми съвсем нормално. Поне — замисли се Уфи, за да бъде по-прецизен — толкова нормално, колкото винаги си

изглеждал.

— Значи не ми личи. Това ме учудва. Трябваше да помисля за това. Защото съм в адски затруднено положение, Уфи. Ако не намеря някой, който да ми услужи с петарка...

— Много трудно се намират такива хора. Защо ти е петарка?

Бинго с готовност се захвана да обясни. Той знаеше, че Уфи изпитва алергия към даване на пари назаем, но чувстваше, че тази история би прекършила съпротивата и на най-закоравелия скъперник. Със задъхан от силни чувства глас той разказа своята ужасна трагедия — от самото начало до самия край. Когато свърши, Уфи остана известно време в размисъл. После очите му, обикновено лишени от блясък, се озариха, като че ли мислите, в които бе потънал, бяха родили вдъхновение.

— Казваш, че ще си съдия на „Най-хубавото бебе“?

— Да, но това няма да ми помогне никак. Не мога да поискам от Пъркис още пет лири.

— Няма да се наложи. По мое мнение, работата е съвсем проста. Твоята главна задача е да отклониш вниманието на жена ти от златните копчета за ръкавели и заложната къща, с други думи — да я накараш да мисли за нещо друго. Много добре. Уреди твоето малко дяволче да участва и му дай първата награда, а тя ще бъде толкова щастлива, че ще забрави за копчетата завинаги. Гарантирам ти. Аз самият не съм майка, но майчиното сърце ми е ясно като на длан. Нищо друго няма значение, освен гордостта от триумфа на малкото гаменче.

Бинго зяпна. Като че ли мозъкът на събеседника му, този мозък, чиито комбинации бяха разделили много членове на клуба „Търтеите“ с по няколко шилинга, а дори и с по-големи суми, май беше гръмнал бушона.

— Но, Уфи, старче, помисли. Ако аз съм съдия на „Най-хубавото бебе“ и определя за победител моето собствено, всички ще се нахвърлят върху мен, а може и да ме линчуват. С тези майки шега не бива. Нали беше там, когато Фреди Уиджън разказваше какво се е случило в Кан?

Уфи цъкна с език нетърпеливо.

— Естествено. Не съм пропуснал очевиден проблем като този. Детето няма да участва с Който-ще-да-се-казва Литъл, а с Който-ще-да-се-казва Просър. С една дума, аз ще заведа малкия до определеното

място, обявявайки се за негов чичо. После ти, след внимателно преценяване, ще му дадеш първата награда. Но ако си мислиш, че този план е определено нечестен, просто забрави за това. Наградата ще бъде или някоя близалка, или вълнено шалче, или нещо такова. За пари изобщо не може да става дума, разбираш ли?

— Май че си прав.

— Абсолютно прав съм. Ако имаше някакви пари в тази работа, никога не бих ти предложил такава хитрина — призна Уфи искрено. — На кой му пука, че някой е спечелил вълнено шалче? Това е. Съгласен ли си или не? Просто съм готов да ти направя услуга и да спася брака ти да не отиде по дяволите. Струва ми се, че съм прав, като мисля, че ако онази работа с копчетата за ръкавели излезе наяве, бракът ти отива по дяволите, нали?

— Да, точно по дяволите.

— Тогава те съветвам да приемеш плана ми. Приемаш ли? Браво! Извини ме за момент — каза Уфи, — трябва да се обадя по телефона.

Той влезе в хотела, позвъни на букмейкъра си в Лондон, след което проведе следния разговор:

— Господин Макалпин?

— На телефона.

— Аз съм господин Просър.

— Нима?

— Слушайте, господин Макалпин. Аз съм в Брамли-на-морето и тук ще се проведе състезание за най-хубавото бебе утре. Ще участвам с племенника си.

— Нима?

— И си помислих, че нещата биха станали по-интересни, ако заложа една скромна сумичка. Дейността ви на събирач на облози позволява ли ви да се включвате в състезания за „Най-хубаво бебе“ в морските курорти?

— Разбира се. Участвам във всички спортни събития.

— Какви залози определяте за моя жребец?

— Вашият племенник ли имате предвид?

— Точно така.

— Приличате ли си?

— Има известна прилика.

— Тогава петдесет към едно.

— Добре. В десетачки.

Уфи се върна при Бинго.

— Единственото нещо, което ме притеснява, е, че когато се стигне до кулминацията, можеш да изпуснеш нервите си.

— О, не! Няма!

— Би могъл, ако нямаш допълнителен стимул. Ще ти кажа какво ще направя. В момента, в който обявиш решението си, пет лири са твои и ще можеш да си вземеш копчетата обратно от заложната къща. По този начин ще избегнеш неприятностите със съпругата, при положение че колкото и да не ми се вярва, въпреки триумфа на сина си, тя може да продължи да дълбае заради тях. За всеки случай, да си застрахован.

Бинго стоеше безмълвен. Сърцето му бе преизпълнено с думи. Единственото нещо, което пречеше на щастието му да бъде пълно, бе внезапният страх, да не би преди състезанието да се състои, Уфи да бъде отнесен в рая в огнена колесница.

Въпреки всичко, пробивайки си път към арената на следващия ден, той ясно усещаше угризение и сърцебиене. А видът на насъбралите се участници ни най-малко не го освободи от напрежението.

Наистина, по-голямата част от състезателите имаха нещо толкова неопределено във вида си, че ако полицията не ги бе арестувала досега, това свое щастие дължаха само на нейната немарливост, но десетина от тях дотолкова наподобяваха човешки същества, че беше повече от ясно какви коментари щяха да започнат, ако той ги пренебрегнеше за сметка на Алджернън Обри. Щяха да се задават въпроси, да се започне разследване. Възможно беше дори да го изправят пред съда.

И все пак положението, в което се намираше, когато животът му бе заложен на карта и не му оставаше нищо друго, освен да стисне зъби, бе да се мобилизира до краен предел и да се хване здраво със задачата.

Приближавайки сцената, той се поклонил на аплодисментите на публиката, състояща се на пръв поглед от около триста четиридесет и осем майки, всичките освирепели и вдигна ръка, за да усмири, ако бе

възможно, воя на техните отрочета и започна речта, която с големи усилия бе подготвял до късно през нощта.

Говори за бъдещето на Англия, което — отбеляза той — бе в ръцете на тези дребосъци и други като тях, добавяйки, че не е необходимо да напомня, че тази Англия, за която ставаше дума, бе описвана от поета Шекспир като царствен престол на крале, царствен остров, земя величава, престол на Марс, втори Еден, полурай, крепост, издигната от природата за себе си против зарази и войни. Бинго се надяваше — по-справедливи от тези сравнения едва ли щяха да се намерят.

Той говори за „Дребосъчета“, правейки реклама за любимото издание, и подканяйки множеството да се възползва от облекчените условия за абониране.

Той говори — и тук гласът му беше наистина искрен — за добрия спортменски дух на феърплей, който бе направил от Англия това, което бе; духът, който би трябвало да ръководи всички майки, събрани на това място да приемат решението на съдията, дори и ако е в ущърб на техните кандидати. Наблегна също на британското спортменство, на което толкова завиждат другите народи. Каза им за един свой приятел, който веднъж бил съдия на едно такова състезание в Южна Франция и бил преследван четвърт миля от възмутени майки, въоръжени с ножове и игли за шапки. Такова нещо не би могло да се случи в Брамли-на-морето. Не, не. Английските майки не са такива. И докато още говореше по темата, той си припомни и една по-весела история за двама ирландци, които се разхождали по Бродуей. Може би повечето от присъстващите не бяха я чували, защото разказът тръгна добре. Дори публика в телевизионно студио не би се смяла по-сърдечно. Но въпреки че отправи лъчезарна усмивка към кикотещите се, душата му бе започнала да се свива като охлюв в черупката си. Времето минаваше, а от Уфи нямаше и следа. Да не говорим за безценния му товар, който отдавна трябваше да е на местопроизшествието.

Бинго продължи речта си. Разказа още една история за двама шотландци, които се разхождали по Сочихол стрийт в Глазгоу. Но този път представлението му бе изгубило от магията си и не успя да завладее публиката. Един недоволен глас извика: „Давай по-бързо нататък!“ и това настроение се предаде на всички останали. Когато

започна трета история за двама кокни<sup>[3]</sup>, които стояли на един ъгъл на Уайтчапъл, може би стотина недоволни гласове извикаха: „Давай по-нататък!“ и скоро след това може би още сто и петдесет.

А от Уфи — ни следа.

Пет минути по-късно, след като всеобщата врява за започване на състезанието заприлича на вой на вълци в канадска гора, на Бинго му се наложи да даде началото. С пепеляво лице той подари красивото вълнено плетено палтенце на едно дете, което избра наслуки сред морето от деца пред себе си, и потъна в стола. Бе напълно съсипан.

И както си седеше там, опитвайки се да не мисли за това какво ще се случи по-нататък, някой го потупа по рамото и когато извърна поглед, видя, че това е полицай.

— Господин Литъл? — попита полицаят.

— Да, мисля, че да — отговори Бинго. Все още бе малко замаян.

— Налага се да ви помоля да дойдете с мен.

Други полицаи при други случаи, особено в нощта след годишните гребни гонки по Темза между съперниците от университетите в Оксфорд и Кеймбридж, бяха отправяли същите молби към Бинго и в такива случаи той бе намирал за най-уместно да се подчини смирено. Затова стана и тръгна с полицаия към вратата и може би от любопитство, естествено в такива случаи, попита каква е причината за това задържане.

— Не сте задържан, сър — каза полицаят, докато се отдалечаваха. — Викат ви в участъка да идентифицирате един обвинен... Ако можете да го идентифицирате. Той твърди, че е ваш приятел и че е действал с ваше знание и одобрение.

— Не ви разбирам, господин полицай — каза Бинго, който наистина не разбираше. — Действал е как?

— Извел детето ви на разходка, сър. Той твърди, че вие сте пожелали. Всичко се случило така: обвиненият бил забелязан от някоя си госпожа Пъркис с вашето бебе да се промъква по главната улица. Мъжът имал потаен вид и бил с панамена шапка с яркочервена панделка. Щом разпознала бебето, госпожа Пъркис си казала: „Господи, помилуй!“.

— Казала... Какво казала госпожа Пъркис? Повторете!

— „Господи, помилуй!“, сър. След като заподозряла нещо, тя повикала полицай и обвинила въпросния господин в отвличане и след

известна суматоха и неприятности той бе отведен в участъка и затворен в килия. Казва, че името му е Просър. Познато ли ви е името Просър, сър?

Твърдението на полицая, че е имало малко суматоха и неприятности при откарването на обвинения Просър в участъка, бе потвърдено от външния вид на последния, когато го докараха за справка пред Бинго. Окото на Уфи бе насинено, а яката му отпрана. Другото око, което бе все още отворено, блестеше яростно и както бе очевидно, с омраза към целия човешки род.

Сержантът, седнал зад бюрото, покани Бинго да разгледа експоната.

— Този човек твърди, че ви познава.

— Точно така.

— Ваш приятел?

— И то най-близък.

— И му поверихте бебето си?

— Може и така да се каже. По-скоро назаем.

— А така! — извика сержантът, ревейки като тигър, лишен от пляката си, при положение че тигрите в такива обстоятелства казват „Атака!“. — Съвсем сигурен ли сте?

— Съвсем.

— Провалихте се, а, сержант! — каза Уфи. — А сега — продължи той високомерно, — предполагам, че съм свободен да си тръгна.

— Предполагате, значи, а? Тогава пред-зад-встрани-полагате погрешно — каза сержантът, възвръщайки настроението си при мисълта; че поне нещичко от надеждите и мечтите му можеше да бъде спасено. — В абсолютно никакъв случай не сте свободен да си тръгнете. Оказали сте съпротива на полицай при изпълнение на служебните му задължения. Ударили сте полицай Уилкс в корема.

— И бих го направил отново.

— Но не и в близките две седмици — каза сержантът, отново добил жизнерадостната си физиономия. — Съдът ще погледне много сериозно на това, много сериозно. Добре, полицай, отведете затворника.

— Само минутка — каза Бинго, въпреки че нещо сякаш му подсказваше, че това не е най-подходящият момент. — Мога ли да

взема онези пет лири, Уфи?

Подозренията му се оказаха правилни. Не беше най-подходящият момент. Уфи не отговори. Отправи дълъг, немигащ поглед от единственото си функциониращо око и ръката на закона го изведе от стаята. Бинго също бе тръгнал да излиза, когато сержантът му напомни, че е забравил нещо.

— Вашето бебе, сър.

— О, да, да.

— Да ви го доведем ли или ще го вземете със себе си?

— Със себе си, разбира се, със себе си.

— Много добре — каза сержантът. — Сега ще го опаковаме.

Ако се върнем назад към началото на нашия разказ, ще видим, че сравнихме Бинго с нещастник, изпаднал в голяма беда. Както си седеше с Алджернън Обри на плажа четвърт час след като се беше разделил със сержанта, усещането, че е това, което речникът Уебстър определя като представител на семейство влечуги и че някой промушва шишове през чувствителната му душа, ставаше все по-силно. Бинго разсъждаваше за бъдещето с понятна загриженост. В този миг той предпочиташе изобщо да не си мисли за него. Вече почти чуваше шумното вдишване на съпругата и словесния порой от справедлив гняв, който неизбежно следва заекващата изповед на собствената му вина. Той и Роузи винаги бяха като двойка гугутки, но Бинго знаеше твърде добре, че при определени обстоятелства женската гугутка може да се изразява с мощ, на която би завидял и ураган в Карибско море.

Излизайки с потреперване от тези неприятни мисли, той откри, че Алджернън Обри се бе отделил от него и отправяйки взор на югоизток, го забеляза недалеч. Детето удряше един човек с мека шапка по главата с лопатката си, използвайки я, както се стори на Бинго, със завиден замах. (При удрянето на мъже с меки шапки по главата с лопатки най-важното нещо е замахът.)

Младият баща се надигна, побърза към единия от участниците в сцената и видя как той усилено се търкаше по тила. В качеството си на социален спонсор на Алджернън Обри, Бинго почувства, че от него се очаква някакво извинение.

— Изключително дълбоко съжалявам, че бебето ми ви е подредило така. За нищо на света не бих желал това да се случи.



Страхувам се, обаче, че не може да устои на меките шапки. Изглежда го привличат като магнит.

Мъжът, който бе висок и слаб, с очила с рогови рамки, не отговори веднага. Той се беше загледал в Алджернън Обри като човек, който има видение.

— Това вашето бебе ли е?

Бинго отговори: „Да, сър. Това е моето бебе.“, а мъжът промърмори нещо от сорта на „Това е моят щастлив ден“.

— Какво откритие! — почти се провикна той. — Говорим за манна небесна! Бих искал да го рисувам, ако е възможно. Разбира се, нещата ще бъдат уточнени и от финансова гледна точка. Какво ще кажете за пет лири?

Бинго поклати тъжно глава.

— Страхувам се, че няма да стане — каза той. — Нямам никакви пари. Не мога да ви платя.

— Вие няма да ми плащате. Аз ще ви платя — каза мъжът. — Така че, ако пет лири ви удовлетворяват... — Той млъкна, загледан в Алджернън Обри и промени мнението си. — Не, не пет. Това би било обир. Нека са десет.

Бинго зяпна. Брамли-на-морето проблясваше пред погледа му като уестърн на телевизионния екран. За момент през ума му мина мисълта, че това може би е неговият ангел-хранител, заловил се за работа след дълго лентяйстване. След това видението му се избистри и той забеляза, че мъжът до него няма никакви крила. Бе говорил с американски акцент, а ангелът-хранител на член на клуба „Търтеите“ би трябвало да има оксфордски акцент.

— Десет лири? — загъркори той. — Правилно ли ви разбрах да казвате, че ще ми дадете десет лири?

— Искях да кажа двайсет и мисля, че си заслужава парите. Заповядайте — каза мъжът, изваждайки банкнота от вътрешния си джоб.

Бинго ги пое почтително и вече, извадил поука от горчивия опит, я стисна здраво като хищна птица жертвата си.

— Кога бихте желали да започнете портрета на Алджернън Обри?

От очилата на господина излетяха искри.

— Опазил ме бог! — извика той отвратено. — Не мислите, че съм художник-портретист, нали? Аз съм Уоли Джъд.

— Уоли Кой?

— Уоли Джъд. Авторът на „Безстрашният Дезмънд“.

— Чий автор?

— Не сте ли чували за „Безстрашният Дезмънд“?

— Страхувам се, че не.

Другият въздъхна дълбоко.

— Никога не съм си мислил, че ще чуя тези думи в цивилизована страна. „Безстрашният Дезмънд“, моят комикс-сериал. Върви в „Мирър“ и в хиляда и шестстотин вестника в Америка. „Безстрашният Дезмънд“ — проклятието за престъпниците.

— Значи е детектив, този „Безстрашен Дезмънд“?

— Частен детектив — поправи го другият. — И винаги се възправа срещу боклуците от подземния свят. Смел е като лъв.

— Звучи като симпатично момче.

— Така е. Един от най-добрите. Обаче има един проблем. Дезмънд е много импулсивен. Веднага им вижда сметката на тия боклуци. Застрелва ги в корема. Е, няма да ви казвам това докъде води.

— Доставките на боклуци от подземния свят започват да намаляват?

— Точно така. Постоянно има глад за нови лица и веднага щом видях вашето бебе, разбрах, че съм открил нещо. Този поглед изпод вежди! Тези страшни очи, които биха могли да бъдат и на акула-човекоядец. Той е естествен. Бихте ли го довели в хотел „Сплендид“ веднага, за да мога да направя няколко предварителни скици?

Въздишка на възторг се отрони от Бинго. Банкнотите в джоба му шумоляха мелодично и за момент той остана заслушан сякаш в някакъв църковен химн.

— Да речем след половин час — каза той. — Трябва да видя първо един приятел, който работи на Сивю Роуд.

---

[1] Демпси, Джак (1895–1983) — американец, световен шампион по бокс в тежка категория от 1919 до 1926 г. — Б.пр. ↑

[2] Уъртсуърт, Уилям (1770–1850) — англ. поет, представител на романтизма — Б.пр. ↑

[3] Кокни — жител на Лондон, роден в центъра на града, близо до църквата „Боу Чърч“ Б.пр. ↑

## КАМБАНЕН ЗВЪН ЗА УОЛТЪР

Когато Уолтър Джъдсън се сгоди за Анджеела Пирбрайт, която гостуваше за лятото при леля си госпожа Лавендър Ботс, ние всички се зарадвахме. Всеки един от нас смяташе, че това е идеалната двойка, както впрочем и аз. Като най-възрастен член на голф клуба бях наблюдавал млади двойки да се събират още от времето на гумените топки за голф, но малко от тях си подхождаха толкова много както тези двамата. Той — така строен и мъжествен; тя — с външност, напомняща силно тази на госпожица Мерилин Монро. Вярно е, че той играеше голф, а тя тенис, но тези малки различия винаги могат да се изгладят след сватбата. На хоризонта не се задаваха никакви облаци.

Изненадах се, когато Уолтър дойде при мен един следобед, когато се бях разположил на стола си на терасата с изглед към деветата дупка на игрището за голф и забелязах на лицето му измъчена и изпита физиономия, но от тези, които човек има, когато топката, вместо да полети в северна посока, е полетяла на север-североизток. Нямаше и следа от лъчезарната му усмивка, станала обект на разговори от няколко седмици.

— Случило ли се е нещо, момчето ми? — попитах загрижено.

— Само неприятности, гибел, отчаяние и безутешност — каза той, гледайки навъсено една муха, която се бе присъединила към нас и правеше гимнастика върху ръба на чашата ми. — Сигурно вече сте чули, че утре ще играя срещу Джордж Портър на финала за Купата на Президента.

— Аз съм реферът на мача.

— О, така ли? Значи притежавате билет за първия ред на трагедията. Ще имате чудесна гледка, когато животът ми бъде съсипан и чашата на щастието отнета от устните ми.

Намръщих се. Подобни приказки не ми харесват, особено когато идват от устата на млад човек в разцвета на живота. Не би ми харесало дори и от устата на някой по-възрастен.

— Хайде, хайде — рекох аз, — няма нищо страшно, Уолтър. Какво е това пораженческо настроение? Ако вярваме на това, което хората говорят, Джордж Портър няма да е нищо повече от прахоляк след колесницата ти. Мисля, че ще го победиш.

— А аз не мисля така и ще ви кажа защо. Познавате ли семейство Ботс?

Познавах ги, разбира се, и голяма част от живота си съм прекарал в избягването им. Главатарят на клана, госпожа Лавендър Ботс, имаше ужасния навик да пише книги и да говори за тях. Писанията ѝ не бяха романи. Аз съм човек с широки разбирания и мога да понасям авторките на романи, но госпожа Ботс извади лошо име на английската литература, описвайки онези неприятни чудатости, които жените от нейния тип толкова харесват. Някои от нейните заглавия са „Моите приятели, самодивите“, „Как да разговаряме с цветята“, „Много от моите най-добри приятели са полски мишки“, както и други все от същия сорт. Носят се слухове, че е замислила четвърта част по въпроса за елфите.

Понсфорт Ботс, съпругът ѝ, разказва истории на диалект, а още по-непоносим е по-големият им син, Козмо, чиновник по професия, който пише рецензии на книги за разни седмични издания и както много рецензенти страда от манията да вкарва читателя в правия път. Дори силни мъже често се криеха в храсталаците, щом видеха да се задава Козмо.

— Да, познавам ги — казах. — Защо питате?

Гласът му трепереше при отговора.

— Току-що подочух, че смятат да вървят с мен утре на мача.

Разбрах какво има предвид.

— Мислите, че ще ви пречат да спечелите мача?

— Убеден съм. Но не това е най-страшното. Анджела също ще бъде там. Усещате ли ужасната опасност, която се задава?

Казах: „Не, не усещам“, а той промърмори нещо за някого, чието име не долових, че бил тъп, изкуфял дъртак.

— Ама то е очевидно. Виждали сте ме да играя голф, нали?

— Може да ви се стори странно, но не. С изключение на началния удар или когато вкарвате в деветата дупка. Без съмнение, пропуснал съм истинска наслада, но на тези години намирам за по-приятно да си седя на стола на тази тераса. Защо?

— Защото, ако ме бяхте виждали, щяхте да знаете, че щом стъпя на игрището, аз ставам друг човек. Винаги спокоен, приветлив и галантен, в мига, в който стъпя на игрището и играта ми не потръгне, както обикновено се случва, злодеят у мен се събужда от дълбок сън. Започвам да ругая момчето, което носи стиковете, зъбя се на зрителите — изобщо, цяло представление. А утре, както казах, въздухът ще гъмжи от Ботсовци и всеки един от тях ще къса нервите ми по свой начин. И Анджела ще бъде там и ще наблюдава.

Кимнах замислено.

— Мислите, че нещо такова ще се случи?

— Не виждам как може да бъде избегнато. Представете си какво ще стане, ако тъкмо пропусна един къс удар и онзи дъртак Ботс започне да ми разказва историята за двама зарзаватчии, които отишли в рая или старата Ботс започне да ми дрънка за елфи, или пък Козмо започне да ми обяснява как той би нанесъл удара. Да, без съмнение, ще се случи нещо.

— И вие се страхувате от ефекта, който вашият благороден гняв ще окаже върху възлюбената ви?

— Помислете само. Тя си мисли, че ще свърже съдбата си с рицаря Баяр<sup>[1]</sup>. Каква ще бъде реакцията ѝ, когато разбере, че късметът, който е изтеглила, е капитан Блай от кораба „Баунти“<sup>[2]</sup>. Ще ви кажа каква. Тя ще се отдръпне ужасена от мен и ще отмени всички приготовления за чеиза, преди да успее да кажа „Хоп!“. И напълно обяснимо. Кой би искал да се омъжи за капитан Блай?

— Но аз си мислех, че да си „разгневен млад мъж“ в наши дни е много модерно.

— Не и когато е разгневен като мен, когато пропусне някой къс удар. А шокът ще бъде още по-голям, защото досега винаги съм се отличавал с джентълменско поведение към тези стрептококи<sup>[3]</sup> в човешки образ. Усилията са неистови, но заради Анджела винаги съм прикривал моето истинско мнение за тях и носех маска. Желанието да им кажа да ходят да си трошат главите е много силно, но винаги съм му устоявал.

— Мислите, че тя не би възприела добре предложението ви да ходят да си трошат главите?

— Разбира се, че не. Тя изпитва роднинска обич към дъртата Ботс, също и към дъртия Ботс, а и към Козмо — въпреки че и

представа нямам как успява — особено към Козмо Ботс. И ако трябва да ви призная какво наистина мисля за тях, бих си докарал пародонтоза и дори обрив на задника. Както изглежда, възможно е да съм й дал повод да заподозре истината, защото напоследък започна да се държи малко особено. Забелязвам, че ме гледа с преценяващ поглед, все едно има нещо наум.

— Въобразявате си.

— Може и така да е, но това няма значение, защото утре всичко ще стане ясно. Сега разбирате какво имах предвид, като ви говорих за проклятие, катастрофа, опустошение и отчаяние.

Проблемът му без съмнение представляваше интерес от няколко гледни точки и за щастие аз можех да го разреша.

— Това, от което се нуждаете — казах аз, — е да контролирате чувствата си й ще ви кажа как да го постигнете. Когато спортувах активно, също както и вие сега, бях склонен към емоционални изригвания на игрището. Излекувах се, мислейки за Сократ.

— Оня грък ли?

— Точно така. Йов сигурно щеше да ми свърши същата работа, но не знам защо се спрях на Сократ.

— Мисля, че не ви разбирам. Какво общо има тук Сократ?

— Много просто. Той, ако си спомняте, също си е имал проблеми... Едва ли му е било приятно да изпие онази чаша с отрова, но не позволил на враговете си да го пречупят, отнасяйки се към тях с хладно спокойствие и достойнство. Така че ако непрекъснато си повтаряте, дори когато и най-добрите ви удари попадат в препятствията, че вие сте в много по-добро положение от неговото и си мърморите „Сократ“ през определени интервали, или дори „Сок...“... Всъщност не, сетих се. Аз ще бъда с вас утре и всеки път, щом забележа, че избухвате, ще ви прошепвам магическата дума в ухото. Това ще свърши работа.

— Това решава целия проблем. Вече се виждам как печеля финала за Купата на Президента без петънце върху репутацията си. Какво бяхте казали там..., че хората говорели, че Джордж Портър ще бъде прегазен от моята колесница?

— Като прахоляк.

— Много точно — каза Уолтър, напълно възстановен до обичайния си бодър дух и с едно безгрижно „сок“ на уста, се запъти

към бара да си поръча джин с тоник.

Когато пристигнах на другия ден, той беше с Анджела на началната позиция, бърбейки весело за това-онова. Още никой друг не беше дошъл. Годишното състезание за Купата на Президента никога не привлича цели тълпи, както други състезания, като например Откритото първенство на Великобритания. Претенциозното му име може би е малко подвеждащо, защото това не е някое от големите състезания. Участници се приемат само измежду онези, чийто хендикап е не по-малко от осемнадесет, тъй като е насочено като специална възможност за изява на най-некадърната част от играещите голф. Всъщност това събитие беше нещо като илюзионист, който вади от цилиндъра си леваци като зайци.

И Джордж Портър, и Уолтър имаха хендикап осемнадесет, но тези, които и друг път са ги гледали, ми бяха казвали, че между тяхната игра има значителна разлика. Очевидците твърдяха, че Джордж играе уверено. Той беше вегетарианец и трезвеник, а трезвените вегетарианци винаги играят уверено благодарение на важните витамини, които се съдържат в стърганите моркови. Уолтър, от друга страна, беше един от онези непостоянни играчи, които редуват шампионски игри и левашки изпълнения. Кой Уолтър Джъдсън ще наблюдаваме днес, питах се аз — майсторът на стила, който веднъж само с три удара вкара в седмата дупка или неговото alter ego<sup>[4]</sup>, който с единайсет удара едва успяваше да вкара във втората?

Би било добре, на каквото и да станем свидетели, да отбележим, че в този момент той беше в състояние на най-добро разположение на духа, което не се помрачи ни най-малко от появата на господин и госпожа Ботс. Синът им Козмо не беше с тях, понеже, както обясниха, бил задържан у дома от спешна поръчка от Букси Уикли за статия за Албер Камю<sup>[5]</sup> и естетическата традиция. Те изразиха надеждата си, че до завършващата фаза той ще успее да се присъедини, а Уолтър каза:

— Страхотно, страхотно, страхотно.

Няколко минути по-късно той ме дръпна настрана и ми довери причината за отличното си настроение. Джордж Портър, както изглеждало, бил в много слаба форма заради спор с годеницата си. Местните клюкари твърдели, че отношенията им силно охладнели. От сигурен източник Уолтър научил, че неговият съперник прекарал сутринта в бара, мрачно поглъщайки чаша след чаша от ечемиченото



питие, така че по всичко личало, че скоро Купата на Президента щяла да краси полицата над камината му.

— Ако не мога да изкарам душата на човек, получил обратно годещия пръстен в комплект с всички писма и пълен до козирката с ечемичено питие — каза той развеселено, — никога повече няма да се покажа на игрището за голф. Вижте го, идва, целият е разнебитен.

Беше истина. Джордж Портър, появил се току-що, имаше вид все едно някой майстор на препарирани животни му е извадил всички вътрешности и след това, сигурно от разсеяност, е забравил да си свърши докрай работата, като ги замени с необходимия пълнеж. Мисля, че това често се случва с младите влюбени, когато обектът на обожание им посочи вратата. Той изръмжа учтиво в отговор на поздрава ми и с глух глас каза „тура“, когато Уолтър подхвърли монетата за право на първи удар. С наведена глава той застана на изходна позиция и мачът започна.

Скоро стана ясно, че Уолтър, който предвиждаше състезание само с един участник, не беше сгрешил. Последва пълен разгром и не се срамувам да кажа, че колкото и пристрастен да бях към Уолтър, сърцето ми се късаше за Джордж Портър. Ясно беше, че нещастният човек чувства положението, в което се намира, болезнено. Достатъчно нещастие е да загубиш момичето, което обичаш, след като си прахосал цяло състояние по нея в продължение на месеци покрай букети и шоколадови бонбони, а щом в допълнение към това станеш за посмешище на важен мач по голф, разочарованието ти достига своя надир. Вече казах, че Джордж Портър ходеше с наведена глава, но неговият проблем беше, че не можеше да я държи наведена. Доста често, когато отправяше удар, той я повдигаше към небето, сякаш питаше защо добър човек като него е наказан по този начин, което, разбира се, водеше до несполучлив удар по топката. В контраст на неговите жалки усилия Уолтър играеше превъзходно, озарен от вдъхновение.

В същността си голфът е проста игра. Единственото нещо, което се иска, е да удариш топката силно в правилната посока. Уолтър, ако изобщо удареше топката, винаги го правеше силно и според закона за средните стойности все някога, рано или късно, щеше да я отправи в правилната посока. И този ден това се случи и не се учудих, когато той водеше с цели три точки. Предимството му можеше да бъде и по-

чувствително, ако при две от дупките на близко разстояние не бе запратил топката с цели петдесет метра по-далеч от необходимото, а при деветата същото желание за победа не причини четири пъти подред да не може да улучи.

Тук последва кратко прекъсване, когато Уолтър джентълменски позволи на противника си да поеме глътка въздух, за да може да събере силите си. Джордж Портър се отдалечи на известно разстояние, за да остане насаме е нещастieto си, а Уолтър приемаше овациите на деветата дупка.

Спокойна увереност в победата личеше в цялото му държане. Беше самата учтивост във вниманието си към госпожа Ботс, когато тя насочи разговора по въпроса за елфите. Тези малки буболечки, които виждате да пълзят по земята, са наистина елфи, казваше тя и когато спомена, че е решила да озаглави следващата си книга „Елфи на игрището за голф“, нищо не можеше да се сравни с искрения ентузиазъм, с който Уолтър се съгласи, че точно от това се нуждае читателската публика. Понсфърд Ботс още веднъж разказа историята си за двамата зарзаватчии, които отишли в рая и въпреки че я разказа на шведски диалект, Уолтър се смя от сърце. Освен това погали по главата момчето, което носеше торбата със стиковете и когато Козмо Ботс се появи откъм клуба, Уолтър го поздрави като роден брат. Изглеждаше ми, че назначавайки се за негов ангел-хранител, този ден нямаше да имам никаква работа.

Щом успяхме да останем за малко насаме, аз успях да спомена това на Уолтър и той се съгласи с мен.

— Беше добра идея — каза той, — но както се развиват нещата, съвсем ненужна. Защо да се тормозя да си мисля за Сократ, щом се наслаждавам на приятна партия голф, на върха на формата си съм, а моите любими същества са около мен.

— Любими същества ли ги нарекохте?

— От техническа гледна точка, щом са роднини на Анджеа, значи са любими. Очарователно семейство, по мое мнение.

— Госпожа Ботс?

— Прекрасна жена. Много информирана по въпроса за елфите.

— Господин Ботс?

— Много забавен и остроумен човек. Не можеш да се сдържиш, като започне да разказва тези истории.

— Козмо Ботс?

Тук той се поколеба за момент, но бързо отвърна.

— Много интересен и културен млад господин. Изключително начетен. Току-що ми каза, че ще ме посъветва как да подобря играта си в оставащата част. Много мило от негова страна, нали?

Зарадвах се да го намеря във висок боен дух и тъкмо да го споделя, когато погледът ми се спря върху нещо, което се случваше там, където се бе оттеглил Джордж Портър. Едно момиче тичаше през тревата към него, едно момиче с кестеняви коси и чипо носле, в което разпознах Мейбъл Кейс, бившата му годеница. Но нямаше нищо бивше в сегашното ѝ държане. Едва-що погледът ми се задържа върху нея и тя се хвърли на врата на Джордж, като го разцелува любящо. Очевидно бяхме свидетели на нещо от рода на сдобряване между двама влюбени и Джордж, след като нежно си взе довиждане с нея, се завърна бодро на игрището като съвсем нов човек. Очите му блестяха, походката бе пъргава, а стика за голф размахваше като оня, как му беше името, дето размахваше меча Екскалибур<sup>[6]</sup>.

— О, небеса! — извика той. — Чувствам се така, сякаш някой богат вуйчо от Австралия ми е приписал наследство и ми е оставил един милион лири. Какъв прекрасен свят! И какъв прекрасен ден! Въздухът е като портокалов сок. Как е резултатът? Изоставам с три точки, така ли? Добре, добре, ей сега ще оправим нещата.

И замахвайки бодро няколко пъти, преди да удари топката, той умело я насочи със свистене към целта на удобно разстояние за следващия удар.

— Ха! — доволно извика той. — Това попадение не е много приятно, а? За ваша информация, можете да очаквате още доста такива удари.

Забелязах, че Уолтър се разтрепери. Той не беше предвидил такава ненадейна промяна в развитието на играта. В този момент Джордж Портър сигурно му е приличал на някой излязъл от гроба. Докато поставяше топката върху поставката, долната му челюст бе видимо увиснала. Той удари поставката едва-едва и тя падна в гъстата трева.

— О, скъпи приятелю, о, скъпи приятелю! — каза Козмо Ботс. — Нека да ви кажа къде сбъркахте този път. Направихте грешката, която толкова много състезатели с висок хендикап правят, не обръщайки

достатъчно внимание на завъртането. Тазът ви бе неподвижен и в резултат на това цялото ви тяло бе напрегнато и трмаво. Когато искате да нанесете удар с пълен замах в това положение, главата трябва непременно да сочи в същата посока, в която отправяте удара.

Чух как Уолтър поема дълбоко дъх.

— А не мислите ли, че „Елфи, огрени от слънцето“ би било по-добро заглавие? — попита госпожа Ботс.

Цялото тяло на Уолтър застрашително затрепери и аз побързах да окажа първа помощ.

— Сок, Уолтър!

За секунда той остана напрегнат, после се отпусна.

— Разбира се, че сок — прошепна той.

— Както виждам развоя на играта — каза няколко минути по-късно Джордж Портър, — изоставям с две точки...

— А сега с една — добави той след още няколко минути.

— А сега сме изравнени — продължи след още малко. — Нямахте късмет с този къс удар.

На удара, за който ставаше дума, просто не му достигнаха пет-шест метра, за да бъде успешен и без съмнение щеше да бъде, ако Уолтър не беше трепнал от приглушения вик, който момчето носач издаде неочаквано и удари топката малко над центъра ѝ. В този момент той се извърна към момчето, издувайки се като балон, и още веднъж се наложи да спасявам положението.

— Сок, Уолтър!

Уолтър Джъдсън бе момче на място. С неимоверни усилия, болезнени за наблюдение, той отново се взе в ръце.

— Скъпи млади момко — каза меко той, — няма да се обидите, ако ви помоля да не издавате такива странни звуци, когато нанасям удар по топката? Нарушават концентрацията ми.

Момчето обясни, че се е разхълцало и Уолтър кимна разбиращо.

— Много лошо — каза той. — На ваше място бих напуснал игрището и бих се консултирал с лекаря си. Тези неща са сериозни, ако не им се обърне подобаващо внимание. Ще нося сам торбата до края на мача.

Щом младежът се отдалечи, забелязах как Понсфорд Ботс се тресе като желе — сигурен признак, че се е сетил за някоя история.

— Като стана дума за хълцане — започна той, — чували ли сте тази за двамата шотландци?

Козмо нацупи устни.

— Сега шотландски диалект ли ще имитираш?

— Разбира се.

— Аз не бих.

— Защо?

— От него носът започва да кърви.

— Глупости — каза Понсфорд Ботс и започна.

Но Козмо се оказа прав. Никой не може да разкаже безнаказано история, в която да има и шотландски диалект, и хълцане. Краят е неизбежен. Едва бе стигнал до второто „хък-къ“, когато просто трябваше да се затича с кърпичка пред лицето към сградата на клуба в компанията на, както ги бе нарекъл Уолтър, любимите му същества. Докато думите на Козмо „Нали ти казах!“ заглъхваха в далечината, видях странна нова светлина в погледа на Уолтър. Нямаше нужда от думи, за да разбере какво чувстваше. Подразбираще се, че сега може да насочи цялото си внимание към играта, без да се разсейва от разни самодиви, елфи, шотландци, хълцания и критики на начина, по който удря по топката. Равен резултат, шест дупки до края и един вегетарианец-въздържател за съперник. Само да протегне ръка и победата е негова.

И толкова яростна и бурна беше атаката му, че тринайсетата и четиринайсетата точки спечели с лекота. Но след това топката му се забута в някакъв труден сектор, както се случва на много играчи, че за петнайсетата му трябваша осем, а за шестнайсетата — девет удара. А през това време Джордж Портър играеше равномерната си игра по седем удара на дупка и при седемнайсетата резултатът отново бе изравнен. Тогава, след като се възстанови, Уолтър твърдо реши да играе със същия брой удари като Джордж. Всичко бе в ръцете на съдбата до последния спазъм.

Осемнайсетата дупка не беше отдалечена и дори състезателите по голф, които играят за Купата на Президента, рядко срещат трудности да достигнат подножието ѝ от втория удар. И двамата направиха добри удари, но докато Джордж беше на около четири метра от дупката, то някаква Божия намеса бе пратила топката на Уолтър на няколко сантиметра от нея.

— А сега — каза Уолтър, когато Джордж, който до последно се бе държал храбро, усещаше как куражът го напуска, — една последна формалност — да вкараме топката вътре.

Разпространени са няколко типа удари за близко разстояние, а сред второ и треторазредните играчи на голф, всъщност три: Мътеца кокошка, Седящият паралистик и Лумбагов поклон. Уолтър си падаше по Мътецата кокошка. И щом зае приведена позиция и се приготви за удар, Козмо Ботс, който с госпожа Ботс и Анджела се бяха завърнали след оказване на първа помощ на Помсфорд Ботс, каза:

— Един момент, скъпи приятелю.

Уолтър се изправи и го погледна заплашително.

— Да?

— Не, нищо, нищо. Забравих, че зрителите не бива да дават напътствия на играчите. Критика след удара — да, но съвет преди него — не. Просто исках да ви кажа, че подходът ви е абсолютно погрешен. Продължавайте, драги, продължавайте.

Уолтър му хвърли още един страшен поглед и се наведе отново. И тъкмо замахваше със стика, госпожа Ботс изпищя пронизително:

— Ох, толкова съжалявам — каза тя, щом топката, ударена с все сила, изчезна в далечината. — Не исках да ви безпокоя, но точно пред топката имаше едно такова сладко бръмбарче и толкова се уплаших да не го ударите твърде силно.

Изправянето от позата на Мътеца кокошка по принцип е бавен процес, напомнящ факир, разгъващ се след труден номер, но Уолтър го направи за миг. В един момент той бе сякаш завързан на възел, в следващия — изправен в цял ръст, с мораво лице, облещени очи, а дишането му — като на двама хълцащи шотландци от история на Понсфорд Ботс. Само един поглед беше достатъчен, за да разбере, че сега е времето всички доблестни мъже да се съберат на помощ.

— Сок, Уолтър! — извиках припряно.

— По дяволите с този сок! — отвърна той и отмествайки ме настрана, започна да говори.

Гласът му беше ясен и висок и чух как Анджела ахна. И безспорно това, което говореше, би накарало всяко момиче да ахне силно.

Беше нещо критично, най-общо казано, изразено с безпощадна откровеност, по отношение на госпожа Ливандър Ботс — маниерите ѝ,

моралът ѝ, интелигентността ѝ и външният ѝ вид заедно с тези на сина ѝ Козмо Ботс. И въпреки че бях натъжен от това развитие на нещата в последния момент, не можех да не се възхитя на подбора му на думите. Много преди да достигне до заключителната част, госпожа Ботс и синът ѝ редом с нея тичаха към клуба с пепеляви лица.

Освободен от тяхното присъствие, Уолтър потъна в размисъл. След това изведнъж, все едно че се пробужда от транс, раменете му се отпуснаха, а стикът се изхлузи от ръцете му.

Беше видял Анджела.

— О, здравей. Значи се върна?

— От известно време съм тук.

Той кимна сериозно.

— Случайно да чу нещо?

— Да.

— Сега вече знаеш що за човек съм. Ъ-ъ, как се казваше?

— Сатана в човешки образ.

— Точно така. Сатана в човешки образ.

— Точно такъв, какъвто обичам.

Той я изгледа невярващо.

— Искаш да кажеш, че няма да се отдръпнеш в ужас?

— Нито на милиметър — каза момичето и дори от мястото, където бях, можех да видя, че очите ѝ са озарени от любовта. — Искрено ти се възхищавам. Крайно време беше някой смел човек да се появи и да каже на леля Ливандър и на братовчед ми Козмо къде им е мястото. Единствено съжалявам, че чичо Понсфорд не беше тук, за да можеш да го информираш какво мислиш за историите му на диалект. О, Уолтър, знаеш ли, че сериозно обмислях да разваля годежа, защото ми изглеждаше толкова безгръбначен. Начинът, по който казваше на леля Ливандър колко се възхищаваш от книгите ѝ и я питаше дали редовно работи или чака вдъхновението, бе отвратителен. И този сърдечен смях всеки път, когато чичо Понсфорд разказваше историята за двамата зарзаватчи, които отишли в рая. И навикът ти да благодариш на Козмо за съветите му, когато човекът, за когото искам да се омъжа, би трябвало да го цапардоса с нещо тъпо. Би ли те учудило тогава защо изпитвах неприязън?

Счетох за уместно и аз да кажа някоя дума.

— Той го правеше заради вас. Мислеше си, че бихте предпочели да не се дърли с близките ви роднини.

— Да, сега разбирам. Очите ми се отвориха.

Уолтър, който преглъщаше като малко кученце, опитващо се да глътне кокал, твърде широк за храносмилателния му тракт, се опита да заговори.

— Хайде да се уточним. Предполагам, всички са съгласни, че аз съм сатана в човешки образ?

— И без съмнение най-лошият от всички.

— Но... точно тук искам внимателно да ми следиш мисълта... нямаш нищо против сатани в човешки образ, така ли?

— Ни най-малко.

— Странно — каза Джордж Портър, който изникна отнякъде и се присъедини към групата. — Повечето момичета не ги харесват. Мейбъл реши, че аз съм един от тях, когато я критикувах за начина, по който готви пащърнак, което доведе до нарушаване на хармонията между нея и мен. Радвам се да отбележа, че сега всичко е изгладено. Тя си призна, че не я бива по пащърнака. Всичко това идва да покаже...

— Не се бъркайте в тази работа, Джордж Портър — каза Уолтър и се обърна отново към Анджела. — Тогава няма да имаш нищо против да забием камбаните на щастието — да речем, не тази, а следващата сряда?

— Нищо не би ме зарадвало повече.

Уолтър я притисна до себе си, използвайки смъртна хватка и известно време останаха така. После, нежно освобождавайки се от прегръдката му, тя го хвана подръка и го отведе. Аз и Джордж Портър също се запътихме към клуба да пийнем по един портокалов сок.

---

[1] Рицаря Баяр — Пиер дю Терей (1474–1524) — френски рицар, покрил се със слава при трима крале: Шарл XШ, Луи XIV и Франсоа I — Б.пр. ↑

[2] Блат, Уилям (1754–1817) — британски адмирал, участвал в последното плаване на капитан Кук. През 1789 г. като капитан на кораба „Баунти“, след бунт на екипажа на кораба, той е бил оставен сам в открито море. Открил е островите Тасмания и Фиджи — Б.пр. ↑

[3] Стрептококи (мед.) — болестотворни бактерии по горните дихателни пътища — Б.пр. ↑



[4] Alter ego (лат.) — моето второ аз — Б.пр. ↑

[5] Камю, Албер (1913–1960) — френски писател, носител на Нобелова награда през 1957 г. — Б.пр. ↑

[6] Меча Екскалибур — става въпрос за крал Артур и неговият магически меч — Б.пр. ↑

## ДЕСЯТЪК ЗА БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ

Слухът, прелитащ насам-натам из лондонските клюкарски канали, че Стенли Федърстоунхо Укридж, хронично безпаричен гневен млад мъж, се размотава из столицата бѣкан с пари, достигна до мен, когато току-що се бях върнал от почивка в провинцията. Честно казано, изобщо не повярвах. Изсмях се на неправдоподобната история, въпреки че срещнах един човек, който се кълнеше, че срещнал един друг, който действително го бил видял с пари. Чак когато се натъкнах на нашия общ приятел Джордж Тъпър на Пикадили, започнах да си мисля, че може би има нещо вярно в това.

— Укридж? — каза Джордж Тъпър. — Да, мисля, че по някакъв начин е успял да се докопа до някакви пари. Ще ти кажа защо мисля така. Тази сутрин дошъл у нас, докато съм бил в банята, и когато излязох, той си беше отишъл. Искам да кажа, беше си отишъл, без да се опита да изкрънка от мен дори два шилинга, нещо, което досега не се беше случвало в историята на човечеството. Но трябва да тръгвам — добави Джордж, който, както бях забелязал, изглеждаше угрижен и малко отнесен. — Тръгнал съм към полицейския участък. В дома ми е имало обир.

— Не думай!

— Да. Позвъниха ми току-що в Клуба. Както изглежда, изчезнали са ми един костюм, шапка, две ризи, няколко чифта чорапи и една кафява вратовръзка.

— Мистерия!

— Да. Е, довиждане.

— Довиждане — отвърнах и се запътих към Укридж.

Открих го в квартирата му, с крака на полицата на камината, пенснето му накриво и както обикновено в дясната ръка държеше халба с освежителна бира.

— Здравсти, братле — поздрави той, помахвайки гостоприемно крак. — Отново у дома след почивка, а? Възвърнал си розите на бузите, както забелязвам. Аз също се чувствам екстра. Съвсем наскоро

изпитах духовно изживяване, от което съм в приповдигнато настроение.

— Остави духовното и приповдигнатото. Ти ли сви шапката, костюма, чорапите, ризите, обувките и кафявата вратовръзка на Джордж?

Не претендирам, че проявих кой знае каква прозорливост, като зададох този въпрос. Просто рутина. Винаги, когато изчезват костюми, ризи, чорапи, вратовръзки и други подобни, шефовете в Скотланд Ярд започват разследването си от С. Ф. Укридж.

Стенли се засегна, като че ли изборът ми на думи го бе наранил.

— Свил ли? Не обичам тази дума. Взех назаем изброените вещи, да, защото знам, че истински приятел като Тъпи не би издрейбнял, особено когато имам нужда. Нужни са ми, за да впечатля човека, с когото ще обядвам утре. Разбираш ли, трябва да си подсигурия една работа, която носи заплата като на принц. Този тип е приятел на леля ми — имаше предвид госпожа Джулия Укридж, богатата писателка — а леля ми, научавайки че той търси частен учител за сина си, предложила мен. И сега, след като Тъпи ми преотстъпи от изобилието си, работата е в кърпа вързана. Дори само вратовръзката ще е достатъчна, за да бъде одобрен.

— Радвам се, че най-после ще се захванеш с някаква работа, но как, по дяволите, ще обучаваш нечии синове? Нямах кой знае колко много в главата от необходимия артикул.

— Достатъчно, за да мога да се справя с едно дванайсетгодишно дете със сврача физиономия. Сигурно ще благоговее пред мен като пред някой от световните умове. Освен това задачата ми, както ме информира леля, ще бъде повече да се грижа за младежа — да го водя в Британския музей, до Олд Вик и т.н. Все неща, които мога да върша без проблем. Тъпи ядосан ли изглеждаше от загубата?

— Мисля, че да, малко.

— Лошо. Но нека да ти разкажа за моето духовно преживяване. Вярваш ли в ангели-хранители?

Казах, че не съм сигурен.

— В такъв случай, можеш вече да си съвсем сигурен — каза Укридж строго, — защото ги има на тумби. Моят е направо фамозен. Днес следобед, без никакво съмнение, беше на поста си, направлявайки ме с любяща ръка далеч от кашата, в която почти се бях

засилил да затъна до гуша. Подведен от съветниците си, бях сигурен, че животното няма как да не спечели.

— Какво животно?

— Един кон. Догзбоди. На надбягването в Кемптън Парк.

— Той загуби. Четох във вечерния вестник.

— Точно така. В това е цялата работа. Нека да ти изложа фактите в цялата им последователност. Знаейки, че за да получа тази работа на частен учител, трябва да изглеждам спретнат и стегнат, аз хукнах към Тъпи и се снабдих с необходимия реквизит. След това отидох в Уимбълдън да видя леля, понеже ми беше казала да съм там точно в дванайсет, защото искала да си поговорим. И едва ли ще ми повярваш, но първото нещо, което тя направи, бе да ми даде петнайсет лири, за да си купя ризи, вратовръзки и всичко останало, тъй като бе достигнала до същото заключение като мен — колко е важен външният вид на една стока. И ето ме с колосалната сума от петнайсет лири в джоба. И тъкмо си тръгнах, когато Бартър се присламчи към мен.

— Бартър?

— Нейният иконом. Та присламчи се към мен и ме попита през стиснати устни дали искам да спечеля много пари. Аз вече бях спечелил много пари, но всяка добавена сумичка би направила авоарите ми още по-големи, така че подканих честния човек да продължи и той ми каза: „Заложете и последната си риза на Догзбоди в Кемптън Парк днес следобед и не се страхувайте от нищо“.

— Изпитах странно чувство, братле. Един човек в кръчмата вече ме беше посъветвал да направя тази инвестиция, а и Бартър, както се виждаше, бе подочул нещичко — той усърдно следва етиката. Струваше ми се, че такава информация, идваща от такъв източник, се сипе направо от небето. Затова реших да отида и да заложа цялото си имущество. Когато хванах следващия влак за Лондон, единствените ми страхове бяха да не пристигна твърде късно в офиса за залаганията на моя букмейкър. Такива неща, знаеш, не стават по телефона. Не издавам никаква тайна, братле, като казвам, че кредитът ми не е много добър — знаех, че Джим Симпс, който пази облозите, би поискал непременно аванс в брой, когато се обърна към него. Часът бе един без двайсет, когато слязох от влака и тъй като надбягванията, в които участваше Догзбоди, започваха в един, трябваше да побързам. Но всичко се нареждаше добре; пристигнах достатъчно рано да отделя пет

минути и тъкмо да внесе залога, опипвайки петнайсетте лири в джоба, когато вратата се отвори и влезе — как пък точно сега се случи — един човек, на когото от две години дължах две лири, три шилинга и шест пенса за доставена стока. Той веднага ме разпозна и мисля, че никога дотогава не бях чувал някой да лае като хрътка, подушила толкова сполучливо следата.

„Хей — викна ми той, — от години те търся. Бих искал да уредим тази малка сметчица, господин Укридж.“ Оставаше ми само едно нещо.

— Да му платиш?

— Разбира се, че не. Да платя — и още как! Един бизнесмен не бива да прахосва капитала си, приятелю. Налагаше се стратегическо отстъпление и в следващия миг вече бягах като вятър, следван от него. И да завърша с две думи — когато се отървах от преследването, часовникът показваше един и петнайсет.

— Значи не успя да заложиш на Догзбоди?

— Не. И точно това имах предвид, като дадох този обет на моя ангел-хранител, който очевидно бе уредил нещата. В първия момент се чувствах отвратително, но по-късно, когато видях вечерния вестник, разбрах, че този ангел-хранител с ум като бръснач бе овладял сигурно ситуацията. Бях изключително благодарен и знаеш ли какво смятам да направя, приятелю? Ще раздам една десета на нуждаещите се.

— Какво?

— Нещо като благодарност. Ще тръгна по улици и улички и ще открия трима наистина заслужаващи помощ хора и ще им дам по един шилинг.

— Ама три шилинга не са една десета от петнайсет лири.

— Е, не точно, но приблизително...

— Десетата си е десета. Трябва да дадеш на всеки по десет шилинга.

— Не говори глупости, приятелче — отвърна ми Укридж.

Тази вечер се прибрах у дома късно, поради една или друга причина и направо бях шокиран на другата сутрин като видях колко е часа. Налагаше се да действам бързо. В дванайсет трябваше да бъда в Клуба на заслужилия консерватор, за да взема интервю за вестник „Сънди“ от Хоръс Уонклин, известният писател, а знаех, че известните

писатели се цупят и потрепват нервно, когато измета на обществото (като мене) ги кара да чакат.

Тъкмо бях привършил набързо закуската и се оглеждах за чадъра си, който пазех за случаи като този (нищо не прави по-добро впечатление от небрежно сгънат чадър), когато Баулз, моят иконом, ме спря с внушителния си вид.

— Добро утро, сър. Господин Укридж се отби за малко скоро след като излязохте снощи.

Каза го с нежна нотка в гласа, която неизменно се появяваше, щом споменеше Укридж. По някаква причина, която така и никога не успях да разбера, той проявяваше някаква кучешка привързаност към този враг на човешката раса.

— Така ли?

— Дадох му чадъра.

— Ъ?

— Вашият чадър, сър. Господин Укридж ми каза, че би желал да го вземе назаем. Изрази желанието си да ви предам неговите най-сърдечни пожелания и да ви кажа, че очаква той — ще цитирам думите му — „да наклони везната“.

След около двацет минути с каменно лице позвъних на входната врата на Укридж. Съзнавах, че това отклонение до бърлогата му ще ме забави за срещата с Хоръс Уонклин, но просто се налагаше.

След като ме информираха, че отсъства, аз го видях да се задава по улицата. Носеше шапката на Тъпър, кривната весело, костюма на Тъпър, неговите чорапи, обувки и вратовръзка, а в ръка размахваше чадъра ми както циркаджия бастун. Рядко се случва да видиш по-натруфен човек.

Той изслуша ругатните ми със съчувствие.

— Знам как се чувстваш, приятелче. Добрият човек обича чадъра си. Но аз ще бъда много внимателен с него и ти ще си го имаш отново и завинаги по някое време днес следобед. Но за какво ти е проклетият чадър? Сега не вали.

Обясних му, че ми трябва, за да контрастира на увисналите ми панталони и на общата ми опърпаност.

— Ще взимам интервю от една голяма клечка от Клуба на заслужилия консерватор.

— Така ли? Ами аз точно там ще обядвам с моя човек. Кого ще интервюираш?

— Хоръс Уонклин, писателя.

Стенли се стъписа.

— Хиляди дяволи, приятелю, това е най-удивителният съвпадък, който някога ми се е случвал. Това не е някой друг, а старият татко Уонклин, птичката, която търси частен учител за сина си. Леля ми се сприятелила с него на последната годишна вечеря на клуба „Перодръжка и мастило“. Боже, работата започва да потръгва. Оттук трябва да извлечем печалба. Ето какво трябва да направиш, момчето ми. След като измъкнеш мнението му по въпросите, дето си решил да дискутирате...

— Съвременното момиче.

— След като чуеш всичко, което има да ти изпее за съвременното момиче, кажи: „О, между другото, господин Уонклин...“ Не мислиш ли, че дотогава ще се обръщаш към него с Хоръс?

— Не, едва ли.

— Тогава, господин Уонклин. „О, между другото, господин Уонклин — казваш, — моят стар приятел Укридж ми спомена, че ще обядва с вас днес и че възнамерявате да го ангажирате да набие малко акъл в празната чутура на проклетото ви изчадие. Не бихте намерили по-подходящ човек, на който да поверите малкия тъпанар. Познавам Стенли Укридж от много години и мога уверено да заявя...“ Следват локуми, за които знам, че мога да ги оставя на теб. Подхвани го здраво, приятелю. Нека златните ти слова се стичат като мед. Наистина, това е необикновен късмет. През цялото време си мислех, че заслужавам някаква отплата за благородната си постъпка.

— Каква благородна... О, да не говорим за милосърдието?

— Точно така.

— Кога смяташ да започнеш да ръсиш пари наляво-надясно.

— Вече започнах. Всъщност, на практика свърших. Остана ми само още един човек.

— Дал си вече на двама?

— Да. И нямам нищо против да ти кажа, че това направо ме съсипа. Надявам се, че моят домакин няма да си спести подкрепителните на обяд, защото се нуждае от нещо хранително. Всъщност вторият случай ме разтърси истински. Първият бе лесна

работа. Видях един опърпан мъж, застанал до една кола, очевидно искаше да трогне момичето зад волана. Аз само приближих и казах: „Вземете, добри ми човече“ и поставих един шилинг в ръката му, и се отдалечих бързо, за да избегна благодарностите му. Обаче следващият...

Укридж потрепери. Свали шапката на Джордж Тъпър и избърса челото си с нещо, което разпознах като една от носните кърпички на Джордж Тъпър.

— Не мина ли гладко?

— Беше цяло изпитание, стари приятелю, изпитание, от което излязох разтърсен. Конституцията на Великобритания, как ли не!

— Ъ?

— И Петър плет плете, през три плета преплита.

— Ти с всичкия ли си?

— Да, но полицаят не мислеше така.

— Какъв полицай?

— Дълга история.

Пред погледа ми премина образа на Хоръс Уонклин да крачи из пушалнята на Клуба на заслужилия консерватор, да поглежда часовника си и да мърмори: „Не идва той“, но веднага го пропъдих. Колкото и да закъснеех за пиршеството, трябваше да разбера за тази мистерия с полицаи, Конституцията на Великобритания и разни плетове и преплитания.

— Давай нататък — казах.

Укридж затегна вратовръзката на Джордж Тъпър, махна една пращинка от ръкава на сакото на Джордж Тъпър и ме мушна приятелски в корема със собствения ми чадър.

— Приятелю — каза той искрено, — съветът, който бих дал на всеки млад човек, навлизащ в живота, е този. Ако смята да се поддава на естествените си импулси, да се огледа, преди да го стори, да не би зад него да стои някой, който е два метра висок и пропорционално широк. Този, дето ми се падна, май беше над два метра.

— Кой?

— Нали ти разказвам. В пощата. След като дадох един шилинг на орфания старец, се сетих, че трябва да си купя марки, така че — след като бях в състояние да посрещна този разход — се запътих към онази поща, дето е на ъгъла до хотел „Странд“, за да си купя малко. Влязох



вътре и видях само един клиент пред мен на гишето за пощенски марки, очарователно младо момиче, бих казал от стенографския бранш. Тя си поръчваше марки от по две пени и половина и както всички момичета в подобно положение, от такъв дребен случай направи цяло представление. Когато ти или аз усетим нужда да си купим марка, влизаме в пощата, казваме какво желаем, взимаме каквото ни трябва и си отиваме. Обаче момичетата обичат да се мотаят и да превърнат случката в обществено събитие. Така че докато стоях там, имах достатъчно време да позяпам наоколо и да разгледам детайлите. Между тях беше и дамската чантичка на момичето, която бе оставила на гишето до себе си. Развълнувах се, приятелю. Това беше една от онези покъртително евтини чантички, които красноречиво говорят за истинска бедност. Също и шапката ѝ.

— Не всички можем да свиваме шапките на хората — подметнах язвително, но на моите думи не беше обърнато никакво внимание.

— Сърцето ми се късаше за милото бедняче. Много добре знаех по колко получава на седмица такова момиче. Не повече от три-четири лири, които ти или аз бихме похарчили само за една вечеря в „Риц“.

От мисълта, че Укридж вечеря в „Риц“ и си плаща, ми секна дъха, така че той можеше да продължи, без да мога да го прекъсвам.

— Та, казах си: „Ето къде ще направя второто добро дело за деня“. Но този път, приятелю, не ставаше въпрос само за един шилинг. Реших да я обогатя с цяла лира.

— Боже мой!

— Да, спокойно можеш да казваш „Боже мой!“ . Но такъв съм си. Това е Стенли Укридж. Любвеобилен, щедър, не броя стотинките, когато се разчувствам. Проблемът беше...

— Как да ѝ дадеш парите?

— Точно така. Не можеш да тръгнеш да раздаваш лири на хубави момичета, когато не са те представили. Всъщност можеш, но това би могло да доведе до някои недоразумения. Както и да е, няхах време за много размишления, защото от улицата се чу невъобразим трясък и момичето отиде да види какво се е случило, оставяйки чантичката си на гишето. Да я отворя и да мушна вътре един съкровищен бон ми отне само миг и тъкмо се отдръпвах, мислейки си, че този път съм извършил много по-добро дело от когато и да е, когато една тежка ръка се стовари върху рамото ми и се появи този двуметров тип. Без да

забележа, този тип се наредил след мен на опашката и от пръв поглед разбрах, че е от онези съзнателни граждани, които причиняват само неприятности. С едно рязко „Хванах ли те!“ той ме поведе към улицата. Съпротивата беше безсмислена. Мускулите на яките му ръце бяха като железни обръчи.

— Това вашата чанта ли е, мадам? — обърна се той към момичето, което наблюдаваше катастрофата на две таксита. — Хванах този човек да тършува в нея. Полицай! — извика двуметровият към близкото ченге, което председателстваше местопроизшествието и ченгето довтаса.

Нямаше какво друго да се направи, освен да изложи фактите. Така и направих, но разказът ми бе приет доста скептично. Виждах, че им се струва доста плосък. За щастие точно в този момент момичето, което проверяваше съдържанието на чантичката си, нададе остър писък, оповестявайки, че парите ѝ са с една лира повече, така че невинността ми бе доказана. Но не и умственото ми здраве. Тези ченгета хал хабер си нямат що е чист алтруизъм. Щом хванат някой да пъха банкноти в чантичките на непознати хора, имат само едно обяснение за случая. За голям мой късмет, поради ранния час, а и защото си пазех място за обедния банкет с Хоръс Уонклин, на който щях да присъствам безплатно, та така се случи, че от снощи не бях се освежавал с нищо алкохолно, така че когато полицаят ми каза: „Я ми лъхнете“, той надуши само мирис на кафе и яйца с бекон. Забелязах, че това го разтърси из основи. Но тези ченгета не се предават толкова лесно. Борят се до край. Накараха ме ясно да произнеса „Конституцията на Великобритания“ и „Петър плет плете, през три плета преплита“, а в допълнение към това трябваше да ходя по права линия, надлежно начертана от двуметровия с тебешир на тротоара. След разкритието на момичето, той демонстрираше поведението на тигър, току-що лишен от плячката си. А знаеш ли, приятелю, колко е уничително да те карат да казваш „Петър плет плете, през три плета преплита“ и да ходиш по начертана с тебешир линия пред насъбралата се тълпа. Когато най-накрая ме пуснаха, нервната ми система се беше разстроила и цялата тази случка ме накара да взема твърдото решение третото ми добро дело, последното, да бъде лесно, иначе щях да го прескоча.

Оказа се, че е доста лесно. Докато говореше, към нас приближи един оръфан индивид във вопиюща нужда от едно бръснене. Видях как погледът му грейна щом се спря на великолепия костюм на Укридж. Той попита Укридж дали е склонен да спаси един човешки живот. Укридж каза да, ако това може да се уреди за шест пенса. Оръфлякът го увери, че шест пенса ще са достатъчни, след като осигуряваха хляб, от който той силно се нуждаел. Каза, че не е вкусвал хляб от дълго време и шест пенса биха му дошли много добре. Парите размениха собствениците и доста се учудих от прекалено възторжената благодарност на получателя. Той побутваше и прегръщаше Укридж като брат, който не е виждал много отдавна. Никога не бих си представил, че шест пенса оправдават тези силни чувства, но ако много си падате по хляб, сигурно гледате на тези неща от друг ъгъл.

— Трогателно — каза Укридж, намеквайки за демонстрацията на самоукия доктор остеопат.

— Много трогателно.

— И все пак ми олекна. Отсега нататък, по дяволите всички бедни. Тръгваш ли?

— Да. Вече съм закъснял с дващсет минути.

И поех по пътя към Клуба на заслужилия консерватор на Нортъмбърланд Авеню.

С облекчение открих, че другата половина от компанията още не се бе появила на уреченото място. Настаних се на една маса в ресторанта и след още четвърт час приятно прекаран в наблюдение на това как консерваторите се щурат насам-натам по посока на хранилките, видях как портиерът ме посочва на един господин с лъскав цилиндър, който току-що беше влязъл. По уверената походка право към мен, аз стигнах до заключението, че това трябва да е авторът на поредицата прекрасни романи, проникващи в страстното сърце на Жената и т.н., в резултат на което той бе идеален гост за интервю по въпроса за съвременното момиче.

— Господин, ъ-ъ? От „Сънди Диспач“? Здравейте. Надявам се, че не чакате отдавна. Малко позакъснях. Трябваше да се отбия вкъщи за нещо.

Хоръс Уонклин беше висок, слаб, жилав мъж, малко над петдесетте, с дълъг и жилав врат, в момента скрит от най-високата яка на риза, която бях виждал, шита, за да бъде носена от човек. Изглежда

му причиняваше доста неудобство, защото видимо се гърчеше и си помислих, че се чувства дискомфортно в сутрешно сако и панталони на райета, които допълваха облеклото му. Но не можеше да се оспори ефектността на сценичния му костюм. Соломон с цялата си слава и Укридж в двуредния костюм рибена кост от сив туид на Джордж Тъпър с реверите си последна мода не можеха да се сравнят с превъзходно тапицирания литератор.

Казах, че много ще съм му благодарен, ако сподели с мен мнението си за съвременното момиче и очите му се озариха, като чели се зарадва, че съм му задал този въпрос. Той седна и започна да говори и още от самото начало стана ясно, че имаше напълно негативно отношение към съвременните момичета. Той не приемаше тяхната деспотичност, упоритостта им всичко да правят на своя глава, липсата на уважение към родителите и манията им да се държат като — цитирам думите му: „както би се изразил Баулз — проклета гувърнантка“.

— Опяват, опяват и само опяват! — каза Хоръс Уонклин, очевидно размишлявайки върху някой епизод от биографията си, за който не знаех нищо. — Опяват, само опяват!

След като бе говорил десет минути, предоставъчен материал за моята статия, той млъкна и ме погледна настоятелно.

— Семееен ли сте?

Казах, че не съм.

— Дъщери имате ли?

— Нямам дъщеря.

— Ах! — усетих завист във въздишката му. — Виждам, че ризата ви не е колосана.

— Да.

— Яката също.

— Да.

— И носите сиви фланелени панталони с провиснали колена.

— Да.

— Щастливец! — каза Хоръс Уонклин.

Докато говореше, млад мъж влезе в клуба и щом съзря моя събеседник, се спря стъписан.

— Хей, чичо Хоръс! — възкликна той. — Издокарал си се като най-големите любовници през вековете. Защо си се маскирал така?

Облякъл си се като джентълмен.

Хоръс Уонклин въздъхна дълбоко.

— Патриша ме накара да се върна вкъщи и да се преоблека.

— Твоята плът и кръв? Дъщеря ти Патриша?

— И тя, и сестра ѝ ме тормозят от месеци за начина, по който се обличам.

— И много правилно.

— Изобщо не е правилно — каза Хоръс Уонклин и се размърда неудобно. Дали от раздразнение, или защото твърдата яка на ризата го убиваше, не можах да разбера. — Защо да не може да се обличам удобно! Не съм граф. Не съм посланик. Аз съм писател. Погледни този млад човек, който е също човек на перото. Погледни Балзак — обичал е да носи само расо. Виж...

— Не мога да гледам никой друг, освен теб. Възхитен съм. Не са ли удобни тези неща, дето ги носиш?

— Разбира се, че не са удобни. Изживявам агония. Но трябваше да ги облека. Патриша и сестра ѝ настояваха — каза Хоръс Уонклин и аз си помислих какво подходящо би било последното, ако полицаят го бе използвал в случая с Укридж. — Патриша ме докара тук с колата. Опяваше през целия път и тъкмо бях излязъл, когато тя ми казваше, че ако продължавам да ходя като бедняк, някой като нищо би ми казал: „Вземи, добри човече“ и би ми дал един шилинг, когато някакъв човек се приближи и каза: „Вземи, добри човече“ и ми даде един шилинг.

— Точно по сценария.

— Да — каза Хоръс Уонклин и млъкна замислено. — Може да си представите какво последва — продължи той, като прекара пръст под яката си с надеждата да я разхлаби. — Патриша каза: „Видя ли!“ — нали знаете как жените казват „Видя ли!“ — и в края на краищата бях принуден да отида до вкъщи и да облека тези проклети неща.

— Изглеждаш чудесно!

— Знам, че изглеждам отлично, но не мога да дишам.

— А иска ли ти се?

— Разбира се, че искам. Ще ти кажа и още какво искам — тук Хоръс Уонклин стисна зъби, а в погледа му проблеснаха студени пламъчета — а това е, да срещна някъде някога отново онзи тип с неговото „Вземи, добри човече“ и да се разплатя с него както подобава.

Това, което съм наумил, е да го разкъсам на малки парчета с ръждясал нож.

— След като първо си го полял с вряло олио?

— Да — каза Хоръс Уонклин, след като прецени предложението и очевидно го одобри. — След като първо съм го полял с вряло олио, ще танцувам върху останките му. — После се обърна към мен. — Нямам какво повече да ви кажа, господин... Ъ...?

— Предостатъчно, благодаря.

— В такъв случай отивам в кафето, за да резервирам маса. Ще обядвам с племенника на Джулия Укридж — обясни той на младия господин.

В този момент помислих, че е твърде голям оптимист или точно песимист. Имах чувството, че щом разкажа съдържанието на току-що приключилия разговор, Укридж би преценил като по-благоразумно да се лиши от предстоящия гуляй. Укридж винаги е бил човек с отличен апетит, особено когато е поканен, но и най-пищният обяд би ви приседнал, щом разберете, че вашият домакин започва да ви залива с вряло олио и да ви реже на парчета.

Оказах се прав. Причаках го отвън на улицата.

— Здравсти, стари приятелю. Приключи ли с интервюто?

— Да — отговорих. — А ти приключи с обяда.

Докато слушаше разказа ми, подвижните му черти постепенно се издължиха. Години понасяне на „стрелите на свирепата съдба“<sup>[1]</sup> бяха закалили този човек, но не толкова, че да приеме последната част на историята безгрижно.

Както и да е, след като се бяхме отдалечили на известно разстояние, той започна да възвръща настроението си.

— Няма нищо — каза той и изрецитира:

*От ранно детство, та до днес  
свидетел бил съм как надеждите ми рухват.  
Дръвчета и цветя не съм обичал,  
но винаги загиваха те първи.*

Никога не забравям тези стихове, приятелю, преписвал съм ги петстотин пъти в училище, всеки път, когато занасях димка в класната

стая. Явно частните уроци няма да се състоят.

— Ако правилно разчетох погледа на Хоръс Уонклин, да.

— От друга страна, имам колосалната сума от петнайсет, не, сега са малко по-малко, нали така? Колосалната сума от... може би ще е добре да преброя парите. — Бръкна в задния джоб и ченето му увисна като повехнало цвете.

— Приятелю! Портфейлът ми го няма!

— Какво!

— Да, сега разбирам. Бил е оня тип, на когото дадох шест пенса. Спомняш ли си как ме опипваше?

— Спомням си. Ти се развълнува.

— Развълнувах — промълви Укридж тихо — е точната дума.

В този момент до нас се приближи някакъв опърпан човек. Лондон като че ли беше пълен с дрипльовци днес. Той отпрати бърз поглед към провисналите ми колена, отхвърли ме като потенциален източник на доходи и прехвърли вниманието си към Укридж.

— Извинете, че се обръщам към вас, сър, но не греша ли, че сте достопочтеният капитан Антъни Уилбърфорс?

— Грешите.

— Не сте капитан Антъни Уилбърфорс?

— Не.

— Но вие много приличате на капитан Антъни Уилбърфорс.

— Нищо не мога да направя.

— Много съжалявам, че не сте капитан Антъни Уилбърфорс, защото той е много щедър и благороден джентълмен. Ако кажех на капитан Антъни Уилбърфорс, че от дни не съм вкусвал хляб...

— Хайде, приятелю — нервно ме подкани Укридж.

Братската трапеза свърши. Нуждаещите се бедни бяха оставени без никой, който да се грижи за тях.

---

[1] Цитатът е от монолога на Хамлет от едноименната трагедия — Б.пр. ↑

## УФИ, ФРЕДИ И ПЕХЛИВАНИТЕ

Разговорите в пушалнята на клуба „Гъртеите“ се въртяха около организирането на желаещи да ходят в Албърт Хол да наблюдават шампионата по борба и един Харабия предложи да поканят Уфи Просър да бъде включен в експедицията.

— Уфи — подчерта той — има повече пъпки, отколкото човек с вкус би понесъл, и може би е най-близката прилика до парче сирене, някога произведено от човешката цивилизация. Но Уфи има едно забележително достойнство, което дори компенсира останалите му дефекти. А това е изумителната банкова сметка, а повече от ясно е, че ако се намери правилен подход към него, той би могъл да развърже малко кесията и да почерпи една вечеря след състезанията.

Предложението бе прието радушно и когато Уфи влезе малко по-късно, Харабията отпрати поканата си. За всеобщо учудване, вместо да се почувства поласкан от оказаната чест, милионерът на Клуба се отдръпна с явно отвращение и ужас. При споменаването на думата „борба“, на лицето му се изписа неприязън.

— Борба? — каза той. — Искате да харча пари за състезания по борба? Искате да плащам в брой, за да гледам гнусното гърчене на двама шкембести малоумници, които си губят времето, въргаляйки се върху тепиха и се държат като пощурели остеопати<sup>[1]</sup>? Борци ли? Как пък не! Изметът на земята. Искате ми се да изкопая една дълбока дупка и да събера всички борци по света, та да ги напъхам вътре, след като първо съм ги одрал с тъп нож и съм ги пекъл на бавен огън. Борци, а? Познай! Пфу, фу, ба, да! — каза Уфи Просър, завъртя се на петите си и излезе.

Една Скица наруши неловкото мълчание:

— Знаете ли какво мисля? — попита той. — Смятам, че Уфи не обича борците.

— Абсолютно същата мисъл ми хрумна и на мен, докато четях между редовете — съгласи се Харабията.



— Съвършено прави сте — обади се един Симпатяга. — Интуицията ви не ви е подвела. Тъкмо щях да ви предупредя, когато той влезе. Наскоро Уфи се беше замесил в една авантюра, свързана с борци, и изгуби доста пари. А вие знаете как преживява раздялата с пари.

Слушателите кимнаха. Когато ставаше дума за финанси, страстите на техния колега бяха пословични. Поне веднъж всеки един от присъстващите се бе опитал да бръкне в милионите на Уфи Просър, но винаги без успех.

— Затова той не си говори вече с Фреди Уиджън. Чрез него се беше забъркал в тая работа. Благодарение на Фреди, Джас Уотърбъри влезе в живота на Уфи. А щом веднъж Джас Уотърбъри влезе в живота ти, както ми каза Фреди, можеш спокойно да кажеш сбогом поне на част от имуществото си.

— Не си спомням дали друг път съм ви споменавал за Джас Уотърбъри. Разказвал ли съм ви за онзи купон на Вечерта на Аматорите в Ботълтън Ийст, когато Фреди пя, а на пианото му акомпанираше някаква тлъста особа, която Фреди бе намерил някъде из квартала? Да? Та значи, това е Джас Уотърбъри. По-късно същата вечер, по време на скандал в някаква кръчма се случило така, че Фреди спасил живота му и по силата на това оня мазник постоянно навестяваше Клуба и редовно изсмукваше от своя храбър спасител суми, вариращи от шест пенса до два шилинга. Сигурно ще си кажете, че ако човекът X спаси живота на човека Y, би трябвало първият да смуче пари от втория, а не обратното, но *noblesse oblige* на Уиджънови не позволява на Фреди да гледа по този начин на нещата. Той признава претенциите на Джас Уотърбъри и все още му позволява да го дои.

— Поредицата от събития, за които става дума в моя разказ — продължи Симпатягата — започна да се реди или както се казва там за поредиците преди близо месец. Била една ветровита сутрин около средата на май, когато Фреди, излизайки от Клуба, срещнал Джас Уотърбъри на стълбите пред входа. Няколко шилинга сменили притежателите си и тъкмо Фреди си тръгвал, когато другият увиснал на ръкава на палтото му и го задържал.

— Само секунда, друже — казал Джас Уотърбъри. — Искаш ли да спечелиш малко мангизи?

И Фреди, който се надявал да изкара малко мангизи още от времето, когато го изгониха от първата му детска градина, отговорил, че е много заинтригуван от думите на Джас.

— Ето, това е приказка — усмихнал се дебелакът. — Това е духът, който искам да виждам. Мога да те включа в най-голямата далавера след Монетния двор. Само ми отпусни двеста лири за текущи разходи и започваме.

Фреди се засмял глухо и безрадостно. Единственият път, когато имал на разположение такава сума, било когато чичо му, лорд Блистър, го помолил да подържи портфейла му, докато си изчетка цилиндъра.

— Двеста лири? — казал той. — По дяволите, Джас Уотърбъри, по начина, по който произнасяш тази сума, човек би си помислил, че съм Уфи Просър.

— Уфи Колко?

— Просър. Най-богатият в Търтеите. Копринено бельо, скъпи обувки, винаги с цвете в бутониерата, целият в пъпки, всяка една е получил заради литрите марково шампанско и винаги със забележителна издутина при вътрешния джоб, където държи балата с парите. От него искай двеста лири, мой заблудени приятелю от мас, а не от бедния просяк, който съвсем скоро не ще може да си осигури и насъщния хляб, освен ако гарваните не свършат своето.

И точно когато щял да продължи с още малко сардоничен смях при мисълта, че някой може да го сбърка с плутократ, Джас Уотърбъри произнесъл тези исторически думи:

— Защо не ме запознаеш тогава с този свой приятел-джентълмен? Ако се съгласи да инвестира — получаващ твоята комисионна.

Фреди го изгледал втрещено. Ако някой само преди половин час му бе казал, че ще погледне Джас Уотърбъри и той ще му се стори почти красив, той би се отнесъл към това с насмешка. Но сега се случило точно това.

— Комисионна? — прошепнал той. — По дяволите, това е вече разговор. Отиваме още сега и ще го намерим. Колко е часът? Единайсет и половина? Ще го сварим да закусва.

Мисията им се увенчала с голям успех. На следващата сутрин седях на бара и си напарвах сливиците, когато Уфи нахлу и от факта, че погледът му блестеше, а пъпките лъщяха, аз усетих, че е открил

начин как да увеличи отвратително голямата си банкова сметка. В спокойно състояние, както знаете, очите на Уфи са като на умряла риба, но когато си мисли, че е открил начин да увеличи отвратително голямата си банкова сметка, те се озаряват от странен блясък.

— Ей, вие — каза той, — разбирате ли нещо от борба? Професионална борба, имам предвид. Без никакви правила<sup>[2]</sup>. Възможност за големи залагания, нали така?

Казах, че винаги съм бил на същото мнение, особено по̀ на север.

— Така казва и моят човек, Уотърбъри — обясни Уфи. — Вчера Фреди Уиджън ми домъкна някакъв образ на име Уотърбъри, да сме се запознаели, и той ми направи предложение, което изглежда страхотно. Явно познава някой и друг борец и иска да вложи двеста лири за начален капитал, като схемата е следната: той наема зала в някой от северните индустриални градове, разгласява двубоя, прибира и паричките. Казва, че спокойно може да обяви събитието за Европейско първенство, защото там, на север, кой ли ще ти знае дали еди-кой си е шампион или не. След това организираме реванш, след това финален двубой за определяне на победителя, а после — всичко отначало някъде другаде. Ще паднат купища пари.

Сърцето ми посърна при мисълта, че Уфи ще печели още пари, но трябваше да се съглася. Такава поредица от състезания при всички положения е обречена на успех. В онези индустриални градове на север кръвта е много буйна и на практика беше сигурно, че жителите ще дотичат в тръс с хиляди.

— Днес следобед отивам в една кръчма в Барнс да огледам момчетата. Според Уотърбъри, няма съмнение, че са първо качество. Сигурно ще спечеля цяло състояние. Разбира се, трябва да плащам заплати на борците, делът на Уотърбъри, на Фреди плащам десет процента комисионна, но и при това положение печалбите трябва да са огромни.

Той облиза устните си и чувствайки, че може би и моят час е дошъл, аз го помолих за пет лири назаем до сряда. Той каза: „Не, в никакъв случай!“ и с това епизодът приключи.

В два часа същия следобед Уфи отпрашил в двуместната си спортна кола към „Белият елен“ в Барнс и в три без двацет, Джас Уотърбъри, по-мазен от всякога, го запознал с двамата борци свободен стил.

Изживяването било зашеметяващо. Той ми каза, че първото му чувство било на учудване — как е възможно толкова човешка плът да се събере на едно място. Ако някой канибалски вожд ги видел, би изцвил от радост и веднага би се хванал за ножа и вилицата с чувството, че най-после службата по снабдяване си е свършила работата; а ако решиш да ги свариш заради лойта, можеш да изкараш достатъчно за свещи, с които жителите на Барнс да си светят година и четвърт.

Ако трябва да съм по-обстоен, двойката се състояла от един страшно затлъстял грубиян, който приличал на горила, която чудесно се е справяла с тонове банани, и втори страшно затлъстял грубиян, пред когото и хипопотам би изглеждал елегантен. Двамата притежавали малки блестящи очички, никакви чела и повече косми по тялото, отколкото бихте си помислили, че е възможно.

Джас Уотърбъри ги представил:

— Господин Порки Джъп и господин Плъг Бошър.

Господата Джъп и Бошър казали, че са щастливи да се запознаят с Уфи, но Уфи не бил сигурен, че би могъл да погледне на нещата от този ъгъл. Минало му през ума, че ако се разхожда по тиха уличка някоя безлунна вечер и трябва да срещне двама души — това били двамата, които би желал да срещне последни. Целият им вид създавал впечатлението, че никой не е в безопасност, ако те не са вързани с най-здравите вериги.

Това убеждение се засилило по време на демонстрацията по борба свободен стил, която устроили специално за него. Било нещо като да си свидетел на бой между двама грубияни от каменната ера. Те пръхтели, сумтели, търкаляли се, скачали един върху друг, хващали се един друг за гушите, нанасяли си удари по лицето и правели най-невероятни неща със stomасите си. За Уфи останало мистерия как не се залепили един за друг.

Когато тази оргия свършила, той бил целият блед под пъпките си и дишал тежко като елен, подгонен от глутница ловджийски кучета, но с твърдото убеждение, че точно такава нещо трябва да се пробута на дрипльовците от севера. Щом се съвзел, той казал на Джас Уотърбъри, че веднага ще подпише чек и след като направил това, те се разделили; Джас и човекоподобните се отправили към някаква къща извън града, където последният щял да контролира подготовката им далеч от

изкушенията на големия град, а Уфи — към дома в своя удобен двуместен автомобил с мисълта, че в най-скоро време банковата му сметка ще се подуе все едно е хванала воднянка.

Първоначалното му намерение, отчасти, за да държи бащински под око инвестицията си, а и защото искал още веднъж да види как масовите убийци правят пируети върху стомаха на противника си, било в близките дни да хвърли едно око на тренировъчния лагер. Обаче поради една или друга причина все не можел да го направи и затова цели две седмици продължавал да носи зараза из столичния град.

Както и да е, Уфи предполагал, че Джас Уотърбъри държи нещата под контрол. Представял си го как се поти във и около къщата, без да се щади — неизлично петно върху местния пейзаж. Точно затова много се изненадал, когато една сутрин Фреди нахлул в Клуба и му казал, че въпросният нехранимайко го чака в приемната.

— Изглежда сломен и зловещ — казал Фреди. — Когато ми поиска два шилинга, беше толкова отнесен и странен. Мислиш ли, че нещо лошо може да се е случило с нашия план?

Точно това си мислел и Уфи. Присъствието на тази лоена топка на Доувър Стрийт, когато би трябвало да се търкаля някъде из глухата провинция, го хвърлила в размисъл. Запътил се към приемната, последван от Фреди, и намерил Джас Уотърбъри да дъвче изгаснала пура и да оглежда програмата на Клуба одобрително.

— Хубаво местенце си имате тук — казал Джас Уотърбъри.

На Уфи не му било до празни приказки.

— Остави сега това хубаво местенце. Какво става с твоето хубаво местенце? Защо не си в къщата при главорезите?

— Точно така — допълнил Фреди. — Мястото ти е при тях.

— Истината е там, приятели — казал Джас Уотърбъри, — че възникна неприятна ситуация и си помислих, че трябва да я обсъдим. Двамата се скараха. Приятелството се пропука, ако разбирате какво искам да кажа и като че ли работата отива на по-зле.

Уфи не схванал нищо от тези думи. Нито пък Фреди. Уфи попитал какво, по дяволите, значение има това, а Фреди попитал какво значение има това, по дяволите.

— Сега ще ви кажа какво значение има това, приятели — казал Джас Уотърбъри, затъквайки пурата зад ухото си с физиономия на

тайно страдаща бучка маргарин. — Докато не оправим тази пукнатина, провалът ни е абсолютно сигурен.

И с няколко думи им обяснил ясно цялата сериозност на ситуацията.

Професионалната борба, както изглежда, е крайно деликатна и прецизна работа, с която не можеш просто ей така да се захванеш, разчитайки на добър резултат само на моментно вдъхновение. Случаите на нанесени тежки повреди от удари като тези, извършвани от Порки Джъп и Плъг Бошър, се шлифват само с постоянни репетиции; всеки един ход, чак до скърцането със зъби, се премисля внимателно в тихото уединение на кабинета и се шлифова до най-малката подробност с търпение и упоритост. В противен случай нещата не изглеждат както трябва и публиката негодува. Следователно, най-важното нещо, което трябва да изпитват един към друг борци, които подготвяш да излязат на арената, е взаимна симпатия и сърдечно желание да си сътрудничат. И съвсем доскоро такава симпатия съществувала между Порки Джъп и Плъг Бошър в изобилие, като всеки един помагал на другия безкористно за доброто на представлението.

За да им даде пример за какво става дума, Джас Уотърбъри им разказал как един ден Порки дошъл, след като се бил отдал на размишление за известно време, и предложил на Плъг да го фрасне по носа, защото това щяло да има страхотен ефект и не почувствал нищо след удара, освен съвсем незабележимо гъделичкане. След това, за да не остане назад в добронамереността си, Плъг оставил стомаха си незащитен на разположение на другия, подканяйки го да скача върху него до насита; той имал толкова много стомах, че едва би забелязал, ако някой прави скок-подскок върху него.

— Просто двама много добри приятели — казал Джас Уотърбъри, — като ония там, как им бяха имената, от библията. Беше прекрасно да ги наблюдаваш как работят. Но сега така са се озверили, че не мога да кажа какво ще излезе от цялата тази работа. Ако не се беше появила тази пукнатина в отношенията, щяхме да имаме едно хубаво вълнуващо представление, забавно и пълно с напрежение от началото до края, но ако продължават да се сърдят един на друг, нищо няма да се получи. Всичко ще свърши за две минути, защото Плъг може когато си поиска за две минути да насмете Порки, дори само с

една ръка. И тогава какво? Хората ще започнат да ни замерят с празни бутилки и да викат: „Измама!“

— Това е без значение — казал Уфи, посочвайки добрата страна.  
— Нали ще са си платили билетите?

— Ами реваншът? Ами решаващият мач? Ако първият двубой се провали, другите пред празни трибуни ли ще бъдат?

Едва тогава двамата слушатели разбрали накъде бие Джас и Фреди, целият разтреперан при мисълта, че може да изгуби комисионната си, изплакал горчиво и трескаво заръфал дръжката на чадъра си. Що се отнася до Уфи, на лицето му се появил страдалчески израз, който се местел от пъпка на пъпка като алпийска коза от скала на скала и с неизразимо усилие попитал докъде е стигнал разривът между двамата. Наистина ли отношенията между двамата джелати са станали толкова обтегнати?

— Все още си говорят.

— Това е добре.

— Не, не е добре — поправил го Джас Уотърбъри. — Защото всеки път, щом си отворят устите, то е, за да си отправят хапливи забележки. Казвам ти, ако искаш отново да видиш парите си, трябва да дойдеш и да се опиташ да ги вразумиш.

Уфи казал, че двуместната му кола е пред Клуба и че е нужно веднага да тръгват. Фреди също искал да отиде, но Уфи не му позволил. Когато целият си разтреперан и в погледа ти се чете само катастрофа, не ти трябва никакъв Фреди Уиджън. Джас Уотърбъри попитал Фреди дали може да му заеме два шилинга, Фреди му отговорил, че вече му е дал. Джас Уотърбъри казал: „О, извинявай, забравих. Ето виж, това показва до каква степен ме е разстроила тази история“ и заедно с Уфи отпрашили.

Да кажа, че Уфи целият треперел, означава, че давам много повърхностна картина на чувствата му. Те били такива, че само гений като Шекспир би могъл да ги запечата на хартия и при това само ако вложи цялото си старание.

Това, което смаяло Уфи най-много, било мистериозността на случката. Та значи тези двамата, които очевидно били два мозъка с една мисъл от години, се скарали неочаквано и изведнъж вековното им приятелство отишло по дяволите. Защо? По каква причина? Напрасно търсил отговор.

Като че ли пътували часове, докато стигнат до целта. Когато стигнали, само един поглед бил достатъчен за Уфи да разбере, че Джас Уотърбъри знае много добре на какво се вика пропукване на отношенията. Двете горили били в най-хладни отношения. И когато ги видял да се борят, той разбрал какво точно Джас бе имал предвид.

Нямало никаква тръпка в цялата работа. Плъг Бошър все още фрасвал Порки Джъп по носа, но някак хладно и бездушно, а когато Порки скачал върху корема на Плъг, правел го с безразличие и равнодушие, което, ако се представело пред публика, която си е платила, празните бутилки щели да заваят като градушка.

Уфи останал за вечеря и след това, когато Порки и Плъг отишли да спят, без да си кажат лека нощ, Джас Уотърбъри го погледнал с отчаяние, ясно изписано на цялото му мазно лице. И ако душата му не се гърчела в терзания, то било единствено поради факта че нямал такава.

— Сам виждаш. Никаква надежда.

Но Уфи изненадващо се оживил. Бързата му мисъл показала извора на бедата. Когато е заложил пари, умът на Уфи е като бръснач.

— Нищо подобно — отвърнал той. — Горее главата, Джас Уотърбъри. Всичко е наред. Слънцето все още грее.

Джас Уотърбъри отговорил, че не вижда какво слънце, а Уфи казал: „Може би си прав, но както си грееше досега, така скоро ще изгрее отново“.

— Нещата стоят съвсем просто. Дойде ми наум веднага, щом седнахме за вечеря, ако на това му викаш вечеря. Всичко това се е случило, защото тези двама изкормвачи имат диспепсия<sup>[3]</sup>.

Събеседникът му повдигнал вежди и промълвил едно „По дяволите“. Къде се е чуло и видяло борец да страда от диспепсия, попитал той невярващо, добавяйки, че някога познавал един, дето я карал само на пача и сладолед, поливайки ги обилно с газирана лимонада — питие, към което бил силно пристрастен.

И което е още по-интересно, много добре му се отразяваше. Приличаше на разцъфнала юнска роза.

— Възможно е — казал Уфи. — Без съмнение борците ядат почти всичко. Независимо от това, има граница, след която човешкият стомах, бил той и на борец, не може да издържи и тази граница е вече достигната. В този случай дори премината. Храната, която току-що



опитахме, беше такава, каквато само млада лешоядка би стотвила на съпруга си лешояд. Когато бях малък, имах един козел, който обичаше да похапва месингови дръжки за врати. Този козел би отказал тазвечерната пържола с искрено отвращение. Кой се занимава с готвенето тук? Лукреция Борджия?

— Идва една жена от селото.

— Тогава ѝ кажи да си иде в селото и да си стои там, а аз ще се разтърся из някоя добра агенция утре и ще намеря някой, който разбира от готвене. Скоро ще забележиш разликата. Порки Джъп ще грейне в усмивка, а Плъг Бошър ще подскача до небето. След точно една седмица очаквам уверено да дъвчат ушите си и да се фрасват по носовете със старата любов и колегиалност.

Джас Уотърбъри казал, че вярва в правотата на Уфи, а Уфи казал, че отлично знаел, че е прав.

— Уха, хванахме ги натясно! — извикал Джас, заразен от ентузиазма на Уфи. — Затова казваше, че слънцето ще грейне отново зад облаците, а? Всичко си идва на мястото. Няма нужда да ходиш в агенция да ти съдерат кожата. Ще се обадя на моята племенница.

— Имаш племенница? — попитал Уфи, изпитвайки съжаление към нещастното момиче.

— Имам три племенници — казал Джас Уотърбъри със самодоволството на богаташ. — Въпросната ми племенница работи като прислужница в кухнята на Грийн Стрийт в Мейфеър. Тя готви за семейството, когато готвачката отсъства, и всички са много доволни от нея.

Уфи се замислил и решил, че няма причина да не ангажира тази Миртъл Кутис, както се оказало, че ѝ е името. Той знаел, че кухненските прислужници в Мейфеър са специалисти по печеното и вареното, а освен това споделял нежеланието на събеседника си да плаща такси. Разбрали се, че щом се върне в столицата, ще ѝ напише писмо с подробна информация за обстоятелствата, което направил рано на другата сутрин.

Миртъл Кутис се оказала точно типа племенница, която човек очаква да има Джас Уотърбъри. Изразът на лицето ѝ, а и цялата физиономия, напомняли на умряла риба в кална локва. Носела очила с телени рамки, над тях рижа коса и в добавка към това говорела носово. Но на Уфи не му трябвала нито Венера Милоска, нито Елена от Троя;

трябвал му първокласен готвач и поверителният разговор с нея го уверил, че кухнята на тренировъчния лагер може да бъде поверена в ръцете на тази грозотия.

Готвачката казала, че е научила всичко необходимо и показала препоръки от предишни работодатели, за да покаже, че може да приготвя всичко — от супа до клечки за зъби.

И така, въпросната Миртъл била инструктирана да се свърже с агенцията си и да обясни, че ѝ се налага незабавно да напусне заради болен човек у дома, а още на следващия ден Уфи я закарал в къщата с целия ѝ багаж и рижка коса. Той останал за обяд, за да се запознае с качествата ѝ и останал напълно доволен от нейната виртуозност. Тя им поднесла питателна супа, от тези, които се залепват за ребрата и карат космите по гърдите да растат, след това пържола и пай с бъбречета и зеленчуци, последван от мармаладено руло със стафиди, което просто се топяло в устата.

Ефектът от тези подобрения в кухнята върху двамата мастодонти бил мигновен. Те тъннали супата като в розов сън и ехото от пляска в стомасите им още не бил отекнал, когато последвал още един — този на възродената братска обич, който на тласъци възвърнал добротата у тях.

Когато мармаладеното руло със стафиди било употребено по предназначение, всички неразбирателства и неприятности били забравени. Двамата касапи се гледали един друг със старата сърдечност. Гласът на Плъг Бошър, когато молел Порки Джъп да му подаде хляба, навсякъде би минал за гукане на гургулица. Същото се отнасяло и за Порки Джъп, когато отговарял: „Ето, аверче, гепи!“.

Уфи така се прехласнал, че буквално отишъл в кухнята и дал на Миртъл Кутис цели десет шилинга. А когато Уфи доброволно се разделя с десет шилинга, можете да сте сигурни, че нещо го е разтърсило из основи.

На път за дома внезапно му хрумнало, че чудесен завършек на този ден би било да отстрани Фреди Уиджън от мероприятияето и по този начин да се освободи от неговите десет процента комисионна. Още от самото начало възприемал задължението да отделя по десет процента от печалбата за Фреди като нож в сърцето си. Така че когато го срещнал в Клуба и Фреди започнал да разпитва какво е положението на фронта, той го изгледал с опечален и отчаян поглед и

му казал, че всичко е отишло на вятъра. Неразбирателството между двамата, казал му той, стигнало дотам, че всички надежди за помирение изглеждали напразни. Така че, не виждал никакъв смисъл да продължава в опитите си да измъкне нещо от трудовата класа на Йоркшир и решил да зареже целия проект.

И когато, както можело да се очаква, Фреди изстенал: „О, смърт, къде е твоето отровно жило“, Уфи положил любящо ръка на рамото му и му казал, че точно разбира как се чувства.

— Това, което най-много ме притесняваше, бе мисълта за теб, Фреди, стари приятелю. Знам колко много се надяваше на тези десет процента. Първото нещо, което си казах, бе: „Не бива да разочаровам добрия стар Фреди“. Знам, че това е нищо в сравнение със сумата, която щеше да спечелиш, но ето ти десет шилинга. Да, да, настоявам. Само ми подпиши една бележка, чиста формалност, нали разбираш, че приемаш това като компенсация и всичко ще бъде наред.

Фреди го послушал, очите му плувнали в сълзи на благодарност и това било всичко.

През следващите дни не вярвам някой да е срещал позитивен милионер от Уфи Просър. Когато идваше в Клуба, той си подсвиркваше, тананикаше си мелодийки, когато се размотаваше между масите, а веднъж, както бе седнал на бара, буквално запя. А когато Фреди, който случайно в този момент беше там, изрази учудване от тази негова веселост, той обясни, че просто крие чувствата си.

— Трябва да се държим като англичани. Гордо изправена глава, нали?

— Да, наистина — каза Фреди.

Докладите на Джас Уотърбъри само подклаждали повишеното му настроение. Джас Уотърбъри пишел, че всичко вървяло по мед и масло. От ден на ден братската любов цъфтяла и процъфтявала. Порки Джъп бил предложил, когато скочи върху корема на Плъг Бошър, вторият да го ухапе за глезена, а Плъг Бошър бил казал, че ще го направи с удоволствие, но само ако Порки Джъп го ухапе по носа. Джас Уотърбъри пишел още, че Уфи пропуска много, като не е там да опита ирландската яхния на Миртъл и добавял, че Плъг Бошър е прибавил още два-три сантиметра към талията си.

Толкова розова била описаната картина, че Уфи, след като попял в бара, отишъл да попее и в приемната и присъстващите там казаха, че никога не са слушали по-жизнерадостен репертоар. Катсмийт Потър-Пирбрайт го сравняваше с трелите на славей. Нямамо никакво съмнение — в този момент Уфи Просър бил на върха на щастието.

Точно затова последвалата телеграма от Джас Уотърбъри предизвикала у него разтърсващ шок. Един следобед Уфи влязъл в Клуба с песен на уста и намерил телеграма в пощенската си кутия. Отворил я небрежно, без никакво предчувствие за надвисналата катастрофа, и само миг по-късно се чувствал така, сякаш Порки Джъп бил скочил върху корема му.

„Хуквай бързо насам, приятелю“ — пишел в телеграмата бизнес партньорът му, внимавайки, въпреки емоциите от това, което се било случило, да съкрати телеграмата до минимум. „Ново пропукване в отношенията. Надвиснала нова катастрофа. Поздрави. Уотърбъри.“

Бих описал душевното състояние на Уфи като тревожно, защото ще ми бъде трудно да намеря подходящо прилагателно, за да опиша чувствата му в онзи момент. Тази телеграма му нанесла такъв удар, че той почувствал стомаха си като съд за биене на масло.

До този момент Уфи бил убеден, че повече неприятни инциденти няма да има и си представял как с усмивка ще внася пачка след пачка в банката, а банковият служител ще подсвирва от учудване, удивен и респектирай, заглеждайки се в сумите, които Уфи внася. А сега... Започнал да си мисли, че някакво проклятие тегне над започнатото дело.

Когато пристигнал в къщата, се здрачавало. Въздухът бил прохладен и ароматен, а залязващото слънце хвърляло последни отблясъци към градината, дърветата и малката морава. На същата тази морава той забелязал Порки Джъб да къса листенцата на една маргаритка и да си мърмори „Обича ме, не ме обича“. Недалеч Плъг Бошър, въоръжен с джобно ножче, дълбаел в кората на едно дърво сърце, пронизано със стрела. Никой не забелязвал присъствието на другия.

На прага стоял Джас Уотърбъри и наблюдавал замислено двамата. Мрачното му лице се прояснило, когато съзрял Уфи Просър, и двамата влезли в къщата.

— Видя ли ги, приятелю? — попитал той. — Видя ли какво правят? Значи няма нужда да ти обяснявам. Картинката е ясна.

Уфи отстъпил назад, защото другият дишал тежко в лицето му, а първото нещо, което разумният човек прави, когато Джас Уотърбъри диша в лицето му, е да отстъпи колкото е възможно по-назад. Когато Уфи отвърнал, че иска да му се обясни всичко, Джас Уотърбъри го попитал дали е видял маргаритката и сърцето, пронизано от стрела. Ако е видял, значи всичко трябвало да е ясно.

— Те са съперници в любовта, приятелю, ето какво се случи. И двамата са влюбени до уши в Миртъл.

Уфи бил толкова пошашавен от новината, че в този момент и с пръст да го бутнел някой, щял да падне, защото не схванал никакъв смисъл в думите на другия. С неимоверни усилия успял да напрегне мозъка си и погледнал Джас Уотърбъри втренчен.

— В Миртъл?

— Точно така.

Уфи все още не схващал нищо. Той се облецил още повече.

— В Миртъл? — повторил той. — Чакай, чакай. Казваш, че тези два мазола обичат Миртъл? Това нещастно създание? Да не говориш за някоя друга Миртъл? Имаш предвид онова създание в кухнята със смачкано рибешко лице?

Джас Уотърбъри го погледнал с накърнено честолубие.

— Бих нарекъл Миртъл много красиво момиче.

— А пък аз не.

— Ние даже много си приличаме.

— Точно това искам да кажа — казал Уфи. — Трябва да погледнеш истината в очите. От къде на къде някой ще се влюбва в Миртъл?

— Нали знаеш как готви?

Едва сега Уфи проумял, че това е възможно. Самият той бил лаком шопар и добре разбирал колко силно влияние би могло да окаже менюто на Миртъл Кутис върху двама мъже, които доскоро са били измъчвани от диетата на предишната готвачка. Сетил се, че хора като Порки Джъп и Плъг Бошър гледат практично на живота. Те не търсят у жената грация и красота. Те си затварят очите за рибешки лица и носов говор, а се концентрират върху сочната пържола, умело приготвените

зеленчуци и топящия се в устата пудинг със стафиди. Красотата отминава, а тези неща — не.

— Но това е ужасно! — извикал той.

— Още по-ужасно за мен — добавил Джас Уотърбъри. — Щукнало им е, че тя счита борбата за просташка. И двамата са решили да зарежат този спорт и да се захванат с нещо друго. Вчера чух Плъг да я пита дали би могла да се влюби в ченге. Няколко пъти хващам Порки да чете обяви за задочен курс как могат да се спечелят много пари като се отглеждат ангорски зайци. Ако ме попиташ дали изгледите са черни, ще ти отговоря: „Да, приятелю, по-черни от ноктите на Плъг Бошър“. Не виждам никакво бъдеще за това начинание.

При тези съдбовни думи Уфи се дотърлил до прозореца. Имал нужда от въздух. Поглеждалйки навън, видял, че Порки Джъп е приключил с късането на листенцата на маргаритките. Бил отишъл до мястото, където Плъг Бошър дълбаел сърцето в кората на дървото и наблюдавал работата му с нескрито презрение. Не казал нищо, но погледът му действал на другия като лоша рецензия в раздела за изкуство на „Спектейтър“. С намръщен поглед Плъг Бошър прибрал джобното си ножче и се отдалечил.

— Видя ли? — казал Джас Уотърбъри. — Така се държат един към друг сега. Съперници в любовта.

— А тя кого от двамата харесва? — попитал Уфи вяло.

— Никого не харесва. Постоянно им го повтарям, но те не ми вярват. Не можеш да налееш акъл в тиквата на борец. Порки казва, че има нещо в начина, по който го гледа и е убеден, че би имал успех, ако Плъг не им се бъркал постоянно. Плъг пък казва, че само трябва да се заслушаш в учестеното дишане на момичето, щом го види, за да разбереш, че работата му е опечена. Само дето всеки път, щом се намени да излее сърцето си, все нещо му пречи и това нещо е Порки. Те са суетни и това е проблемът с тях. Всички професионални борци, които познавам, си мислят, че са Кларк Гейбъл. Обаче виж какво, приятелю, имам една идея.

— Хващам се на бас, че нищо не струва.

— Нищо подобно. Гениална е. Хрумна ми ей така, докато си говорихме. Представи си, че някой отнякъде дойде и ги елиминира и двамата. Загриваш ли? Красавец, светски човек от столицата.

Уфи не подозирал, че може толкова да бъде впечатлен от този мазньо, но трябвало да признае, че това, което предлагал, било доста разумно. Казал на Джас Уотърбъри, че в тази идея има нещо и Джас Уотърбъри отвърнал, че е убеден в това.

— От едната страна имаш две мутри, които са съперници в любовта — продължил той, уточнявайки идеята си, — а от другата — идва някакъв друг и ги прави на маймуни. Какво се получава? Двамата се съюзават. Толкова мразят третия, че старите дрызги са забравени. Човешка природа.

При други обстоятелства Уфи вероятно би отбелязал, че проблемът е в това, че Порки Дъжп и Плъг Бошър не са хора, но той бил твърде развълнуван, за да помисли за това. Затова потупал Джас Уотърбъри по гърба и му казал, че е гений и Джас Уотърбъри скромно отговорил, че си е такъв от дете.

След малко ентусиазмът на Уфи започнал малко да изстива. Мисълта, която се въртяла в главата му, била, че тази работа е точно за Фреди Уиджън, защото Фреди бил от тези хора, които могат да се влюбят във всичко. Но не можел да потърси помощта на Фреди. А с изключение на него никой друг не би се справил със задачата. Не можеш ей така да отидеш при някого и да му възложиш ролята. Това би означавало изтощителни обяснения, а човек в никакъв случай не би желал да посвети целия свят в тайните на професионалната борба.

Уфи изложил мислите си пред Джас Уотърбъри, който искрено се учудил.

— Аз имах предвид теб — казал той.

— Мен?

— Точно така.

Уфи се облещил.

— Очакваш от мен да ухажвам това...

Той млъкнал, а Джас Уотърбъри казал със студен глас: „Това какво?“. Уфи, който не искал да нарани роднинските му чувства, използвал думата „момиче“ вместо „грозилище“, която тъкмо се канел да употреби, а Джас Уотърбъри казал, че това е единственият начин.

— Искаш да защитиш инвестициите си, нали? Не искаш всичките тези пари да ти изтекат между пръстите, нали? Какво тогава?

Мазньото улучил право в целта. Последното нещо, което Уфи искал, било да изгуби каквито и да е пари. Истина било, че следващото

нещо, от което се страхувал, било да ухажва Миртъл Кутис, но както колегата му бе отбелязал, друг начин нямало.

— Добре — казал той с глас като на първи бас в операта, заболял от възпаление на сливиците. — Как да започна?

— Покани я на малка приятна разходка с колата — предложил Джас Уотърбъри.

И така, Миртъл Кутис била призвана да си сложи шапката, палтото и малко парфюм, а Уфи я извел на малка приятна разходка с колата.

Когато се завърнали, доста развълнуван и дишайки доста тежко и през носа, Джас Уотърбъри казал, че лечението е показало вече някои резултати. Ревността, това „зеленооко чудовище“, тичайки след тях и хапейки ги по глезените, накарала Порки Джъп и Плъг Бошър да наблюдават старта на експедицията със скърцане на зъби, изпълнени с омраза погледи и едва парфюмът на Миртъл Кутис се стопил във вечерния бриз, когато двамата си говорили приятелски и сърдечно за първи път от много дни насам.

Темата на разговора, както и предполагал Джас Уотърбъри, била Уфи и всички неща, които не харесвали у него. Порки критикувал пъпките му, Плъг — малките му бакенбарди, а всеки един от тях бил съгласен със забележките на другия. На няколко пъти Плъг казал, че Порки направо му взимал думите от устата, а когато Плъг описал Уфи като изчадие адово, Порки казал, че Плъг се изразява изключително точно. С две думи, било истинско удоволствие да ги слушаш.

— Имам чувството, че пробойната започва да се запушва. Чух два пъти Плъг да нарича Порки „авер“, а в очите на Порки се четеше обич, когато Плъг каза, че му напомняш градско конте от някоя комедия и би било добре, ако отидеш на кино и се видиш отстрани на какво приличаш. Аз също дадох едно рамо, като им казах, че от седмици се увърташ около Миртъл, носиш ѝ цветя и я водиш на кино, така че още един напън и всичко ще е наред. Сега ти остава да я целунеш.

Уфи се олюлял.

— Да я целуна?

— Това е стратегически ход.

— Но, по дяволите...



— Хайде, хайде, хайде — казал Джас Уотърбъри укорително, — не искаш да провалиш цялата работа за една нищо и никаква целувка. Помисли си за претъпканата зала в Хъгърсфийлд — заувещавал го той, защото точно в този цветущ град възнамерявали да открият турнето. — Помисли си за редиците столове, изпълнени до пръсване. Помисли си за мангизите, които ще съберем от продадените билети. Отправи поглед към правостоящите в дъното. И след като направиш това, помисли си за мача реванш и за решаващия мач, и всички онези мачове в Лийдс, Уигън, Мидълзбро, Шефийлд, Съндърланд, Нюкасъл, Хъл и къде ли не още.

Уфи затворил очи. Резултатът бил мигновен. Затова престанал да се колебае и настроението му се повишило. Вярно било, че много от билетите, за които ставало дума, щели да бъдат само от по един шилинг, но Джас Уотърбъри споменал за билети от по десет шилинга, а когато човек започне да пресмята в десетици, цялата сума скоро се превръща в купища пари. Когато отново отворил очи, в тях блестял кураж и твърда решимост. За миг го спходила мисълта, че по-скоро би се спуснал по Ниагарския водопад затворен в буре, отколкото да целуне Миртъл Кутис, но засега никой не искал от него да се спуска по Ниагарския водопад затворен в буре.

— Всеки момент тя ще сервира вечерята — казал Джас Уотърбъри. — Ако побързаш, можеш да я свариш в коридора.

И така, Уфи побързал, и сварил Миртъл Кутис в коридора. Щом погледът му се спрял на рижавата ѝ коса и рибешкото ѝ лице, той още веднъж изпитал съжаление, че Фреди Уиджън не е под ръка. Може би нямало нито едно момиче на света, включително и Миртъл Кутис, което Фреди не би целунал с удоволствие. Било крайно мъчително да разполагаш с такъв специалист и да не можеш да използваш услугите му. След това Уфи си спомнил за десетте процента комисионна на Фреди и куражът му се възвърнал.

Миртъл Кутис толкова много приличала на чичо си, че да я целунеш било равносилно да целунеш Джас Уотърбъри, но Уфи се справил. Затваряйки очи, защото така се чувствал по-комфортно, той отдал душата си на Бога и я притиснал здраво в прегръдките си. И едва направил това, когато два кански писъка раздрали въздуха, а една здрава ръка се стоварила върху дясното му рамо. В същия момент друга ръка, също толкова здрава, се стоварила върху лявото му рамо.

Уфи отворил очи и видял двете гори да го гледат с цялото отвращение, което добрите хора изпитват към клубните Донжуановци. Сърцето му направило три салта и се ударило в зъбите му. Уфи не бил преценил тази възможност.

— Ммм-м-м! — казал Порки Джъп.

— Ммм-м-м! — казал Плъг Бошър.

После и двамата казали в един глас: „По дяволите!“

— Хей! — казал Порки. — Градското конте се забавлява с невинни момичета през свободното си време, а? Ей сега ще те разкъсаме.

— На малки парченца — включил се и Плъг Бошър.

— Да, на малки парченца — казал Порки Джъп, съгласен с предложението на приятеля си. — Когато приключим с теб, и майка ти няма да те познае.

Уфи, след като успял да върне сърцето си на мястото му, отвърнал, че няма майка, а двете гори казали, че това е без значение. Това, което имали предвид, било, че ако случайно Уфи има майка, тя нямало да го познае, и разговорът заплашвал да стане съвсем неясен, когато Джас Уотърбъри взел думата.

— Момчета, момчета — казал той помирително, — нещо не сте разбрали както трябва. Неправилно осъждате господин Просър. Няма нищо лошо в това един джентълмен да прегръща годеницата си, нали така?

Порки Джъп погледнал Плъг Бошър. Очите му станали толкова малки, че почти не се виждали, но Уфи съзрял в тях агония. Плъг Бошър погледнал Порки Джъп и било видно, че ако имал чело, то щяло да бъде сгърчено от мъка.

— Ммм-м-м! — казал Порки. — Това вярно ли е?

— Ммм-м-м! — казал Плъг. — Истина ли е?

— Разбира се — казал Джас Уотърбъри, — че е истина. Нали така, господин Просър?

Уфи, който от самото начало на разговора започнал да позеленява, побързал да потвърди, че Джас Уотърбъри е съвършено прав. Никога не бил харесвал този човек, но сега изпитвал уважение към някои негови ценни качества. Джас бил човек, който здраво стои на краката си и казва точната дума на точното място. Сигурен съм, че

ако в този момент Джас Уотърбъри бе поискал от Уфи два шилинга назаем, другият би се разделил с тях без много увъртания.

В този момент Миртъл Кутис съобщила, че вечерята е сервирана и всички се отправили към трапезарията.

На масата царяло мълчание. Винаги е трудно да се разменят закачки, когато петдесет процента от компанията е с разбити сърца, а тези на Порки и Джъп били направо смазани на пихтия. Когато си топвали хапки хляб във вкусния сос, го правели вяло и с нескрита апатия гонели из чинията парченца от мармаладения пудинг. След приключване на вечерята те тъжно се отправили към градината. Джас Уотърбъри ги последвал, без съмнение, да ги утешава. Уфи останал на мястото си, запалил цигара и се почувствал както пророка Данаил след битката с лъвовете.

И все пак, въпреки че преминал през кръговете на ада и му трябвало още поне половин бутилка шампанско, за да възвърне предишния си дух, той бил щастлив. Порки Джъп и Плъг Бошър се сдобрили и щели да дадат най-доброто, от себе си пред критичните жители на Хъдърсфийлд, а това било най-важното. Уфи извадил молив и хартия и започнал да изчислява очакваните приходи, пресмятайки, че поне в първите шест реда местата ще бъдат по десет шилинга.

Когато Джас Уотърбъри се върнал, Уфи все още се занимавал с това. Още първите думи на лоената топка сковали в лед градината на мечтите му.

— Приятелю — казал Джас Уотърбъри направо, — загубени сме. Всичко отива по дяволите.

— Каркво? — извикал Уфи.

Той искал да каже какво, но в този момент на вълнение глътнал цигарата си и това му попречило да артикулира правилно.

— По дяволите! — повторил Джас Уотърбъри. — По-дяво-ли-те! Всичко пропадна.

— Какво искаш да кажеш? Сега те се обичат като братя.

— Да — казал Джас Уотърбъри, — но са решили да зарежат борбата и да заминат заедно за Африка, където силата се цени и истинският мъж е господар на себе си. Казват, че след всичко това, което се случи, сърце няма да им дава да се борят един с друг. Как се казваше тази дума, дете започва с „и“?

— Коя дума, дете започва с „и“?

— Нали точно това те питам. А, сетих се. Ищах. Казват, че нямат ищах. Порки казва, че вече не иска да го удрят по носа, а Плъг казва, че самата мисъл някой да му скача върху корема го отвращава. Попарени от титанична, невъзможна любов, те са решили да се скитат из Африка и да станат други хора. Ето това е, приятелю. Много жалко, много жалко.

Последвала дълга пауза. Уфи, замислен за десетте шилинга, които дал на Фреди, се гърчел като перка на вентилатор, но в погледа на другия усетил, че неговите мисли не са толкова мрачни. Миг покъсно Джас разкрил мислите си.

— Е, поне от едно нещо трябва да сме доволни — казал той. — Приятно е да знаеш, че Миртъл ще бъде щастлива. Не съм и мечтал за по-добър съпруг. Трябва да започнеш да ме наричаш вече чичо Джеймс — казал Джас Уотърбъри с мила усмивка.

Уфи се втренчил в него.

— Нали не си мислиш сериозно, че ще се ожения за проклетата ти племенница?

— Нямам проклета племенница. Имам три племенници и всички те са прекрасни момичета, а най-скъпа от тях ми е Миртъл. Не искаш ли да се ожениш за нея?

— За нищо на света!

— Какво? След като обяви годежа пред свидетели? — Джас Уотърбъри свил устни. — Не си ли чувал за нарушен обет? Има още едно нещо — продължил той. — Не знам как момчетата ще приемат това, казвам ти направо, не знам. Няма да им хареса. Страхувам се, че отново ще започнат да те разкъсват на малки парченца. Това можем да уточним, като ги поканим и ги попитаме. Момчета — извикал той от прозореца, — ще влезете ли само за минутка?

На Уфи му трябвали около трийсет секунди да намери разрешение на въпроса. Погледнал Джас Уотърбъри в очите и го попитал:

— Колко?

— Колко? — Джас Уотърбъри изглеждал озадачен. После лицето му се прояснило. — А, сега те разбирам. Искаш да кажеш, че искаш да отмениш годежа и се чувстваш длъжен като джентълмен да компенсираш разочарованието на Миртъл. Е, това е някакво решение.

Сумата трябва да бъде доста сериозна, като вземем предвид нейната мъка и отчаяние.

— Колко?

— Бих казал хиляда лири.

— Хиляда лири!

— Две хиляди лири — поправил се Джас Уотърбъри.

Добре — казал Уфи. — Ще ти подпиша чек.

Може да ви се стори странно, че човек като Уфи, който обича парите повече от дясното си око, толкова лесно се съгласил да плати две хиляди лири. Може даже да ви се стори, че тази част от разказа не звучи много правдоподобно. Но трябва да си спомните, че двамата палачи точно в този момент влизали в стаята с малки святкащи очи, ръце като бутове и мускули като железни обръчи. Освен това една мисъл се зареяла като семе от магарешки бодил в главата на Уфи. Тази мисъл била, че би могъл да отпраши с колата за Лондон още същата вечер и рано на другата сутрин да отиде в банката и да анулира чека. По този начин всички неприятности биха били избегнати. Уфи бил готов дори да преглътне загубата от две пени за пощенска марка, след като тази криза спешно трябвало да се разреши.

Така той подписал чека и Джас Уотърбъри го сложил в джоба на панталона си.

— Момчета — казал той, — това, което исках да ви кажа, е, че ми се налага тази вечер да замина. Имам малко работа в града.

— Аз също — казал Уфи. — Най-добре е да тръгвам още сега. Лека ноц на всички, лека ноц, лека ноц.

Джас Уотърбъри го изгледал удивен.

— Ей, чакай малко. За Лондон ли тръгваш?

— Да.

— Тази вечер?

— Да.

— А рожденият ден на Миртъл? Не си забравил, че е утре, нали? Не можеш да тръгнеш тази вечер, приятелю. От няколко седмици тя очаква с нетърпение да я целунеш на сутринта и да ѝ подариш диамантеното украшение или каквото там си ѝ обещал.

Уфи се плеснал по челото.

— Направо бях забравил за това. Трябва непременно да съм в Лондон рано сутринта, за да го купя.

— Аз ще го купя вместо теб.

— Не. Искам сам да го избира.

— Виждам изход — казал Джас Уотърбъри. — Набери й букет от диви цветя. В края на краищата, по-важно е чувството, отколкото самият подарък. Плъг и Порки ще ти помогнат да набереш цветя, нали момчета?

Двете горили изръмжали утвърдително.

— Той просто трябва да е тук за рождения ден на Миртъл, нали така, момчета?

Последвало ново ръмжене.

— Не трябва да го пускате да избяга.

Двамата обещаха и го сторили.

Когато Джас Уотърбъри станал и казал, че трябва да побърза, ако не иска да изпусне влака, Уфи се опитал да го последва и да хукне към двуместната си кола, но две огромни ръце се стоварили върху раменете му отново, а той се стоварил като обезкостен на стола. Необезпокояван, Джас излязъл.

Когато, седмица по-късно, на излизане от Клуба Фреди Уиджън видял Джас Уотърбъри, той се стъписал от изрядния му вид. От глава до пети Джас бил пример как трябва да бъде облечен елегантният мъж. Обувките му блестели на слънцето като жълти диаманти, а само шапката му струвала поне трийсет шилинга. Джас обяснил, че имал късмет при последните си инвестиции и поводът, по който търсел Фреди, бил да му съдейства за членство в Търтеите. И тъкмо казал, че всички подробности оставя на Фреди, когато се появил Уфи Просър. При вида на Джас Уотърбъри, от устата на Уфи се изтръгнал такъв животински вой, че по думите на Фреди, ако човек си затворел очите, можел да си помисли, че се намира в зоологическата градина в клетката на лъвовете. В следващия момент Уфи се вкопчил в мазната плът на Джас и се опитал да му отскубне главата.

Фреди не си падал особено по Джас Уотърбъри и щял да бъде първият, който би аплодирал, ако той се подхлъзне на бананова кора и си изкълчи глезена, но човешкият живот си е човешки живот. Той освободил гърлото на мошеника от ръцете на Уфи и Уфи, след като направил опит да ритне Джас Уотърбъри по пиццата, хукнал по улицата и се загубил от погледа му.

Джас Уотърбъри взел шапката си, която отлетяла в югозападна посока и оправил гънките на костюма си. След което се хванал за главата и изразил искрено учудване, че е още на мястото си.

— Уф! — казал той. — Разминах се на косъм. Целият ми живот мина като на лента пред очите ми.

— Лош късмет — съгласил се Фреди с полагаемото се съчувствие в гласа. — Трябва да е било ужасно.

Джас Уотърбъри се замислил. Като че ли нещо размишлявал.

— Отново спасяваш живота ми, приятелю — казал той най-накрая. — Знаеш ли, ако бяхме в Китай, сега трябваше да ми дадеш всичко, което имаш, цялото си имущество, ако разбираш какво имам предвид.

— Така ли?

— Точно така. Такъв е законът в Китай, когато спасиш на някой живота.

— Какви магарета са тези китайци — чистосърдечно се възмутил Фреди.

— Никак даже — казал Джас Уотърбъри. — Мисля, че е много добро правило. Не можеш просто ей така да спасяваш човешки животи, без да страдаш за това. Както и да е, няма да съм жесток към тебе. Какво ще кажеш за десет шилинга?

— Добре — казал Фреди. — В края на краищата, *noblesse oblige*, нали така?

— Прав си — казал Джас Уотърбъри.

— И дума да няма — казал Фреди.

---

[1] Остеопатия (мед.) — лекуване чрез разтривки и масаж на гръбначния стълб и костната система — Б.пр. ↑

[2] Без никакви правила — става въпрос за кеч — Б.пр. ↑

[3] Диспепсия (мед.) — лошо храносмилане — Б.пр. ↑

## ПЪРВОКЛАСЕН ИГРАЧ

Благочестиво беше изражението на младежа в панталони за голф, настанил се на терасата в клуба с изглед към деветата дупка на игрището за голф в компанията на Старейшината. С ловкостта на фокусник, вадещ зайци от шапката си, младежът извади от вътрешния джоб на сакото една снимка и я подаде на събеседника си. Вторият я разгледа внимателно.

— Това ли е момичето, за което говореше?

— Да.

— Обичаш ли я?

— Лудо.

— И как мислиш, че се отразява на играта ти?

— Започнах да не уцелвам нещо напоследък.

Старейшината кимна с глава.

— Съчувствам ти — каза той, — но това не ме изненадва. В такива случаи не улучваш или дупката, или топката. Чудя се дали изобщо играчите на голф трябва да се влюбват. Известни са ми много случаи, когато това е коствало победата в последния кръг от състезанието. Замислят се за момичето и забравят да следят топката. От друга страна пък може да се случи нещо, както с Харолд Пикъринг.

— Не мисля, че го познавам.

— Това беше доста отдавна. Беше наел една къщичка наблизо преди няколко години. Обикновено хендикапът<sup>[1]</sup> му беше четиринайсет. И само месец след пристигането му любовта го отпрати на изходна позиция.

— Бърза работа.

— Много. След това падна на десет, но фактът си е факт. Но ако не беше голямата му любов, дори и за момент нямаше да започва от изходна позиция.

— И преди бях виждал Харолд Пикъринг да се навърта около клуба — продължи Старейшината — преди да се запозная лично с него и сякаш в поведението му нещо ми подсказваше, че рано или



късно той ще ме потърси, за да ми разкаже историята на своя живот. По някаква причина, може би заради белите ми бакенбарди, действам на хората, които имат да разказват историята на живота си, както кочата билка<sup>[2]</sup> на котките. И както се очакваше, седях си аз на тази тераса една вечер, наслаждавайки се на джина, когато той се появи, покашля се веднъж-дваж като болна от бронхит овца и започна да ме измъчва с биографията си.

Разказът му беше любопитен и романтичен. По професия беше съдружник в издателска къща и малко преди пристигането си тук беше ходил да преговаря с Джон Рокит за авторските права на неговите „Спомени“.

Името Джон Рокит, разбира се, ви е познато. Всеки студент по история би трябвало да знае, че той е бил два пъти шампион на Англия за аматьори и три пъти втори в Откритото първенство. Отдавна се бе отказал да участва в състезания по голф и прекарваше дните си безгрижно в удоволствия, а когато Харолд Пикъринг му се представил, той сварил големия ветеран в момент на празненство по случай сребърната му сватба. Цялото семейство било там — баба му, вече поостаряла, но навремето същински демон в състезанията по голф; съпругата му, по едно време шампион при жените; тримата му сина — Сандвич, Хойлейк и Сейнт Андрю и двете му дъщери — Трун и Престуик. Беше кръстил децата си на имената на различните състезания, където бе спечелил славата си, а и те достойно защитаваха благородните си имена. Всички бяха първокласни играчи.

При такова великолепно обкръжение един посредствен играч на голф би трябвало да се въздържа в перченето, но любовта не прави разлика в класите. Десет минути след пристигането си Харолд Пикъринг бил вече влюбен в Трун Рокит с такава жар, сравнима само с чувството, когато си добавил още две точки към резултата си. Седмица по-късно той решил да опита късмета си — всичко или нищо.

— Разбира се, че бях полудял — казваше той, отхапвайки от сандвича с шунка, който си беше поръчал, защото беше обядвал съвсем набърже. — Как можах да си помисля, че момиче, което е първокласен играч, сестра на първокласни играчи и дъщеря на шампиони ще покаже благосклонност към човек като мен? Даже още когато опитах да я заприказвам, видях на лицето ѝ изписани ужас и удивление. Е, като споменах заприказвам, малко преувеличавам. По-

скоро издавах звуци, все едно си правя гаргара. Но това бе достатъчно. Тя стана рязко и излезе от стаята, а аз дойдох тук...

— Да я забравите?

— Не говорете глупости — каза Пикъринг хладно. — Дойдох да тренирам, докато стана достоен за нея. Имам намерение самият аз да стана първокласен играч, ако ще да ми коства и живота. Подочух, че във вашия клуб е най-добрият инструктор в страната, така че наех тази къщичка, нарахих пръчките за голф и хукнах насам... само да открия какво?

— Че инструкторът си е счупил крака?

— Точно така. Защо един разумен, здравомислещ професионален инструктор би си счупил крака? Това е нещо, което не мога да разбера. Но е истината. Никакъв шанс да взимам уроци при него.

— Трябва да е било истински шок.

— Бях като ударен от гръм. Мислех, че това е краят. Но сега нещата са значително по-розови. Познавате ли някоя си госпожица Флак?

— Познавах. Агнес Флак беше една от забележителностите на пейзажа. За туристите беше нещо като Разломът на влюбените, водопадът или любопитните скални образувания близо до дванайсетата дупка. На фигура напомняше повече на селския ковач и от няколко години беше абсолютен шампион на клуба. Имаше гръден кош на борец свободен стил, сприхавостта на старши сержант и гласа на пресипнал от наздравици. Виждах съм често как корабокрушенците, оня квартет куци дъртофелници, които между другото много се гордееха, че никой не може да ги надвика, се разхвърчават като листи по време на есенна буря, само като чуят нейното: „Внимание, топка!“. Интересна личност.

— Тя ще ме тренира — каза Харолд Пикъринг. — Видях я да упражнява специални удари още първата сутрин, когато пристигнах, и бях възхитен от умениято ѝ. Само едно леко движение на китката и топката тупваше на педя от колчето и оставаше на място като счупено яйце. Веднага ми хрумна, че това е играч, чийто прийоми бих могъл да изуча и да ми свършат добра работа.

Точно този удар в основата на топката ми беше слабото място. През последните десетина дни я следвах навсякъде из игрището, следях всяко нейно движение, а вчера случайно я заговорих и ѝ

споделих амбициите си. Смеейки се сърдечно, тя ми каза, че ако искам да стана първокласен играч, попаднал съм на най-подходящото място. Каза още, че може да научи дори червей да играе голф, при положение че още може да използва крайниците си и за доказателство даде пример с някой си Сидни Макмърдо, когото от грозно петно от пейзажа превърнала в нещо, което при по-слабо осветление може да мине за играч на голф. Не го познавам този Макмърдо.

— Тези дни отсъства. Отиде да навести болния си чичо. Ще се върне да участва в клубния шампионат.

— Сигурно е фаворит, а?

— Да, мисля, че е най-добрият в клуба.

— Първокласен играч?

— И още как.

— А какъв беше преди госпожица Флак да започне да се занимава с него?

— Ако си спомням добре, хендикапът му беше петнайсет.

— Не думай — каза Харолд Пикъринг и лицето му се оживи. — Я виж ти! В такъв случай си струва да се захвана. Щом е могла да го превърне в такъв тигър, значи и аз имам своите шансове. От утре започвам уроците.

Известно време не се виждах с Харолд Пикъринг, тъй като лумбагото ме свали на легло, но слухове за напредъка му достигнаха и в моята болнична стая и от тях ставаше съвсем очевидно, че доверието му във възможностите на Агнес Флак като инструктор не е било излъгано. Спечелил няколко второстепенни състезания с такава лекота, че хендикапът му стигнал осем. След това участвал в няколко състезания, благодарение на които стигнал до четири. И първото нещо, което видях при влизането ми в голф клуба след оздравяването ми, беше неговото име в списъка на участниците в шампионата по голф. Срещу него пишеше хендикап 0.

Малко неща са ме радвали повече. Всички сме малко сантиментални, а историята на младежа ме бе развълнувала дълбоко. Побързах да го намеря, за да го поздравя. Намерих го да упражнява къси удари при деветата дупка, но когато стиснах ръката му, имах чувството, че пипам мокра риба. Имаше вид на човек, който още не се е отърсил съвсем от ефекта на удар по темето от гръм. За момент се изненадах, но после си спомних, че големите амбиции често карат

човек да се чувства някак обезкостен. Историкът Гибън<sup>[3]</sup>, ако си спомняте, изпитал същото, когато завършил своята „Упадъкът и разгромът на Римската империя“, а подобно нещо забелязах и у един приятел, спечелил от лотарията в Литълууд.

— Ей — отбелязах весело, — предполагам, че скоро ще ни напуснете? Нямате търпение да изприпкате при госпожица Рокит с чудесната новина.

Той трепна и нанесе още един лек удар.

— Не — каза той. — Оставам тук. Годеницата ми като че ли настоява за това.

— Вашата годеница?

— Сгоден съм за Агнес Флак.

Бях стъписан. Винаги съм си мислел, че Агнес Флак е сгодена за Сидни Макмърдо. Направо бях шокиран. Само преди няколко седмици Харолд ми изля душата си по въпроса за Трун Рокит и тази рязка промяна на чувствата му към друго момиче изглежда издаваше слабохарактерност. Мисля, че ако младите изпитват любовни чувства към представител на другия пол, те трябва да ги пазят.

— Е, надявам се, че ще бъдете много щастливи — казах.

— Не е толкова смешно — отвърна ми тъжно той. В очите му се четеше печал и той изпорти още един удар. — Цялата работа — продължи — се дължи на едно нещастно недоразумение. Когато ме поставиха в списъка на играчите без хендикап, първото нещо, което направих, бе да благодаря на госпожица Флак сърдечно за всичко, което бе направила за мен.

— Естествено.

— И изгубих самообладание.

— Нищо чудно.

— След това, заради всичко, което бе направила, за да ме научи да играя голф, реших, че трябва да я осветля по въпроса защо бях решил да стана първокласен играч в голфа т.е. заради любовта ми към едно момиче, самото то първокласен играч и за да съм достоен за нея. Като чу това тя се закикоти като влак, минаващ през тунел, потупа ме свойски по гърба, от което гръбначният ми стълб почти излезе през пуловера и ми каза, че е разбрала това от самото начало, от момента, в който ме е забелязала да се мъкна подире ѝ като куче с този поглед на тъпа преданост. Все едно някой ме прасна със стика за голф.

— И тогава тя каза, че ще се ожени за вас?

— Да. Какво можеш да направиш? Момиче, което не прави разлика между погледа на мъж, който се възхищава на къс удар, запращаш топката на десет метра и погледа на влюбен мъж, не може да се остави на произвола на съдбата.

Като че ли нямаше какво да се каже. Хрумна ми идеята да му предложи да развали годежа, но веднага се отказах. Жените се делят най-често на две категории — едните само ще проронят безшумно една сълза, а другите ще бръкнат в чантата, ще извадят един стик за голф и ще погнат неверния обожател през поля и гори. Агнес Флак принадлежеше към втората категория. Никой друг, освен вожда на хуните Атила, не би могъл да развали годежа си с нея и то при условие че страшно му провърви.

Така че не отговорих нищо и оставих Харолд Пикъринг да упражнява удари в мрачно настроение.

Състезанията от шампионата на клуба започнаха както обикновено. И без това околността не гъмжи от играчи без хендикап, а тази година състезателите бяха само четирима. Харолд Пикъринг спечели с лекота срещу Рупърт Уочит, а Сидни Макмърдо, който се бе върнал предната вечер, отстрани без затруднение Джордж Бънтинг. Финалът Пикъринг — Макмърдо трябваше да се играе следобед.

Агнес Флак се разходи с Харолд Пикъринг сутринта, а след мача обядваха заедно. Срещата ѝ с адвоката ѝ в столицата обаче не ѝ позволи да наблюдава финала и тя трябваше да се задоволи само с няколко напътстващи думи на раздяла.

— Най-важното нещо — каза тя, когато той я изпращаше до колата — е да овладееш нервите си. Забрави, че това е финал и си играй своята игра и ще видиш как ще го разбиеш отвсякъде. Гарантирам ти — от собствен опит го зная.

— Познаваш играта му?

— Отвсякъде. Играехме по три партии всеки ден, докато бяхме сгодени.

— Сгодени?

— Да. Не съм ли ти казвала? Бяхме се отправили направо към олтара без никакви видими препятствия на хоризонта, когато един ден той реши да използва стик номер три, след като му бях казала да използва номер четири. На момента отмених събитието. „Никога —

казах му — няма да застана пред олтара с човек, който използва стик номер три, когато трябва да се използва стик номер четири. Разкарай се, Сидни Макмърдо.“ И той изскърца със зъби и се разкара. Ще се посмея от сърце, като му видя физиономията, щом му кажа, че съм сгодена за теб. Простака му с простак.

— Простак ли каза?

— Точно това казах.

— Значи е и грубиян?

— Грубиян колкото си иска. А може да повали вол само с един удар, въпреки че не си падаше по воловете.

— А... той... ревнивец ли е?

— Отело е карал задочен курс при него.

— Аха — каза Харолд Пикъринг. — Разбирам. — И потъна в размисъл, от която беше сепнат само секунда по-късно от измучаването на приятелката си.

— Хей, Сидни!

Особата, към която се бе обърнала, стоеше зад гърба на Харолд Пикъринг. Той се обърна и забеляза огромен мъж, който изяждаше с поглед Агнес Флак изпод навъсените си вежди.

— Сидни — каза Агнес Флак, — искам да се запознаеш с господин Пикъринг, който ще играе срещу теб на финала днес, господин Макмърдо, господин Пикъринг, моят годеник. Е, хайде, чао, Харолд, скъпи, трябва да бързам.

Тя го сграбчи в една здрава и дълга прегръдка, колата потегли и Харолд Пикъринг се озова сам-самичък с този извънгабаритен хулиган на място, където трескавото му въображение рисуваше филмови картини на двама силни мъже, застанали един срещу друг и единственият закон е силата.

Сидни Макмърдо го гледеше със странна настойчивост. В очите му се долавяше обезпокоителен блясък и всяка една от ръцете му с големината на свински бут се свиваше и отпускаше, готова за зловецско дело в най-обозримо бъдеще.

— Годеник ли каза тя? — попита той със странен прегракнал глас.

— А, да — отвърна Харолд Пикъринг с небрежност, която му костваше огромно усилие. — Да, точно така мисля, че каза.

— Ще се ожените за Агнес Флак?

— Има нещо такова, струва ми се.

— А-а-а — каза Сидни Макмърдо и погледът му бе поизразителен от всякога.

Харолд Пикъринг потрепери от страх. Сърцето му пропусна не един, а няколко удара пред вида на този истински колос. Но за това не можем да го виним. Всички издатели са чувствителни хора със слаби нерви. А дори и когато беше в най-добро настроение, Сидни Макмърдо представляваше доста заплашителна картинка. Висок, широкоплещест, с изпъкнал гръден кош и прекрасно развити мускули, той приличаше на достоен потомък на дълга генеалогия горили тежка категория и си струваше по-слабите физически или нервозните да бъдат предупреждавани, за да избягват всяка случайна среща с него. Харолд Пикъринг си помисли, че човек трябва да е истински ексцентрик, за да пожелае подобна гледка на смъртния си одър.

Въпреки това той се опита с всички сили да поддържа разговора в дух на сърдечност.

— Хубаво временце — каза той.

— Ба — каза Сидни Макмърдо.

— Как е чичо ви?

— Оставете чичо ми. Зает ли сте сега, господин Пикъринг?

— Не.

— Добре — каза Сидни Макмърдо. — Защото искам да ви счупя врата.

Последва пауза. Харолд Пикъринг отстъпи една крачка. Сидни Макмърдо пристъпи една крачка. Харолд Пикъринг отстъпи още една крачка. Сидни Макмърдо отново пристъпи. Харолд Пикъринг отскочи встрани. Сидни Макмърдо също отскочи встрани. Ако вторият не скърцаше със зъби и не изпълваше въздуха със звуци, подобни на тези, издавани от начинаещ танцьор на испански танци, който се учи да свири на кастанети, човек би си помислил, че репетират интродукцията на някой грациозен старовремски гавот.

— Или — продължи Сидни Макмърдо, променяйки желанието си — да ви разкъсам на парчета.

— Защо? — попита Харолд Пикъринг, който бе човек, обичащ да достига до същността на нещата.

— Знаете защо — отвърна Сидни Макмърдо, обръщайки се на изток веднага щом неговият vis-a-vis<sup>[4]</sup> се обърна на запад. — Защото

отмъкват девичите сърца зад гърба на хората като змия.

Харолд Пикъринг, който обстойно познаваше поведението на змиите, сигурно би опонирал на това описание на навиците им, но не му се удаде такава възможност. Противникът му изведнъж бе протегнал ръка и само благодарение на пъргавия си отскок, той успя да спаси врата си цял.

— Хей, хей, почакайте малко — каза той.

Бях споменал, че издателите са хора чувствителни и със слаби нерви. Те са още и бързомислещи, особено когато са в опасност. Такъв беше и Харолд Пикъринг.

— Възнамерявате да ме разчлените крайник по крайник, така ли?

— А също и да танцувам върху останките ви.

Беше трудно за Харолд Пикъринг в този момент да заформи гримаса, защото долната му челюст висеше неконтролируема, но той направи всичко, на което бе способен.

— И по този начин да си осигурите първото място на шампионата. Гениално, Макмърдо! И това е начин да победиш, разбира се, но не бих го нарекъл спортсменски.

Беше уцелил в десетката. Руменина от срам заля бузите на Сидни Макмърдо. Ръцете му се отпуснаха и той спря, захапал устни и объркан.

— Не бях мислил, че ще се тълкува така — призна той.

— Но бъдещето ще.

— Разбирам какво имате предвид. Да го отложим тогава, а?

— За неопределено време.

— О, съвсем не. Ще се срещнем веднага след мача. В края на краищата — допълни Макмърдо по-оптимистично, — няма да чакам толкова дълго.

Точно в този момент ги срещнах. Както си му беше редно по онова време, на мен се падаше честта да бъда рефер на финалния мач. Попитах ги дали са готови да започнат.

— Не само готови — каза Сидни Макмърдо. — Нетърпеливи.

Харолд Пикъринг не каза нищо. Само облиза с език пресъхналите си устни.

— Моите приятели — продължи най-старият член на клуба — не рядко са били така добри да отбележат, че ако има нещо, в което се откроявам, това е описанието на играта голф в най-педантични



подробности — да завладея вниманието на слушателя от началния удар до последната осемнадесета дупка, показвайки как щастieto накланя везните ту към единия, ту към другия, докато най-накрая поднесе лавровия венец на потното чело на окончателния победител. Точно това удоволствие бих желал да можех да ви предложа сега.

За съжаление, финалът точно на този клубен шампионат не се поддава на такова описание. Още от първия удар, може да се каже, че играчът бе само един.

Още докато отивахме на изходна позиция ми се стори, че Харолд Пикъринг не е в най-добрата си форма, но отдадох това на естественото притеснение преди отговорен мач и дори когато загуби първите две топки с невъобразимо слабата си игра, аз предполагах, че скоро ще се вземе в ръце и ще покаже на какво е способен.

Тогава, разбира се, съвсем не подозирах за чувствата, бушуващи в гърдите му. Чак след няколко години при една случайна среща той ми разказа историята и нейното продължение. Този следобед това, с което ме порази, бе очарователният дух на благородство, с което играеше. Той пропускаше всички дупки с монотонна последователност, а при такива обстоятелства дори и най-великодушните биха си помрачили настроението, но той за миг не загуби своята приветливост. Все едно бе впрегнал всички усилия на волята, за да се сближи със Сидни Макмърдо и да спечели любовта му.

Странното беше, както ми се стори тогава, че Макмърдо беше мрачният и потиснатият. На три пъти той отказа предложената от противника му цигара и дори държането му загрубя още повече, бих казал дори стана враждебно, когато Харолд Пикъринг, изоставащ с девет дупки, на деветата дупка каза, че си струва да загубиш от Сидни Макмърдо, защото освен приятната разходка на чист въздух, играта му носи естетическа наслада.

И докато изразяваше възхищението си по този начин, зяпачите, които се разотиваха с учудваща последователност през последния четвърт час, най-накрая съвсем изчезнаха. И когато Макмърдо вкара и в десетата дупка и на практика спечели мача предсрочно, ние бяхме останали сами, с изключение на момчетата, които носеха стиковете. След като им платихме, тръгнахме обратно.

Да загубиш мач с повече от десет дупки е преживяване, което би трябвало да предизвика гробно мълчание у състезателя и не очаквах

Харолд Пикъринг да допринесе кой знае колко за полета на мисълта или възвисяването на човешката душа, с което да оживи обратния ни път. Но за мое учудване, щом минахме по моста над водното препятствие до единайсетата дупка, той се впусна оживено в комплименти към победителя в изискан стил, което ми се стори много спортменско.

— Не зная дали ще ми позволите да отбележа, господин Макмърдо — започна той, — колко впечатлен останах от вашата игра днес. Това беше истинско откровение за мен. Толкова рядко се случва на човек да срещне някой, който въпреки дългото си отсъствие от терена, може да изиграе безгрешно играта си. Не искам да прозвучи като ласкателство, но ми се струва, че вие сте съвършеният играч.

Такива думи би трябвало да звучат като музика за ушите на Сидни Макмърдо, но той само гледаше навъсено и изръмжа като булдог, задавил се с пържола.

— Всъщност, искам да ви уверя, господин Макмърдо, че възнамерявам да следя вашата кариера с жив интерес — продължи Харолд Пикъринг. — Жалко, че тазгодишните състезания за купата Уокър вече приключиха, защото с вас нашият отбор можеше да бъде много по-силен. Смея да ви уверя, че за следващия сезон подборът поне при един от членовете ще донесе на организаторите проблеми.

Сидни Макмърдо изръмжа още веднъж и ми се стори, че забелязах в очите на Харолд Пикъринг израз на обезсърчение. Но след като преглътна няколко пъти, той продължи бодро.

— Кажете ми, Сидни — каза той, — мислили ли сте някога да напишете книга за голф? Знаете за какво става дума, стари приятелю. Нещо леко и подробно описващо методите ви и малко съвети за начинаещите. Бих бил щастлив да я издам и няма да се пазарим за условията. На ваше място бих хукнал веднага вкъщи и започнал на момента.

Сидни Макмърдо проговори за първи път. Гласът му бе дълбок и тътнещ.

— Трябва да свърша нещо, преди да се прибера.

— Така ли?

— Да изкормя вътрешностите на една змия.

— В такъв случай, несъмнено, бихте желали да останете сам, за да се концентрирате. Оставям ви.

— Не, оставате тук. Хайде да влезем за малко в тези храсти, господин Пикъринг — каза Сидни Макмърдо.

Винаги съм могъл да събера две и две и слушайки този разговор, веднага усетих как стоят нещата. С една дума, схванах всичко и сърцето ми започна да кърви за Харолд Пикъринг. Излишно, както се оказа, защото въпреки че сърцето ми бе започнало да кърви, Харолд Пикъринг започна да действа.

Вече ви споменах, че минавахме по моста над водното препятствие на единайсетата дупка и без съмнение сте си го представили така както изглежда сега — стабилна стоманена конструкция. По времето, за което ви говоря, той представляваше просто една широка греда с дървено парапетче, твърде слабо, за да издържи тежестта на по-едър човек.

Този по-едър човек днес беше Сидни Макмърдо. И когато Харолд Пикъринг с оригиналност и изобретателност, заслужаващи най-висока оценка, внезапно му нанесе един удар с глава в корема, Макмърдо, превит на две, се блъсна в парапета, който поддаде без миг колебание. Чу се пукот от счупено дърво, последван от плясък във вода, топуркане на крака и следващото нещо, което видях, бе Харолд Пикъринг, изчезващ на хоризонта, докато Сидни Макмърдо, на който водата му стигаше до кръста, ядосано махаше една змиорка от косата си. Това бе още едно потвърждение на старата поговорка, че един издател е най-опасен, когато изглежда победен. Може да притиснеш издател в ъгъла, но рискът си остава твой.

Сидни Макмърдо излезе на брега и краката му заджвакаха бавно по хълма в посока към клуба. От яда, с който се удряше между лопатките, останах с впечатлението, че в гърба му е влязъл някакъв воден бръмбар.

Струва ми се вече споменах, че не можах да видя Харолд Пикъринг няколко години и едва след нашата среща успях да попълня празнотите в тази човешка драма, която ми изглеждаше изключително трогателна.

Първо той ми каза, че е бил движен от желанието, което е разбираемо и на което човек може да съчувства, да направи разстоянието между себе си и Сидни Макмърдо колкото е възможно по-голямо във възможно най-кратък срок. С тази мисъл той забързал към колата си, която оставил до голф клуба и здраво натискайки газта,

карал около сто километра по посока към Шотландия. Чак когато спрял да се подкрепи със сандвич в една кръчма по пътя, той разбрал, че всичките пари, с които разполага, са пет шилинга и малко дребни монети.

В такъв момент по-малко развълнуван човек би видял, че единственото разумно нещо в момента е да си вземе стая в хотел, да обясни на управата, че багажът му ще пристигне всеки момент и да пише на банката си да му изпрати телеграфически необходимата сума. Но това очевидно решение на въпроса дори не хрумнало на Харолд Пикъринг. Единственият изход от затруднението, който могъл да измисли, бил да се върне до къщата, която бе наел, да вземе няколко лири, останали там, да нахвърли няколко дрехи в куфара, чековата книжка и отново да отпраши към залеза.

Всъщност, не се оказало възможно да отпраши към залеза, защото когато пристигнал на желаното място, вече било съвсем тъмно. Той слязъл от колата и тъкмо се канел да влезе в къщата, когато изведнъж забелязал, че във всекидневната свети. Промъкнал се до прозореца, погледнал предпазливо през една пролука в завесите и видял това, от което най-много се страхувал. Загледан намръщено в тавана, Сидни Макмърдо се бил разположил на едно от канапетата. Приличал на човек, който чака някого.

Тъкмо Харолд Пикъринг се оттеглил в близките храсти, шокиран от гледката, за да поразмишлява върху ситуацията откъм всичките ѝ страни и да се опита да намери решение, когато чул тежки стъпки по покритата с чакъл пътека и въпреки мрака без никакви затруднения успял да идентифицира новодошлия като Агнес Флаг. Само тя би могла да предизвика такъв грохот.

Миг по-късно Сидни Макмърдо отворил вратата в отговор на шумното ѝ блъскане.

Двамата се гледали безмълвно един друг. С изключение на оня момент, когато тя бе представила Харолд Пикъринг на Сидни Макмърдо до голф клуба, тези разлъчени души не се били срещали от момента на прекратяването на отношенията им, а дори и един стокилограмов мъж и едно осемдесеткилограмово момиче могат да се смутят от такава среща.

Първа заговорила Агнес:

— Здравей — казала тя. — Ти тук?

— Да — отвърнал Сидни Макмърдо. — Чакам змията Пикъринг.

— Аз също съм дошла да го видя.

— О? Нищо не можеш да направиш, за да го спасиш от гнева ми.

— Кой иска да го спасява от гнева ти?

— Ти не искаш ли?

— Никак. Дойдох само да разваля годежа ни.

Сидни Макмърдо се олюлял.

— Да развалиш годежа?

— Точно така.

— Но аз си мислех, че го обичаш.

— Вече не. Пердето от очите ми падна. Не се омъжвам за мъж, който влага всички усилия в приятелски двубой, когато няма никакъв залог, а когато става въпрос за истински двубой, е като спукан балон. А теб с какво те е разгневил, Сидни?

Сидни Макмърдо скръцнал със зъби.

— Той те открадна от мен — казал прегракнало.

Ако Агнес Флак била само педя по-ниска и петнайсет килограма по-лека, звука, който възпроизвела, можел да бъде описан като кикотене. Тя зачертала по чакъла с протегнатия си крак.

— И това не ти беше никак приятно, а? — попитала тихо, или поне толкова тихо, колкото позволявала физиката ѝ.

— Никак, по дяволите — казал Сидни Макмърдо. — Обичам те, момичето ми, и ще продължавам да те обичам до свършека на света. Когато днес разбивах това влечуго Пикъринг, твоето лице беше пред очите ми, дори когато беше мой ред да удрям. Ще ти кажа нещо. Премислих всичко и сега виждам, че не съм бил прав и безспорно трябваше да използвам стик номер четири. Твърде късно, разбира се — казал Сидни Макмърдо тъжно, мислейки си какво би могло да бъде.

Агнес Флак нарисувала още една арабеска върху чакъла, използвайки този път върха на другата си обувка.

— Какво искаш да кажеш с това „твърде късно“? — попитала относително тихо.

— Не е ли твърде късно?

— Определено не.

— Не искаш да кажеш, че още ме обичаш?

— Точно това искам да кажа.

— Мътните да ме вземат. А аз си седя тук и си мисля, че всичко е свършено, че животът няма смисъл и все неща от тоя род. Мила моя! — извикал Сидни Макмърдо.

И те се прегърнали като двойка мастодонти в праисторическо бласто и тъкмо земята спряла да се тресе, когато се чул глас:

— Извинете.

В своето скривалище в храсталака Харолд Пикъринг подскочил, все едно някой взривил пехотна мина под краката му и се разтреперил целият. Той познал гласа.

— Извинете — казала Трун Рокит. — Господин Пикъринг тук ли живее?

— Да — казал Сидни Макмърдо.

— Ако наричате това живот — добавила Агнес Флак, — да участваш във важно състезание и да те бият, без да си отбелязал и точка. Не е тук в момента. По-добре влезте и почакайте.

— Благодаря — отвърнало момичето. — Така ще направя.

И се изгубила в къщата. Сидни Макмърдо се възползвал от влизането ѝ, за да прегърне Агнес Флак отново.

— Стара непослушнице — казал нежно, — хайде да се оженим веднага, преди друго недоразумение да ни раздели. Какво ще кажеш за вторник?

— Не мога във вторник. Има състезание на смесени двойки.

— Сряда?

— Не мога в сряда. Състезанието в Боуги.

— В четвъртък пък аз участвам в турнира в Скуоши Хийт — казал Сидни Макмърдо. — Е, все ще намерим някой свободен ден и за двама ни. Хайде да се поразходим и да уточним.

Те тръгнали и когато ехото от стъпките им заглъхнало в далечината, Харолд Пикъринг сменил досегашната си поза и влязъл замаян в къщата. Първото нещо, което видял, било Трун Рокит да целува една негова снимка, която била взела от полицата над камината. Гледката изтръгнала от гърдите му остър и пронизителен лай на учудване. Тя се обърнала към него с широко отворени очи.

— Харолд! — извикала тя и се хвърлила в обятията му.

Ако кажем, че Харолд Пикъринг е бил учуден, объркан, стъписан и шокиран, би било просто споменаване на фактите. Не се бил чувствал толкова истински изненадан от вечерта, в която, разхождайки

се в градината на свечеряване, настъпил зъбите на едно гребло и дръжката се вдигнала и го ударила по носа.

Но, както съм имал възможността да отбележа преди, той беше издател и много се съмнявам дали изобщо има издател, който не знае какво да направи, когато има в обятията си едно очарователно момиче. Разказвал съм тази история на един-двама познати и те всички ме увериха, че адекватното поведение идва при тях инстинктивно. Харолд Пикъринг целунал Трун Рокит шестнайсет пъти в бърза последователност, а Макмилън и Фейбър казват, че също биха направили точно това.

Накрая той спрял. Той е, както съм казвал, човек, който гледа на нещата задълбочено.

— Но не разбирам.

— Какво не разбираш?

— Е, и за момент не си мисли, че се оплаквам, но това хвърляне в обятията ми направо ме шашна.

— Не знам защо. Обичам те.

— Но когато те помолих да ми станеш жена, ти стана и високомерно излезе от стаята.

— Не беше така.

— Така беше. Нали бях там и видях.

— Искам да кажа, че не излязох високомерно. Аз побързах, защото бях обезпокоена и възбудена. Ти беше там, издаваше клокоचेци звуци и се кокореше и си помислих, че имаш някакъв пристъп. Аз излязох да позвъня за доктор и когато се върнах, ти беше заминал. А след това, ден-два по-късно, друг мъж ми направи предложение и също започна да се кокори и да издава същите звуци и тогава разбрах истината. В канцеларията ти ми казаха, че живееш тук и дойдох, за да ти кажа, че те обичам.

— Наистина ли?

— Разбира се. Влюбих се още в първия миг, когато те видях. Помниш ли? Ти обясняваше на татко, че тринайсет екземпляра могат да минат за дванайсет и аз влязох. Тогава очите ни се срещнаха. В този момент разбрах, че ти си единственият мъж за мен на света.

За момент Харолд Пикъринг не чувствал нищо друго, освен див възторг. Почувствал се така, сякаш неговата фирма е издала „Отнесени

от вихъра“. След това чувственото му лице добило мрачен и отчаян израз.

— Нищо няма да излезе — казал той.

— Защо?

— Нали чу онова голямото момиче какво каза, но може би не си обърнала внимание. Това е истина. Днес загубих мача, без да отбележа една точка.

— На всеки се случва да има лош ден.

Той поклатил глава.

— Не беше лош ден. Това беше истинската ми форма. Нямам качества за майсторската лига. Когато дойде истинското състезание, аз се скапвам. Мисля, че действителното ми ниво е хендикап десет. Не можеш да се омъжиш за такъв мъж.

— Защо да не мога?

— Ти? Дъщерята на Джон Рокит и неговата съпруга — шампион при жените. Правнучка на старата мама Рокит. Сестрата на Престуик, Сандвич, Хойлейк и Сейнт-Андрю Рокит.

— Точно затова. Винаги съм мечтала да се омъжа за човек с хендикап десет, за да можем да изживеем живота си заедно, един до друг, като две сродни души. И аз щях да съм на ниво десет, ако семейството ми не ме насилваше да се упражнявам по пет часа всеки ден през цялата година. Аз не съм първокласен играч по рождение. Станах такава благодарение на безкрайния, изморителен, къртовски труд и ако има нещо на света, което ненавиждам, това е къртовският труд. Облекчението да се върна на ниво десет ще бъде неописуемо. О, Харолд, ще бъдем толкова щастливи. Само си помисли — цели три удара за един сектор. Това е райско!

Харолд Пикъринг я слушал замаян. В един момент той се окопитил. Човек трябва да знае кога да се окопитва и кога не.

— Сериозно ли говориш?

— Съвсем сериозно.

— И наистина ще се омъжиш за мен?

— За колко време се вадят необходимите документи?

За момент се опитал да намери нужните думи, но не успял. Тогаваше нещо, което чул от устата на Сидни Макмърдо, изплувало в паметта му. Сидни Макмърдо бил човек, когото никак не харесвал, но начинът му на водене на разговор бил превъзходен.



— Стара непослушнице! — казал той.

---

[1] Хендикап (в голфа) — броят на ударите, които по-слабите играчи на голф използват в повече, за да завършат едно състезание — Б.пр. ↑

[2] Коча билка — растение със сини цветове, за чийто аромат се смята, че привлича котките — Б.пр. ↑

[3] Едуард Гибън (1737–1794) — англ. историк-рационалист, известен с атеистичния си мироглед и елегантност на стила — Б.пр. ↑

[4] Vis-a-vis (фр.) — един срещу друг; тук — този, който стои срещу теб — Б.пр. ↑

**Издание:**

Автор: П. Г. Удхаус

Заглавие: Няколко на екс

Преводач: Стоян Бабалев

Година на превод: 1997

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: ИК „Кронос“

Град на издателя: София

Година на издаване: 1997

Тип: сборник разкази

Националност: английска

Печатница: „Полиграфия“ АД — Пловдив

Редактор: Пламен Мавров

Художник: Борил Караиванов

ISBN: 954-8516-27-6

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/1732>

# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

**МОЯТА БИБЛИОТЕКА**



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.